

KOMÜN GÜNLÜKLERİ

BİLİMKURGU ROMAN

KOMÜN GÜNLÜKLERİ

YAZAN

MÜMTAZ GÖKÇEBAĞ

Her hakkı yazara aittir. Yazarın izni olmadan alıntı yapılamaz, basılamaz, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

ISBN NO: **978-605-89928-5-6**

İsteme adresi

mgokcebag@yandex.com

tel: 0553 129 65 43

İzmir 2016

Komün Günlüğü 1

Banu Hatun oğluyla birlikte aramıza katıldı. Köyde dolmuştan inmiş, çiftliğe kadar yürümüşler.

“Telefon etseydiniz sizi almaya gelirdim” deyince gülümseyerek,

“Ne gerek var, temiz havanın tadını çıkardık” dedi.

“İki kocaman bavul ve bir sürü torba ile gezinti pek de kolay olmamıştır”

Banu Hatun sesini çıkarmadı, yanındaki genç delikanlıyı gösterdi.

“Ođlumla tanışmış mıydınız?”

“Hayır, ne yazık ki daha önce hiç görüşmedik.”

Sıcak el sıkışması, gelişen dostluğun habercisi gibiydi. Onları kalacakları daireye götürdüm, eşyalarını bırakıp çiftliği gezmeye başladık. Önce yaşam destek sistemimizi, rüzgar ve güneş enerjisi üreteçlerimizi gösterdim. Ardından kümes ve ahırları dolaştık. Tarlaların yanından geçip, sosyal tesise geldik. Banu Hatun gördüklerinden çok etkilenmemişti. Onca teknik ayrıntının kadınların pek de ilgisini çekmediği açıkça belli oluyordu. Ama deniz manzaralı geniş sosyal tesisimizi görünce gözleri parladı.

Çiftlikte kalan herkes, Banu Hatun’un gelişi nedeniyle hazır bekliyordu. Sıcak bir karşılama oldu, ben hepimize birden (şimdi tam on sekiz kişi olmuştuk) kahve yaptım. Bu çiftlikte görevlerimden bir tanesi de kahve yapmaktır. On fincanlık dev cezvemde günde üç dört kez kahve pişiriyorum. Yarım saat sonra ortaya çıktı ki, Banu Hatun ve oğlu sanki yıllardır aramızda yaşamaktadır. Hiç yadırgamadan onları içimizde hissediverdik. Aynı kafa yapısı, düşünme biçimi, dış görünüş ne denli farklı olursa olsun hemen kendisini gösteriyordu.

Banu Hatun’un oğlu Deniz’e uydu sistemimizi ve internet bağlantılarımızı gösterdim. Şimdiki gençler teknolojiyi yakından izliyorlar. Deniz hemen bilgisayarın başına geçti ve çalışmaya başladı. Yanımıza gelen Osman Albay hayretini gizleyemedi.

“Ođlum sen bunları nereden öğrendim bu kadar?”

Çiftlikte 100 mhz’lik bir uydu internet hattımız var. Dört tane çanak anten 3000 adet TV içeriyor. Herkes kendi evinde istediği kanalları ayarlayabiliyor. Sosyal tesiste ise kırk kadar haber kanalıyla dünyada olup bitenleri anında izleyebiliyoruz. 72 inçlik dev ekran her yerden net görüntü sağlıyor. Deniz sayesinde, yavaşlayan serverimiz yeniden eskisi gibi hızlı çalışmaya başladı. Gerekli gereksiz pek çok yazılım yüklemiştir.

Kadınlar Banu Hatun’a çiftlikte işlerin nasıl yürütüldüğünü anlatıyorlardı. Burada herkesin bir sorumluluk alanı vardır. Ben, Özcan, Ergün ve Engin teknik işlemleri yürütüyoruz. Deniz ise iletişimi üstlenecek. Ayrıca çiftliğimizin en genci olması nedeniyle de her türlü getiriver-götürüver işi ona kalıyor.

Akşam olunca hep birlikte yemeği hazırladık. Melih beyin yetiştirdiği Ispanakları pişirdik. Önden tarhana çorbası yaptık ve akşam haberlerini dinleyerek karnımızı doyurduk. Günün konusu elbette parlamentodaki yüce divan oylamasıydı. Ergün bey merakla sordu;

“Emine Ülker Tarhan niçin oylamaya katılmamış?”

Ona yanıt verdim; “Tansiyonu yükselmiş, doktorlar dinlenmesini önermişler”

Osman Albay; “Bu kadar mı? Biz akşama kadar yüksek tansiyonla koşturuyoruz burada.”

Hüseyin bey; “Ben yazdığı açıklamayı okudum, sonucu belli oylama diyor.”

Zeynep hanım; “O nedenle mi katılmamış? O zaman seçimlerden de uzak durur, en azından kendisi için sonuçlar belli.”

Melih bey; “İyi de arkadaşlar, seçim sonuçlarını neden yalnızca Emine hanım açısından değerlendiriyoruz?”

Ben; “Çünkü insanlar ona inanmışlardı. Çünkü bazılarımız önümüzdeki seçimlerde oy vermeye hazırlanıyorduk. Tansiyon sorunu nedeniyle böyle bir oylamaya katılmamak, hiç de inandırıcı değil. Çoğu insan kandırıldığını düşünüyor galiba.”

Ergün bey; “Doğru, ben öğleden sonra internette gezindim, herkes onu eleştiriyor. Hatta kimileri şöyle diyor. Madem evinde oturuyorsun, artık dışarı çıkma, orada kal.”

Aramıza yeni katılan Banu Hatun’a baktım. Dikkatle bizleri izliyordu.

“Banu hanım, siz ne diyorsunuz” diye sordum.

Başka bir yerde olsa, insanlar yeni geldikleri için çekingenlik hissederler. Ama başta da söylediğim gibi çiftliğimiz asla yabancılaşma duymayız. Banu hanım bunu kanıtlamak istermiş gibi hemen atıldı.

“Dünkü oylamanın kazananı kim bilmiyorum ama kaybedeni Emine hanım oldu. Oylamaya katılmamasını halka iyi anlatmalıydı. Tansiyon bahanesi yeterli değil. Bana da zayıf göründü. Tepkiler üzerine bir şeyler söyleyecektir. Kim bilir, belki de olayın arkasında hiç tahmin etmediğimiz başka şeyler vardır.”

Ergün bey; “Ne gibi yani?”

Banu Hatun; “Hakan Bayrakçı ısrarla parlamentoya bir dördüncü partinin girmesi halinde AKP’nin iktidar olamayacağını söylüyor, bunun için de Emine hanımın Anadolu partisini işaret ediyordu. Ve işin önemli yanı, pek çok kişi ona hak veriyordu. Ama şimdi bakıyorum da, Emine hanım büyük bir yara almış gibi görünüyor. Biraz bekleyip bilgilerimizi derinleştirmemizde yarar var.”

Aslında tartışma daha da uzayacaktı. Ama Banu Hatun’un bu ilk gecesini siyaset söyleşileriyle doldurmaya hiç niyetim yoktu. Bağlamayı çıkardım, (aslında uzun zamandan beri çalmıyordum) hep birlikte türküler söyleyerek gece yarısını yaptık. Böylece bir günü daha huzur içinde geçirmiş olduk. Acaba gelecekte hep böyle olabilecek mi?

Çiftliklerde günlerden Pazar olmasının hiçbir anlamı yoktur. Çünkü toprak ana asla tatil yapmaz. Ancak kimsenin içinden çalışmak gelmediğinden bu günü yönetim toplantısı zamanı olarak ayırdık. Öğleden sonra saat tam on dörtte salondaki yirmi kişilik masanın çevresinde bir araya geldik. Sözü aramıza yeni katılan ve en genç üyemiz olan Deniz'e verdik.

Deniz, buraya geleli dört gün olmasına karşın ortama çabuk alıştığını, toprakla uğraşmanın en zevkli iş olduğunu belirterek bize teşekkür etti ve şunları söyledi.

“İnanın on gün önce böyle bir yaşam biçimi olabileceğini söyleselerdi inanmazdım. Topraktan her şeyi ama her şeyi karşılıksız alabiliyoruz. Güneş ve rüzgar kullanabileceğimizden çok daha fazla enerji veriyorlar. Ambarlar ağzına kadar yiyecek dolu. Cuma günü kullanamayacağımız lahanaları büyük baş hayvanlarla paylaştık.”

Ergün gülerek araya girdi;

“Arkadaşımız yaptığı işten öylesine büyük haz duyuyor ki, Cuma günü Engin'le bana yapacak iş bırakmadı. O çalıştı biz seyrettik.”

Deniz;

“Evet, aynen öyle oldu. Bir kez işin tadını alınca duramadım ne yapayım.”

Daha sonra teknik ekibin raporuna geçtik. Özcan bey söz alarak durumumuzu özetledi. Kanatlı ve büyük baş hayvanların gübrelerinden üretilen biyo-gaz miktarının ihtiyacın çok üzerinde olduğunu, bu nedenle fazla gelen kısmın kalorifer yakıtı olarak kullanılmaya başlandığını söyledi. Böylece rüzgar türbinlerinden iki tanesi devre dışı bırakılmış.

En büyük tartışma Banu hanıma verilecek tarım görevi sırasında ortaya çıktı. Çünkü kimse onca emekle yetiştirdiği bahçesinin bakımını devretmek istemiyordu. Üstelik Banu hanım daha önce hayatında hiç bahçe tarımıyla uğraşmamıştı. Bu nedenle tartışmaları şaşkınlıkla izliyor, arada bir “bilmem ki, yapabilir miyim acaba” gibilerinden sözler sarf ediyordu. Sonunda yer elması üretiminin ona verilmesini Suna hanım kabul etti. Buna karşılık teknik ekibin elindeki badana boya işleri ona devredildi.

Suna hanım;

“Ama benim de yapacak bir işim olsun değil mi, insanın canı sıkılır” diye kendini savundu.

Zeynep hanım;

“Taze soğan üretimine sen bakmıyor musun?”

Suna hanım;

“Taze soğanda yapacak bir şey yok ki, soğanları dikiyorsun, kendiliklerinden çıkıyorlar. Bir tek gübreleme ve sulamaya dikkat edeceksin o kadar.”

Ayşe hanım;

“O açıdan bakarsan hepimiz aynı durumdayız. Benin marullarımda da durum farklı değil yani.”

Banu hanım arada elini kaldırarak söz istedi;

“Sizlere teşekkür ederim ancak ben hayatımda hiç yer elması yetiştirmedim. Hatta kaç

yıldır ağzıma bile koymadığımı söylesem inanır mısınız? Yani onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. İşi öğreninceye kadar Suna hanımın yanında stajyer olarak çalışsam. Sonra da sizlere çay kahve yapsam? En iyi bildiğim iş çay ve kahvedir. Handa çay ocağı çalıştırıyordum.”

Bu sözler toplantı masasında bir duygu patlamasına neden oldu. Hatice hanım yerinden kalkıp ona sarıldı. Onun bu son derece masum tavrı hepimizi etkilemişti.

Yıldız hanım;

“Hiç merak etmeyin, üç günde bizlerden daha iyi yer elması çiftçisi olursunuz siz.”

Suna hanım koşar adımlarla yan taraftaki kütüphaneye gitti, sonra elinde birkaç dosya ile geri döndü ve onları Banu Hatun’un önüne bıraktı.

“Burada ihtiyaç duyacağınız her türlü bilgi var. Önce bir okuyun isterseniz.”

Ben;

“Banu hanım, merak etmeyin, ilk geldiğimizde hepimiz sizin gibiydik. Göreceksiniz o kadar da zor değil. Buradaki ana fikir şu. Siz iyi eğitilmiş bir beyinsiniz. Yüksek okul bitirdiniz ve ömrünüzün en verimli zamanlarını eğitimle geçirdiniz. Dolayısıyla öğrenmeyi biliyorsunuz ve bu yeni bilgiler edilebilmemiz için fazlasıyla yeterlidir.”

Banu Hatun hala kendine güvenemiyordu;

“Biliyor musunuz dün gece ne düşündüm. Yıllarca okudum, çalıştım, pek çok şey öğrendim. Ama o bilgilerin hiç birisi şurada işime yaramıyor. Sizler olmasanız kesinlikle açlıktan ölürüm. Tek başıma hayatta kalmam mümkün değil.”

Özcan bey araya girdi;

“Ama ben hayatta kalırım kardeşim. Dağdan ot toplar gene karnımı doyururum.”

Banu Hatun;

“Ben de onu söylüyorum. Yaşam bu denli basitken, onu karmaşık organizasyonlar haline getirmek nasıl bir düzen? Deniz’in başta söylediği gibi, toprak her şeyi karşılıksız veriyor. Sizden tek istediği biraz emek. O da bizde fazlasıyla var.”

Ben;

“O söylediğiniz kapitalizm Banu Hatun. Kapitalizm, dünya üzerinde olmaması gereken en zor örgütlenme biçimidir ve ne yazık ki gerçekleşmiştir. Ondan kurtulmadıkça dünya huzur görmeyecektir. Doğaya ve insana öylesine terstir ki, yaptığı her eylem doğanın yıpranmasına, yıkılmasına, insanın mutsuzluğuna yol açar. Kapitalizmde bir avuç kapitalist dışında kalan herkes, yani bizler, yaşamın zavallı piyonlarından başka bir şey olamayız.”

Hüseyin bey;

“Bu konuda içimizdeki en kapitalist adam da sendin galiba değil mi? Holdinglerin falan vardı senin.”

Ben;

“Doğru, bir zamanlar herkesin olmak istediği kadar çok param vardı. Sanıyordum ki mutluluğu para ile satın alabilirim. Oysa para kazanmak için yaptığım her hamle, sanki bir

oyunun geçilmesi gereken zorunlu bölümü gibiydi. Orayı geçiyordum ama karşıma yeni bir bölüm çıkıyor, yeni rakiplerle yarışmam gerekiyordu. Üstelik her seferinde durum daha da tehlikeli hal alıyor, risk artıyordu. Oyunu iyi oynamazsanız, önceden kazandıklarınızı da kaybedebilirsiniz. Dolayısıyla satın alabileceğiniz bir mutluluk gerçekte hiç yoktu. Yalnızca kazanmaya, daha çok kazanmaya odaklanmış duygusuz siborglara dönüşüp, varlığınızın anlamını hiç sorgulamadan yaşamınızı harcıyordunuz.”

Melih gülerek araya girdi;

“Ama sen paçayı kurtarmışsın galiba.”

Ben;

“Evet, bir gün uçakla ABD’ye gidiyordum. Yanımdaki adam uyuyakalmıştı, elindeki kitap kucağıma düştü. Ben de şöyle bir karıştırıyım dedim. Volter’in Kandid isimli eseri idi. Onu okumaya başladım ve hayatım değişti. Çünkü mutluluk satın alınabilen bir şey değil. Volter onu benden üç yüz yıl önce bulmuştu, ben ise yeni fark ediyordum.”

Toplantımız çeşitli konularla neredeyse akşama kadar sürdü. Sonra her zaman olduğu akşam yemeğini hazırlamaya giriştik. Bir ara pencerenin önüne oturup dışarıya baktım. Yaşamımın en güzel anlarından birisindeydim yine. Karnım tok, hiçbir yerim ağrıyıyor ve sevdiğim dostlar arasında kahvemi yudumlayarak denizi seyrediyorum. Üstelik dün de aynı şeyleri düşünmüştüm sanki. İnsan başka ne isteyebilir değil mi?

Komün Günlüğü 3

Üç gündür aralıksız yağan yağmur bu sabah kesildi, öğleden sonra güneş yüzünü gösterdi. Ama tarlalar diz boyu çamur içinde. O nedenle çiftlik sakinleri kelimenin tam anlamıyla eve hapsolmuş durumda. Kapitalist düzende, çalışma hayatı olağan üstü fırtınalar, depremler hariç, öyle iki gün yağmur yağdı diye kesilmez. Çünkü kapitalizmde emeğin ürettiği değer her zerresi önemlidir. Bu nedenle emekçiler (halk değil) asla ara veremezler. Gün doğmadan kalkıp işe giderler, gün batınca geri dönerler. İki lokma yemek ile karınlarını doyurup, kendilerini yatağa zor atarlar. Çünkü aralıksız sekiz, on saat çalışmışlardır. Onlardan daha fazla eylem beklemek zaten haksızlıktır.

Oysa çiftlik yaşamı öyle değil. Ambarlarınızda karnınızı doyuracak malzeme olduğu sürece, yağmur her yönden nimettir. Çünkü bir yandan tarlalar olabildiğince iyi sulanır, diğer yandan bütün gün yapacak hiçbir işiniz yoktur. Eskiler böyle durumda ne yaparlarmış bilmiyorum ama bizler fırsatları daha iyi değerlendiriyoruz. Suna hanımın öncülüğünde salonda topluca resim sanatı üzerinde çalışıyoruz. Suna hanım diyor ki;

“Gerçekte yeteneksiz insan yoktur. Herkesin bir yeteneği vardır ama zaman içinde bu kaybolur. Önemle olan yeteneğinizi kaybetmeden ortaya çıkarmaktır.”

Ama Osman Albayım aynı fikirde değil. Diyor ki;

“Önemli olan kaybettiklerimizi yeniden keşfetmektir. Çünkü benim yaşım altmış, bildiklerim çok geride kalmış.”

İki gün boyunca minicik taşları boyayarak resmen bir köy oluşturduk. Hatta camisi bile var. Sonra onları bahçeye yerleştirdik. Güneş çıkınca bir de baktık ki canlı renklerle bahçe değişivermiş.

Aslında ülke olarak çok önemli günlerden geçiyoruz. Melih bey sürekli olarak çalışıyor, okuyor, özetler çıkarıyor. Ergün ile Zeynep de iki gün boyunca bilgisayarın başından hiç ayrılmadılar. Ve dün gece bize ilginç bir video gösterisi sundular, Paris'teki Çarlı Hedbo katliamına ilişkin çeşitli kaynaklardan elde edilen görüntüleri izlettiler. Daha sonra Zeynep hanım söz aldı.

“Bir çoğumuz İngilizce olan orijinal dili anlamamış olabiliriz ancak sinemanın o büyüü anlatım biçiminden, söylenmek istenenlerin açık biçimde belli olduğunu düşünüyorum. Buradaki görüntülerden çıkaracağımız sonuç şudur. Paris baskını sahte karelerle doludur.”

Ergün bey ekrana bir fotoğraf yerleştirdi, Zeynep hanım resim üzerinden konuşmasını sürdürdü.

“Şimdi, az önce gördüğümüz gibi polisin kafasına yakın mesafeden ateş edilmiş, polis ölmüştür. Ama ortalıkta hiç kan yoktur. Biz, görüntüdeki direk ile polisin yattığı yer arasındaki uzaklığın 100-120 cm olduğunu tahmin ettik. Şimdi lütfen diğer fotoğrafa bakalım.

Bu resim de SKYNEWS'In yayınından alınmıştır. Ortalıkta geniş alana yayılmış kan vardır. Ama kanın yoğunlaştığı (yani aktığı yer, yandaki direk kerteriz alındığında yalnızca 50 cm kadar uzaktadır. Oysa polisin yattığı yer onun iki katı kadar daha uzak bir noktadadır. Gerçi doğrudan inceleyemeyiz ama yerdeki kırmızılıklar bize pek kanmış gibi de görünmedi açıkçası.”

Ergün bey yaktı,

“Konuyla ilgili olarak sorusu olan var mı?” dedi.

Neredeyse herkes elini kaldırmıştı. İlk sözü Yüksel bey aldı;

“Olayları gördüm de, bana gerçekten inanılmaz geldi, yani şimdi ölenler aslında ölmedi mi?”

Zeynep gülerek devam etti;

“Yani 13 Ocak'ta Paris'te düzenlenen ve Fransa Cumhurbaşkanı'nın da katıldığı tören, aslında bir tiyatro gösterisi miydi diye soruyorsunuz. Bu konuda benim kişisel düşüncem, listedeki bazı kişilerin aslında ölmediği ve hayatta olduğu yolunda. Bunlar düzenlenen senaryonun parçaları olarak oradaydılar ve görevlerini yaptılar. İncelediğimiz sahte ölüm sahnesi bunların eseri. Ama kanımca karikatüristler gerçekten vurulmuş olabilirler. Çünkü onlar yalnızca İslam'a karşı karikatürler çizmiyorlardı. Ciddi bir toplumsal muhalefete sahiptiler. Onların ölümüyle karşı taraf bir taşla iki kuş vurmuş oldu. Birincisinde İslam'a karşı arzulan tepki sağlandı ve ileride kendilerine zorluk çıkarabilecek önemli muhalif isimler yok edildi. Dahası, Fransa'daki muhalefete de göz dağı verilmiş oldu.”

Gülçin hanım araya girdi;

“Bana hiç de mantıklı gelmiyor, böyle bir eylem için çok önemli nedenler olması gerek mi yor mu?”

Zeynep;

“Kesinlikle gerekiyor. Benim yine kişisel yorumum, şöyle. 2 Aralık 2014 günü Fransız

Parlamentosu Filistin'i tanıyan bir karar tasarısını kabul etti. Ardından Holland, 7 Aralıkta Rusya'da Putin ile görüştü muhtemelen ona destek verdi. Bu iki hamle bilin bakalım kimin hoşuna gitmedi?

Şevket bey;

"ABD'nin"

Zeynep;

"ABD dolayısıyla İsrail'in. Sanırım Ergün bey de katılacaktır, bizim düşüncemiz şöyle. ABD, çizgi dışına çıkmaya başlayan Fransız dış politikasına bir yön vermek için bu eylemi planladı. Üstelik bunun için Fransa polisini kullandı. Yani eylem içten yapıldı. Bir çeşit Fransız derin devletinin hükümete ultimatomu biçimindeydi.

Dün gece odama doğru ilerlerken kafam karma karışık olmuştu. Örneğin Fransa neden durup dururken Filistin'i tanıma ihtiyacı duymuştu? Holland Putin'e hangi desteği vermişti? Zeynep hanımın söylediği nedenler beynimde oluşan soruları tam olarak açıklamıyordu ama önüne konan delilleri de görmezden gelemezdim. Böylesi durumlarda yapılması gereken en iyi şey kaliteli bir şarap açıp, kitap okumaktır. Çünkü günümüzde TV ekranlarından söylenen hiçbir şeyin gerçek olmadığını biliyoruz. O halde neden şaşırıyoruz ki?

Video adresler:

https://www.youtube.com/watch?v=PBP3fjOQ_uw

<https://www.youtube.com/watch?v=6hnz68pxD50>

<https://www.youtube.com/watch?v=K3DdtFz4zL4>

<https://www.youtube.com/watch?v=roc6vHY6vTI>

<https://www.youtube.com/watch?v=vZceMEQ9Jhs>

Komün Günlüğü 4

Bir de baktım, Banu Hatun elleri sarılı öylece ortalıkta dolaşiyor. Telaşla ne olduğunu sordum. Gülerek bana döndü;

"Çiftçinin acemisi benim gibi ellerini bir defada kabartır" dedi.

Gece esen kuvvetli rüzgarla toprak biraz olsun kurumuştu. Banu Hatun da okuduğu yer elması notlarından, hasat için uygun zaman olduğunu düşünüp elinde çapa ile girmiş bahçeye. Öğleye

kadar yer elması köklemiş. Ve topladıklarını eve taşıdığı zaman avuçlarında bir yanma hissetmiş. Bir de bakmış ki iki avucunda da üç tane su toplamış kabarıklık var. Yıldız hanım yardımına koşmuş, ilaç sürüp sarmışlar.

"Niye eldiven takmadınız?" diye sordum.

Boynunu büküp yanıt verdi;

"Ellerimin böyle olacağı hiç aklıma gelmemişti ki. Ama bundan sonra kesinlikle eldivensiz dolaşmam. Ben yeterince ders aldım."

"Sanıyorum bu sayede yer elmasını geri dönülmez biçimde belleğinize işlemişsinizdir."

"Kesinlikle. Hemen size öğrendiklerimi sıralayayım. Yer elması Marmara'dan Hataya kadar olan sahil şeridinde bolca yetişebilen bir bitkidir. Ayçiçek ile aynı aileden gelir, ona benzer çiçek açar. Hem zeytinyağlı yemeği yapılır, hem de çiğ tüketilebilir. Bakım istemez, yalnızca gevşek toprak yeterlidir. Köklediğimiz yer elmasından bir parça toprağa gömmemiz yeniden çoğalmasını sağlar. Bizim yaptığımız gibi, çoğunlukla tarlaların sınırlarına dikilir. İyi yanmış hayvan gübresi idealdir ama kompost da kullanılır ki biz burada zaten kimyasal gübreleme düşünmüyoruz. Yağış yeterli olursa su istemez ama kurak dönemlerde sulamak gerekebilir. Bitkinin çiçek açıp da solmaya başladığı dönem hasat zamanını gösterir. Ancak depolamaya karşı çok hassastır. Hızla su kaybederek süngerleşir ve albenisini kaybeder. O nedenle ihtiyaç duyuldukça topraktan çıkarmakta yarar vardır."

Banu Hatun bir an durup ellerine baktı, sonra devam etti;

"Ama yer elmalarını topraktan çıkarırken mutlaka eldiven takılmalıdır."

Hemen yanımızda bizi dinleyen Yıldız hanım kahkaha attı;

"Bence dersin en önemli bölümü burası" dedi.

Ben;

"Aslında yer elması kilo sorunu yaşayan insanların temel besini olmalıdır. Çünkü neredeyse sıfır enerjilidir buna karşın ciddi biçimde tokluk hissi yaratır. Ayrıca A, B ve C vitaminlerince çok zengindir. Şekeri ve kolesterolü düzenler. Dolayısıyla diyetlerin vazgeçilmez besinidir."

Yıldız hanım bir bana bir de göbeğine baktı;

"Anladım, siz bunu bana söylüyorsunuz ama inanın rejimimi dikkatle uyguluyorum. Benim en çok yediğim sebzelerin başında yer elması geliyor. Öğle yemeği yerine üç tane yer elması soyuyorum, akşam üstüne kadar idare ediyor. İkinci vakti rendelenmiş havuç ve beş tane zeytin ile şekersiz çaydan oluşan çay saati beslenmesiyle akşama kadar açlık hissetmeden dolaşabiliyorum."

Banu Hatun, Yıldız hanımı şöyle bir süzdü;

"Peki kilo verebiliyor musunuz?"

Yıldız hanım;

"Ne gezer, şu ilerde gördüğün Ayşe hanım var ya, incecik, kürdan gibi, öyle kekler,

pastalar, börekler yapıyor ki, bizim rejim alt üst oluyor. Doğru dürüst bir çizgi tutturamıyoruz. Onun yediğini ben yesem fiçı gibi olurum ama o..."

Araya girdim;

"Sonuçta her şey insanın genlerinde yazılı. Ama bence bu çiftlikte nişastalı besinleri yavaşça kaldırmamız gerekiyor. Çünkü bana göre yanlış olan şey nişastalı yiyecekler. Kök bitkileri gibi bazı türlerde bulunan nişasta onların temel besinini oluşturmuyordu. Oysa günümüzde insanlar ekmeksiz sofraya düşünemiyorlar. Kanımca asıl hata burada" diye ilave ettim.

Banu Hatun, bu konuda ben de varım dercesine atıldı.

"O zaman baklagiller bilinmiyor mu?"

"En azından bazılarının bilindiğini kabul edebiliriz. Ama benim söylemeye çalıştığım şey, insanın evriminde nişastanın asla temel besin olmadığı."

"İyi de o zaman da yiyecek çok az şey kalıyor. Örneğin kahvaltıda tereyağlı ekmeğin yerine ne koyabiliriz?"

Yıldız Hanım;

"Bence de, nişastalı yiyecekleri menüden çıkarınca geriye ne kalıyor? Ispanak, pırasa, turp, havuç. Bunlarla da ömür geçmez ki."

Banu Hatun Yıldız hanımı destekledi.

"Evet ya, aynen katılıyorum. Doyurucu olan her şeyin içinde nişasta yok mu?"

"Hayır, öyle değil" diyerek karşı çıktım. " Bundan yirmi bin yıl önce atalarımız nasıl besleniyorlardı?"

Yıldız Hanım omuzlarını silkti;

"Bilmem, uzman sizsiniz."

Banu Hatun merakla sordu;

"Peki eski insanlar yemek yapmasını bilmiyorlar mı?"

"Elbette biliyorlar. Toprak kaplarda her türlü yemeği pişirebilirler."

Yıldız Hanım;

"O zaman sabah kahvaltısında çorba içebilirler. Bizim köyde yakın zamana kadar sabahları çorba içilirdi zaten."

Hemen ilave ettim;

"Ama çorbayı ekmeksiz içeceksiniz."

Banu Hatun güldü.

"Saat sekizde üç tabak çorba içsek, saat onda kurt gibi acıkırız."

"Tamam, çorbanın yanında büyücek bir peynir parçasıyla yumurta yediğimizi varsayalım. Öğleye kadar bizi tok tutmaz mı?"

Yıldız Hanım;

"En azından beni tutar. Peki öğleyin ne yiyecektik?"

"Dün akşamdan kalma ne var?"

"Kıymalı ıspanak."

"Tamam, bol yoğurtlu kıymalı ıspanağı öğle yemeğinde tükettik. Elbette ekmezsiz. İyice doyuncaya kadar yiyebilirsiniz. Sınır yok."

Banu Hatun;

"Şimdi öğlen on ikide yemek yesek, ben akşam üstü saat dört ya da beş gibi acıkırım."

"Kesinlikle. Şimdi bahçeye çıkıp ağacından kopardığımız portakallarla karnımızı doyurabiliriz."

Yıldız hanım;

"Beni tutmaz ki, yanında tok tutucu bir şey gerekiyor."

"Örneğin ceviz için ne dersin? Şöyle on tane ceviz ve badem meyvenin yanında yesek."

"Bak onlar beni tok tutar. Cevizi daha önce denemiştım."

Banu Hatun yüzünü buruşturdu;

"Akşama da pırasa mı yiyeceğiz şimdi?"

"Hayır, artık bol proteinli yemeklere geçebiliriz. Bence etin her türlüünden doyuncaya kadar yiyebiliriz."

Yıldız hanım;

"İyi de akşam yemeğini hafif yemek gerekir demezler mi?"

Banu Hatun;

"Evet ya, şimdi dolu midelerle mi yatağa gideceğiz?"

Düzeltilme yapma gereği duydum.

"O zaman öğle ve akşam yemeklerinin yerini değiştiririz. Öğlen daha çok et yeriz. Akşama da yoğurtlu ıspanak. Ama kişisel olarak ben akşam yemeğini daha doyurucu yerim ki, geç vakitlere kadar çalışabileyim."

Banu Hatun şöyle bir düşündü;

"Evet ya, neden olmasın? Hiç ekmek tüketmeden, doğrudan meyve ve sebze ile beslenme biçimi daha sağlıklı beslenme sağlayabilir."

O ana kadar uzaktan bizi dinleyen ve hiç söze karışmayan Gülçin anım araya girdi.

"Benim gıda fakültesinde bir arkadaşım vardı. Ekmek yemezseniz B gurubu vitaminleri alamazsınız derdi" dedi.

Hayır anlamında başımı salladım;

"Çiftliğin kimyacısı olarak buna çok katıldığımı söyleyemeyeceğim. Çünkü kök bitkilerden yeterince B gurubu vitamini alabiliriz. Kaldı ki ben hiç unlu madde yememekten de söz etmiyorum. Örneğin makarna, protein ve vitamin içeriği ile unlu mamuller arasında

vazgeçemeyeceğimiz besinlerdendir. Keza pilava da öyle. Ama bunları olabilecek en az düzeye indirmeli, temel beslenmeyi meyve, sebze ve kuru yemiş üzerinden gerçekleştirmeliyiz."

Yıldız Hanım güldü;

"Ama bence en önemlisi sizin Ayşe hanımın mis kokulu börekler açmasını engellemenizdir. Bunu başarılırsanız geresi zaten gelir."

Komün Günlüğü 5

Arada bir güneş açsa da, havaların çoğunlukla yağışlı geçmesi tarlalara girişi engelliyor. Soğuk hava depolarında korunan, önceden topladığımız ürünleri kullanıyoruz. Ancak stoklar tehlikeli biçimde azalıyor. Örneğin Yıldız hanımın sorumluluğunda olan lahana tarlasında hala ürün var. Onları toplamamız gerekiyor ama çamur yüzünden elimizden bir şey gelmiyor. Dahiyane çözüm teknik bölümümüzden geldi. Tahtalardan, yarım metre genişliğinde, iki metre uzunluğunda ızgaralar çaktılar. Bunların üzerinde çamura batmadan yürüyebiliyor, tarlalardaki işlerimizi yapabiliyoruz. Gülçin hanım çok mutluydu. Yağmurla havada yürümeye bayılmış. Şimdi ise sağanak altında çamurun içinden turpları söküyormuş. Sonra onları havaya tutup, yağmur damlalarıyla temizlenişi izlemek hoşuna gidiyormuş. Beril hanım kuşkuluydu;

"Ama ıslak ıslak çalışırsak hasta olmaz mıyız?" diye sordu.

Hatice hanım yanıtladı.

"İşi bitirdikten sonra sıcak bir banyo alırız, ardından da salona oturup kahvemizi yudumlarız. Bundan daha güzel ne olabilir?"

Günün en tartışma yaratan konusu Beril Hanımla Deniz arasında yaşandı. Beril hanım onun üniversiteye devam etmesini istiyordu, Deniz ise

"Yahu ne işim var benim üniversitede, oradan mezun olup diplomalı işsizler ordusuna mı yazılacağım" diyerek kendisini savunuyordu.

Denize hak vermekle birlikte üniversite eğitiminin yalnızca diploma anlamına gelmediğini, işin bir de kültür yanının bulunduğu söylediğimizde bu kez Banu Hatun atılıyor,

"İyi ama şu andaki üniversitelerde kültür diye bir şey kaldı mı" diyerek bizleri susturuyordu.

Sonunda çözüm Yüksel hocadan geldi. Kendisi uzun yıllar üniversitede matematik dersi vermişti. Bize, çiftlikte kendi üniversitemizi kurmamızı önerdi. Önce çok şaşırdık, garipsedik. Ancak düşündük ki, elin imamı bir telefonla beş dakikada yandaş üniversite kuruyorsa, biz de kendi bilim yuvamızı oluşturamaz mıyız? Kısa bir toplantıdan sonra ortaya çıktı ki eğitim alanında hiç de eksik değiliz. Çünkü kendimiz olmasak bile, konusunda uzman pek çok kişi tanıyoruz ve onları çiftliğe davet edip, bir güzel ağırlayıp Deniz'e ders vermelerini sağlayabiliriz. İşte tam bu noktada ikinci tartışma çıktı. Çünkü Ergün bey ileri atılıp,

"Ben de üniversiteyi okuyamamıştım. Yüksek tahsil yapmak hep içimde bir uhdedir. Hiç olmazsa burada dersleri takip etmek isterim" dedi.

Şevki bey bunu bekliyormuş meğer;

"Aynen, ben de aynen öyle" diye ilave etti.

Sonunda ortaya çıktı ki, bizim üniversitemizde, çiftlik çalışanlarının yarısı öğrenci olmaya adaydır.

Yüksel Hoca uyardı.

"Bakın şimdiden söylüyorum, eğitim dediğiniz şey ciddi bir iştir. Eğer dersleri sulandırmaya kalkarsanız, kim olduğunuza bakmaz, sınıftan atarım."

Deniz merakla sordu;

"İyi de ben bu üniversiteyi bitirince ne olacağım?"

Doğrusu bunu hiç düşünmemiştik. Yüksel hoca pratik zekasıyla hemen yanıtladı.

"Çiftlik Mühendisi."

Öneriyi alkışlarla kabul ettik ve dünyanın ilk çiftlik mühendisliğini böylece kurduk.

Toplantımızı orada bitirebilirdik ama Osman Albay söz aldı. Oldukça endişeli görünüyordu. Sanki yeni kurduğumuz üniversite onu hiç etkilememiş gibiydi.

"Arkadaşlar, dikkatinizi biraz dış politikaya çekmek istiyorum" diye söze başladı.

"Ukrayna'da Donetsk bölgesinde şiddetli çatışmalar oldu ve hava alanı ile çevresi halk cumhuriyeti taraftarlarının eline geçti. Çatışma bölgesinin görüntüleri bizlere ulaştığında, ortaya çıkan yıkım gücünün herkesi endişelendirmesi gerektiğini düşünüyorum. Dünya hızla savaşa doğru ilerliyor. Almanya ile Fransa, son bir gayretle Rusya'yı ikna etmeye çalışıyor. Bu nedenle Kiev, Moskova ve Münih'te toplantılar yapıldı. Perşembe günü için Minsk'te toplantılara devam kararı alındı. Dünya hızla bir savaşa doğru sürükleniyor."

Ayşe Hanım elini kaldırdı;

"Ama bizim televizyonlarda hiçbir şey yok."

"Yok, çünkü toplumlar en çabuk dış tehditlere karşı birleşirler ve Türk toplumunun böyle bir şey yapması istenmiyor. Olası savaşta en cephenin güney kanadını Anadolu toprakları oluşturacak ve korkarım büyük yıkıma uğrayacağız."

Salonda bir şaşkınlık dalgası yükseldi. İnsanlar inanmakta zorluk çekiyorlardı. Osman Albay devam etti.

"Bakın, burada ikna edilmesi gereken toplum biz değiliz. Avrupalılar. Çünkü kapitalizm bunalımdan çıkmak için her şeyi yıkıp yeniden yapmak zorunda. Avrupalıların önüne öyle gerekçeler konmalı ki, insanlar gözünü kırpmadan bütün birikimlerini, tasarruflarını kapitalistlerin emrine versinler, bu sırada kendileri de olabilecek minimum koşullarda yaşasınlar. Bunun savaştan başka yolu yoktur."

Zeynep hanım araya girdi;

"Evet, Paris baskınını incelerken buna benzer düşünceleri görmüştük."

Osman Albay;

"Teşekkür ederim Zeynep, önümüzdeki günlerde çok önemli gelişmelere tanık olabiliriz. Bizim televizyonlar ne derse desin, uluslar arası haber bültenlerini dikkatle izlemeliyiz."

Yüksel hoca güldü;

"İyi de, biz ne yapabiliriz ki?"

Osman Albay;

"Bence çiftliğimizin güvenliğini sağlayacak planlar hazırlayarak işe başlayabiliriz. Dolayısıyla olağan üstü durumda ne yapacağımızı baştan biliriz."

Ayşe hanım itiraz etti.

"Tamam, biz plan yapabiliriz ama benim İzmir'de akrabalarım var. Onlara ne olacak?"

Osman Albay;

"Kanımca herkes kendi olağan üstü durum planını oluşturmalı. Kişisel görüşüm bizimki gibi çiftlikler kurmak, bu savaştan canlı çıkmanın bir yolu haline gelebileceğidir. Hatta kimseye görünmeden, tümüyle yer altında yaşamak en güvenli yöntem olabilir. 2015 olağan üstü durumlar yılına, kısaca kaos dönemine giriş olarak tarihe geçebilir."

Bu sözler üzerine salondakiler kendi aralarında tartışmaya başladılar. Çünkü tehlikeyi fark etmişlerdi. Önümüzdeki günlerde çiftliğimizin güvenlik paketini oluşturmaya karar vererek akşam yemeği hazırlıklarına geçtik. Oluşan karamsar havayı dağıtmak için akşam yemeğinde herkese şarap dağıttım. Mangalda kızartılmış et ve şarap, bizi kısa sürede keyiflendirdi, geceyi neşeli türkülerle bitirdik. Ama yatağa başımı koyduğumda, çiftliğin güvenliğini daha ciddi ciddi düşünmeye başlamıştım. Çünkü Osman Albay haklıydı.

Komün Günlükleri 6

Ayşe hanım hastalandı. Kendi aramızda, ne güzel bu yıl kimse gribe yakalanmadı diye konuşuyorduk ki, bir de baktık arkadaşımız ateşler içinde yatıyor. Muhtemelen sırayla bütün çiftlik sakinleri hastalanır. Ama doğanın düzeni böyle, ne kadar önlem alsak yine de bir yerden açık veriyorsunuz. Ayşe hanımın ateşini düşürdük, tansiyonunu takibe aldık, düzenli ilaç vermeye başladık. Kendisine salonun deniz manzaralı köşesinde özel bir koltuk yaptık, battaniyelere sarıp oraya oturttuk. Osman Albay'ın eşi Ayla hanım bitkilerden, et sularıyla hazırladığı özel çorbalar yedirmeye başladı. Ergün bey bir yerlerden bal bulmuş. Her gün kocaman bir kaşık veriyor. Önceki gece Ayşe hanımın gözleri yaşardı, hepimize teşekkür etti.

"Burada olduğum için çok mutluyum, eğer şehirdeki evimde yaşasaydım, şimdi tek başıma yatakta titriyor olurdu. Kimse kapımı çalmazdı" dedi.

Ayşe hanım çok erken evlendirilmiş. Kendi deyimiyle kocası olacak adama on yıl dayandıktan sonra tek kızını alarak evi terk etmiş. Ailesi ona destek vermemiş. Onların anlayışına göre, boşanmak asla mümkün değilmiş. Bir cesaret, herkese boş vermiş, çarpmış kapıyı çıkmış gitmiş. Çeşitli işlerde çalışarak kızını okutmuş. Sonra da günü dolunca asgari ücretin birazcık üzerindeki maaşıyla emekli olmuş. Kızı evlenip İstanbul'a yerleşince de İzmir'de tek başına kalmış. Bizim Melih beyin aracılığı ile komünümüze katıldı. Şimdi burada Marul yetiştiriciliği yapıyor. Eğer

damadını ikna edebilirse, kızının da bize katılmasını istiyor. Ama günümüzde gençleri İstanbul'dan koparıp, komün yaşantısına döndürmek pek kolay değil.

Tarlalar hala aşırı ıslak. Mart ve Nisan ayında dikilecek fidanlar için hazırlık yapmamız gerekiyor. Toprak biraz kurursa, birkaç kez çapalayıp gübreledikten sonra dinlenmeye bırakacağız. Üç tane biyogaz tankımız var. Havaların soğuk gitmesiyle yarısını neredeyse tükettik. Gaz üretimi biten tankın altındaki gübreyi sulandırarak kurutma yataklarına çekiyor, açık havada kurutuyor, toprakla karıştırarak tarlalara atılacak hale getiriyoruz. Tüm bu işleri teknik ekip yapıyor. Ama her yere yetişmeleri mümkün değil. O nedenle Zeynep, Hatice ve Banu hanımlar da onlara katılıyor.

Akşam olunca bazılarımız TV serisi izlemek üzere odasına çekiliyor. Kalanlar ise salondaki büyük masanın çevresinde toplanıp günlük politika konularını görüşüyorlar. Genelde büyük televizyon yalnızca belgesel izlenmek için kullanılıyor ama bu gün durum farklı. Neredeyse herkes güvenlik paketine kilitlenmiş durumda. Hangi kanalı çevirsek birileri halkı yönlendirmekle meşgul.

Melih bey, Osman Albay'a dönerek;

"Siz bir asker olarak bu paket için ne diyorsunuz?" diye sordu.

Osman Albay o sırada ekrandaki Süleyman Şah hareketına ait görüntüleri işaret etti.

"Aslında öncelikle şu harekate bir göz atalım. Askeri açıdan TSK'nın başarısına hiç sözümüz yok, gittiler ve kutsal emanetleri alıp geldiler. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken temel sorun, neden buna gerek duyulduğudur. Neredeyse doksan yıldır asla tehdit altında olmayan Süleyman Şah türbesi, neden tehlike altına girmiştir? Bu sorunun yanıtı çok açık şekilde AKP politikalarında gizlenmektedir. Atatürk'ün çizdiği barışçı yoldan ayrılıp, doğrudan taraf olursanız, doğal biçimde bunun sonuçlarına katlanırsınız."

Ayşe hanım kısık sesle koltuğundan araya girdi,

"Peki orayı koruyamazlar mıydı?"

Osman Albay;

"Elbette koruyabilirlerdi ama bunun bir faturası olurdu. Üstelik bunun gerekliliği de tartışılırdı. Bir asker olarak ben size şunu söyleyebilirim. Türk Ordusu algı yönetimi açısından son yıllarda önemli adımlar attı. Süleyman Şah türbesinin taşınmasına da bu gözle de bakabiliriz. Yani ordumuz bir savaş hazırlığı içinde olduğunu açıkça belli etmiştir."

Zeynep hanım;

"Kiminle savaş, Suriye ile mi?"

Osman Albay;

"Hayır, dışarıdan görülen düşman Işid. Ama onun arkasında başka güçler de hedef alınabilir."

Yüksel bey yüzünü buruşturdu;

"Ben matematikçiyim ama bir kelime bile anlamadım. Kim kimle savaşıyor şimdi?"

Melih bey gülerek yanıtladı;

"Önemli değil hocam, bizim için fark etmiyor. Her durumda zor günler bizi bekliyor."

Osman Albay;

"Kesinlikle öyle, güvenlik paketini de bu çizgide ele alabiliriz. Hükümet bu yasaya gerek duyuyor, çünkü onlar önümüzdeki günlerdeki hareketliliği görüyorlar."

Zeynep hanım;

"Seçimlerle ilgili olanı mı?"

Osman Albay;

"Hayır, seçimlerin zamanında yapılabileceğinden bile kuşkuluyum. PKK, doğal olarak seçimlerden önce somut kazanımlar elde etmek istiyor. Hükümet ise buna soğuk bakıyor. Benim gördüğüm her iki tarafın da restleşmek üzere olduğu."

Melih bey araya girdi;

"Bu paket üzerine biraz düşündüm. Aslında bence AKP bu seçimlerde zorlanacağını, hatta iktidarı kaybedebileceğini gördü. Şimdi ortamı gererek ve bu ortamda rahatça kullanabileceği yasalar düzenleyerek, PKK'yı savaşa itiyor. Böylece doğacak kaos ortamında yapılacak seçimlerden değil dört yüz, beş yüz elli milletvekili bile çıkarabilirler."

Hepimiz hayretle Melih beye döndük, Şevket bey;

"Neden olmasın, bence olabilir" diyerek destekledi.

Melih bey devam etti;

"Planın bu kadar olduğunu da sanmıyorum. Diyelim ki PKK bu tahrike gelmedi ve seçimlere olaysız girildi. Hükümeti bekleyen başka bir tehdit daha var. O da ekonomik durum. Normal koşullarda 2015 yılını tamamlamaları bile mümkün değil. Eğer ellerinde yeterli yasalar olursa, o zaman halkın elinde ne var ne yok toparlayarak kendi ekonomilerini düze çıkarmayı deneyebilirler. Elbette bu kolay olmayacaktır. Gösteriler, karşı çıkışlar gündeme gelecektir. İşte güvenlik paketi bu durumda da hükümetin elini rahatlatır."

Yüksel hoca umutsuzca elini salladı;

"Yani öyle de böyle bu yasa bizi vuracak. Ya ortalık kan gölüne dönecek ya da hükümet yasal olarak bizi soyup soğana çevirecek. Peki çözüm?"

Bu soru üzerine salonda bir sessizlik oldu. Herkes birbirine baktı ama kimse çözüm konusunda bir şey söyleyemiyordu. Yavaşça ayağa kalktım;

"Arkadaşlar, çözüm biziz" dedim ve devam ettim.

"Çözüm biziz, çünkü burada olan şeyler kapitalizmin her zaman başvurduğu bilindik yöntemler. Son on yıldır ekonomik bunalımdan çıkamadılar. Savaşa ihtiyaçları var. Şimdi, nükleer silahlara başvurmadan olabilecek en yüksek yıkıma sahip bir savaş yöntemi ile eski ekonomik düzeni yıkıp yeni kapitalist sistemi oturtacaklar. Bunun için de milyarlarca insanı yok etmekten çekinmeyecekler. Çözüm dediğiniz zaman anlamamız gereken şey, bu yıkıntıdan canlı çıkmanın yolları ve kapitalizmin yeniden kurulmasının engellenmesi akla gelmelidir."

Ergün bey;

"Böyle bir çözüm olabilir mi?"

"Elbette olabilir, işte bizim çiftlik en iyi yanıttır. Çünkü savaşı olabildiğince hasarsız atlatabiliriz. Çiftliğimiz, büyük kentler ve yerleşim yerleri gibi hedefte değildir. Dahası, kendi savunma sistemimizi kurabiliriz ki bildiğim kadarıyla Osman Albay zaten bu konuda çalışıyordu. Kapitalizmin engellenmesine gelince. Elbette tek başına bizim çiftlikle kapitalizm devrilemez. Ama insanlar bizim gibi yaşamaya başlarsa, işte o zaman kapitalizm tehlikeye düşer. Çünkü kapitalistin ayakta kalabilmesi, ürettiği malı satmasına bağlıdır. Oysa biz çiftliğimizde böylesi malları hiç kullanmıyoruz. Dolayısıyla müşteri olmaktan vazgeçersek, basitçe evet çok basitçe kapitalizm çöker."

Ergün bey güldü,

"Ama insanlar büyük şehirlerde oturup marketlere müşteri olmaya devam edeceklerdir."

"O zaman kapitalizmin bütün sonuçlarına katlanırlar. Kaldı ki önümüzde beliren kaos döneminden akli başında insanlar hayatta kalmanın ve kaliteli yaşam çizgisinin kentlerde değil, kırsalda, köylerde olduğunu fark edeceklerdir. Bu kesimin bizi örnek alması dahi, kapitalizme yeterince darbe vurabilir. Çözümün basitliği kadar doğallığına da dikkatinizi çekerim."

Ergün bey ikna olmamıştı;

"İnsanları buna ikna etmek pek mümkün değil gibime geliyor. Neden alıştıkları yaşam tarzını bırakıp buralara gelsinler?"

"Biz neden gelmişsek, o nedenle. Burada bir zorlamadan, akıl yürüterek ikna etmekten söz etmiyorum. Artık önümüzdeki kaos günleri etkisini artırdıkça, insanlar bizim yaşam biçimimizin gerçek ve en doğal hayatta kalma yöntemi olduğunu anlayacak, belki bizimden çok daha ileri organizasyonlarla yeni bir düzene imza atacaktır. Yani olayların gelişiminin ikna gücü, günlerce vereceğiniz konferanslardan çok daha büyüktür."

Yüksel bey yüksek sesle

"Yani bir musibet, bin nasihatten daha yeğdir öyle mi?"

Kesinlikle haklıydı.

Komün Günlüğü 7

Havaların yağışlı gitmesine karşın, ani ısınma durumu da göz önüne alınarak geçen haftadan beri yoğun bir budama işine giriştik. Özcan beyin önderliğinde, bahçelerde budanabilecek her şeyi, güller dahil, önümüzdeki bahara hazırladık. Budamaya önem veriyoruz, çünkü verimlilik büyük ölçüde ona bağlı. Elbette dağlar gibi atık ortaya çıktı ve kadınlardan kurulu çevre

ekibimiz, tüm atıkları yonga haline getirip gübre bahçelerine aktardılar. Gübre bahçelerimiz, atıkların kompost haline getirilerek gübreye çevrildiği yerler. Çiftliğin, deyim yerindeyse bütün çöpleri burada toplanıyor ve işleniyor. Elde edilen ürün daha sonra kullanılmak üzere kapalı depolara alınıyor.

Komünlerin makineleşmesi çok önemli. Günümüzde teknoloji, kapitalizmin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirildiğinden, çoğunluk işlemleri el emeği ile karşılamak zorunda kalıyoruz. Ancak bedenen çalışmanın sağlık üzerindeki olumlu etkisi gözetilerek bu konu şimdilik doğal haliyle çözümleniyor. Oysa komün insanın da ihtiyaçları çeşitlenebilir ve bunları karşılamak için gelecekte özel otomatik aygıtların geliştirilmesi gerekebilir.

Komün yaşantısının en zor yanlarından bir tanesi de üretimi olabildiğince düzgün planlamak. Genelde ihtiyacın biraz üzerinde hedefler koyuyoruz ama ölçüyü tutturamadığımız zamanlar da yok değil. Örneğin bu yıl lahana tarlasını öylesine büyük tutmuşuz ki, Yüksek hoca lahanaları yaza kadar saklayabileceğimiz yöntemler araştırmaya başladı. Soğuk hava depolarında üç ay kadar saklanabiliyormuş ama o bunu yetersiz buluyor. Geceler boyu internetten uluslar arası kütüphanelerde araştırma yapıp duruyor. Ama Hatice hanımın yetiştirdiği havuçları çoktan bitirdik. Şimdilik eksiklerimizi köyden temin edebiliyoruz. Oysa gelecekte böylesi çiftliklerde yaşamak zorunda kalan insanlar, yakınlarda bir köy bulamayabilirler.

Şimdi daha iyi anlıyoruz ki, eğer insanlık, kapitalizmi yaratan erkek egemen toplum modeli çizgisinde değil de, evrimleştiği anaerik modelde ilerleseydi, kuşkusuz şu anda üretim planlamasında çok ileri durumda olurduk. Gerçekte kapitalizm, doğal çevre için olabilecek en zor ve anlamsız üretim modelidir. Çünkü doğada üretimin amacı, yaşamı sürdürmektir. Tüm canlılar, varlıklarını gelecek kuşaklara aktarabilmek için kendilerini tekrarlarlar. Elma ağacı, başka elma ağaçları verebilmek amacıyla meyve ile donanır. Bizler de canlılığımızı korumak ve bu sayede yeni nesiller yetiştirmek amacıyla meyve, sebze yeriz. Oysa kapitalizmde tüm bu gerçek baştan sonra sapıtılmıştır. Orada üretimin tek amacı kar etmektir. Ve kar denilen şey, toplumun bütününün yararlanabileceği değerlerin, birkaç insanın elinde toplanmasıdır. Dolayısıyla kar, toplumun fakirleşmesi anlamını taşır. Bir yerde kar edenler varsa, mutlaka fakir kalanlar da vardır.

Akşam üstü, havanın da güzelleşmesinden yararlanarak bahçede çay partisi düzenledik. Ağacın altında toplandık, hafiften esen serin rüzgarın altında sıcak çaylarımızı yudumladık. Yüksel hoca;

"Biliyor musun arkadaşlar, yeryüzünde çok az insan şu an bizim aldığımız hazza sahip" dedi.

Özcan bey ona katıldı;

"Evet ya, hırsların peşine takılmış koşturup durmaktan, bahçede çay içmenin zevkine ulaşamıyorlar."

Deniz bunu beklermiş gibi atıldı;

"Ama dolar üç liraya gidiyormuş."

Yüksel hoca,

"Zerre kadar ilgim yok. Doların kaç para ettiği ile ilgili değilim. Çünkü çiftliğimizde doların

hiçbir hükmü yok" diye ilave etti.

Özcan bey;

"Bir tek dolar mı, burada para ile yaptığımız ne var ki?"

İşte o an fark ettik ki, komün yaşamı artı değer üretmediğinden ötürü, bunu ölçebilecek bir para sistemine ihtiyaç duymaz. İhtiyacın kadar, doymak için üretim yapıyorsanız, bir ürüne verdiğiniz değer ancak ve ancak sizi ne kadar doyurduğu ile ilgili olabilir. Deniz itiraz etti;

"İyi de bir çiftlikte insanın tüm ihtiyaçlarının karşılanması mümkün mü? Tamam, burada karnım doyuyor ama cep telefonu ile sevdiğilerimi aramak da bir ihtiyaç değil mi? Cep telefonu denilen şey tarlada yetişmiyor ki. Para kazanmazsak ben yeni model teknolojik aygıtlardan mahrum kalmaz mıyım?"

Banu hatun bana döndü;

"Hadi bakalım, buna ne diyeceksiniz. Sizce teknoloji gerekli mi?"

"Kesinlikle gerekli. Komün yaşamı taş devrinde yaşamak anlamına gelmiyor ki" diyerek söze başladım,

"Deniz oğlumuz şurada yanılıyor. Yeni teknolojilerin tamamı, hatta gelecekteki teknolojiler de laboratuvarlarda üretilmiştir. Yani kapitalist üretim tarzının gelişme ile her hangi bir ilişkisi yoktur. Tersine, kapitalizm ilerlemenin önündeki en önemli engeldir. Size şunu örnek vereyim. Sıvı kristallerle ilgili çalışmalar yetmişli yıllarda tamamlanmıştı. Gördüğünüz gibi, televizyon ekranı olarak bize ulaşması tam otuz, hatta kırk yıl sürdü. Oysa seksenli yıllarda da pekala led televizyon sahibi olabilirdik.

Şu anda çiftliğimizde on sekiz kişi yaşıyor. Dört kişi teknik ekibi oluşturuyor. Bu arkadaşlar, çiftlikte ihtiyaç duyduğumuz teknolojik makineler konusunda her gün çalışma yapıyorlar çünkü işin doğasında bu var. Buna karşın sayıca hiç de yeterli sayılmazlar. Öte yandan geri kalan on dört insan, günün büyük bölümünü tarlalarda, ürünleri denetleyerek ve insanların beslenmesini düzenleyerek geçiriyor. Bunlar da araştırma-geliştirme faaliyetlerine ayıracak zaman sorunu yaşıyorlar. Zaman içinde, üretim ve beslenmeyi daha az zaman kullanarak gerçekleştirebilirsek, örneğin Yüksek Hoca'nın öncülüğünde laboratuvarlar kurabilir ve burada araştırmalar yapabiliriz."

Deniz yanıtımı beğenmemişti, dudak bükerek;

"Yani yeni model cep telefonu için sizin bir yığın keşif yapmanızı mı bekleyeceğim?" dedi.

"Hayır, tam tersine, ne zaman istersen yeni bir cep telefonu alabilirsin. Ama daha iyisini de yapabilirsin. Sana telekomünikasyon laboratuvarı kurarız, kendi cep telefonunu kendin yaparsın. Hem de ihtiyaç duyduğun tüm özellikleri kendine göre geliştirerek."

Deniz şaşkınlıkla bana döndü;

"Ben mi cep telefonu yapacağım?"

"Neden olmasın, yapamaz mısınız?"

"Nasıl yapacağımızı bilmiyorum ki?"

Engin bey beni anlamıştı, araya girdi.

"İstersen ben sana temel elektronik dersleri verebilirim. Bizim atölyenin bir köşesini sana ayırırız, zaman buldukça çalışırsın."

Deniz;

"Yapabilir miyim yani?"

"Neden olmasın? Cep telefonu yapmak için mutlaka devasa fabrikalara ihtiyacın yok ki. Unutma, tüm o modellerin yapıldığı bir laboratuvar mutlaka vardır. Bir ürün önce laboratuvarında geliştirilir, daha sonra ona uygun fabrikasyon üretime geçilir. Sen de önce montajı öğrenirsin. Parçaları ayrı ayrı alırız, burada birleştiririz. Gün gelir o parçalardan kendin üretmeye çalışırsın."

Deniz heyecanla ayağa kalktı,

"Engin ağabey, hadi başlayalım" dedi. Birlikte atölyenin yolunu tuttular.

Banu Hatun oğlunun heyecanından etkilenmişti. Yanıma geldi, elimi kuvvetle sıktı;

"Size teşekkür ediyorum. Onu hiç bu kadar mutlu ve istekli görmemiştim" dedi.

Ben de en az onun kadar duygulanmıştım.

"Banu hatun, biliyor musunuz insanlığın asıl teknolojik gelişmesi komün döneminde olacak, çünkü insanlar zevk aldıkları biçimde çalışacaklar. Bundan daha büyük bir güç düşünemiyorum" diye cevap verdim.

Komün Günlüğü 8

Budamadan sonra bordo bulamacı uygulamaya başladık. Bunun için havaların yağmurlu olmadığı günleri dikkatle izliyoruz. Yağmur yapılan ilaçlamayı alıp götürebiliyor. Başrolde yine Banu hatun vardı, bir ressam edasıyla geniş ağızlı yağlıboya boyu fırçası kullanarak ağaçları ilaçlıyordu. Özcan bey elinde pompa bir süre onu izledi. İlk yirmi ağaçtan sonra Banu hatun yorulunca teknik ekip işi devraldı ve traktörle işe girişti. Zeynep'le ikimiz bahçede çayımızı yudumlayarak onları izledik, Banu hatun yavaş adımlarla yanımıza geldi, Zeynep merakla sordu;

"Banu hanım, sizce bu ilaçlama doğru mu? Organik üretimimize zarar vermez mi?"

Banu Hatun şaşkın bir bana bir de ona baktı;

"Bilmem, bana boya dediler boyadım. Zararlı olup olmayacağını hiç düşünmemiştim"

diyerek kendisini savundu. Açıklama gereği duydum;

"Kimya diliyle konuşmak gerekirse bordo bulamacı, Bakır sülfat ile Kalsiyum Hidroksit karışımıdır. Bitkileri pek çok hastalıktan korur ancak bordo bulamacı doğal bir madde değildir. Gerçi yapay ilaç sınıfına da girmez ama sonuçta bakır sülfat bahçemizin doğal toprak yapısının bir üyesi sayılmaz. Yani şüphelenmekte haklısın, bordo bulamacı toprakta bakır birikmesine neden olabilir ki, bunu hiç istemeyiz."

Banu Hatun;

"Yani bordo bulamacı öyle bolca kullanabileceğimiz bir ilaç değil."

"Kesinlikle, aslında bu kural bütün ilaçlar için geçerlidir."

Zeynep yüzünü buruşturdu;

"İyi de, ilaç yapmazsak da ürün kaybediliyor. Bunun bir orta noktası yok mu?"

"Bakin, aslında ilaçlamaya hiç gerek yok. Çünkü her bitki kendi düşmanına karşı savunma biçimi geliştirir. Eğer ilaç kullanarak bu dengeyi bozarsak ki bozuyoruz, o zaman bitki kendi savunmasını bırakır ve hastalıklara karşı daha duyarlı hale gelir. Dolayısıyla ilaç kullanmak bitkiyi güçsüz bırakır. İşin ilginç yanı, bitkinin savunma sisteminin zayıflaması nedeniyle bizler her yıl artan oranlarla ilaç kullanmak zorunda kalırız."

Banu Hatun;

"Peki kaybedilen ürün ne olacak? Şimdi ben yer elması yetiştiriyorum. Bunlar hastalanırsa, açığımı nasıl kapatacağım?"

"Çok basit, yer elması o hastalandığında hasta bölümleri ayıracak, sağlamları beslemeye devam edeceğiz. Böylece uygun bir zaman diliminde hastalığı yenebiliriz. Çünkü sağlam yer elmaları o hastalığa karşı dayanıklı demektir ve hastalananlar ortamdaki uzaklaştırılmıştır."

Zeynep gözlerini kocaman açıp bana döndü;

"Bu kadar basitse insanlar neden tonlarca ilaç üretiliyor?"

"Nedeni şu, buraya ilk geldiğimiz yılı hatırlıyor musun? Yirmi kök patlıcan yetiştiriyordum. Yaprak bitleri patlıcanları sarmıştı. Ne yaptık, hep birlikte elimize hortumları alıp yaprakları güzelce yıkadık. Birkaç gün bunu tekrarladık ve yaprak bitkileri orada barınamadılar."

"Bu benim sorumun yanıtı değil ama"

"Şimdi, yirmi dönüm tarlaya patlıcan ekmiş olsaydık, elimizdeki hortumla onları yıkayabilir miydik? Elbette hayır. Demek ki, tarımda ilaç kullanma gereği, kapitalist üretim biçiminin bir sonucu. Binlerce ton üretim yapmaya kalkarsanız, onun sorunları çözmek için doğal olmayan yöntemler bulmak zorunda kalırsınız. Bu tür beslenme, giderek tümüyle yapay çizgiye doğru kayar. İnanın uygun bir zaman diliminde büyük kentlerde oturanlar tümüyle fabrikalarda üretilmiş yapay besinler tüketmek zorunda kalacaklardır."

Zeynep mutlulukla gülümsedi;

"Ama biz burada hep doğal besleneceğiz." Dedi sonra bana dönerek;

"Sizin konuyla ilgili bir çalışmanız yok muydu?"

"Evet, kapitalist üretim biçimi üzerine çalışmıştım. İsterseniz anlatabilirim" diye cevap verdim.

Banu Hatun hemen kendisine bir çay koydu, sandalyeyi bana doğru çevirip oturdu, geriye doğru yaslandı.

"Evet efendim, sizi dinliyoruz" dedi gülümseyerek. Tane tane anlatmaya başladım.

"Kapitalizm öylesine bir üretim biçimidir ki, doğanın verdiği olanakları olabilecek en anlamsız biçimde kendi çıkarları için kullanmaya çalışır. Burada inanılmaz olan, insanların kapitalist

üretim tekniklerini o işin yapılabileceği tek yöntem olarak kabul etmeleridir. Çok değil, yalnızca yüz yıl önce herkesi fazlasıyla besleyen bahçe üretimi sanki hiç olmamış gibi tarihin karanlık sayfalarına gömülmüştür. Üstelik yalnızca beslenme değildir söz konusu olan. Herkesin ayağının ölçüsüne göre elde yapılan ayakkabılar ortadan kalkmış, yerine insanların belirli numaralar halinde gruplayan ayakkabılar gelmiştir. Gömlekler, pantolonlar hatta şapkalar bile aynı akıbetten kurtulamamıştır. Dünün yalnızca kendisi için özel olarak üretim yapılan insanı gitmiş, yerine ona sürü muamelesi yapan uygulamalar gelmiştir. Ve günümüz insanı, kendisinin düne göre daha değerli olduğunu sanmaktadır. Oysa günümüzde bireye özel neredeyse hiçbir şey kalmamıştır.

Tüm canlılar için vazgeçilmez olan suyun bile ticarileştiği dünyamızda kar etmenin önündeki engeller birer birer kaldırıldıkça, insan sağlığını tehdit eden ürünler giderek daha yaygın biçimde piyasaya sürülmektedir. 1980'lerin ürünleri, 1990'lardan daha sağlıklıdır. 2015 yılına geldiğimizde ise kimi maddelerin artık doğrudan tehdit halini görmektedir.

işin ilginç olanı, onca olumsuzluğa karşın insanlar mutlu görünmesidir. Çok değil, elli yıl öncesine kadar kolayca bulabileceğiniz ücretsiz kaynaklar tümüyle ortadan kalkmıştır. Yerine, en temel gereksinimleri para karşılığı veren bir düzen kurulmuş, demokrasi, insan hakları, özgürlük gibi isimler verilmiştir. Ve toplum, gerçekte olmayan pek çok sanal değerle donatılmış, asıl ihtiyaçlar önemsizleştirilerek bir kenara atılmıştır.

Kapitalizmin temel başarısı, insanı köleleştirmesi ama köleyi özgür olduğuna inandırmasıdır. Son derece basit olan ve doğadan karşılıksız olarak elde edilebilen beslenme barınma ve üreme ihtiyaçları adına "para" denilen bir başka sanal değer ile karşılanmakta, aslında var olmayan yüzlerce yeni ihtiyaç yaratılarak insanların bu sanal dünyaya sıkıca sarılmaları sağlanmaktadır. Doğal çevre ile karşılıklı etkileşim halinde olması gereken insan, doğadan uzaklaştırılmakta, böylece sanal gerçekliğin dışında hayatta kalamayacağı bir ortam yaratılmaktadır. Günümüzde kent insanını tek başına ormana bıraksanız, yüzlerce cins besin arasında açlıktan ölmesi kaçınılmazdır. Çünkü bilgilerimiz doğaya ait olmayıp, sanal dünyanın yüzlerce anlamsız kavramından ibarettir. Böylece düzen, kölelerin başka bir önlem almaya gerek duymadan doğrudan kendisine bağlanmasını sağlamaktadır. Dahası, bireyler günlük yaşamlarında içinde buldukları sanal ortamı sanki gerçekmiş gibi göstermekte, onu savunmakta, hatta yüceltmektedir. Onların gözünde gerçek dünya yaşadıkları yüksek apartman odalarıdır ve bu edimleri toplumun bütününe yarıtarak, yeni gelişen neslin de gerçeklik olarak bu yanılsamayı kabul etmesine neden olmaktadır. Artık birey, kapitalizm dışında başka bir üretim biçimini hayal bile edememektedir.

Bizim gibi çiftlikler kapkara bir yüzeyde beyaz nokta gibidir. Ama bu noktalar çoğalacak ve günü geldiğinde bütün yüzey bembeyaz aydınlık olacaktır."

Zeynep ile Banu Hatun beni alkışladılar. Zeynep;

"Beyaz, aydınlık nokta olmayı sevdim. Her zaman öyle kalalım" dedi.

Çiftlikteki herkesin işi başından aşkın. Bahar geliyor ve önümüzdeki dönemde nasıl besleneceğimize şimdiden karar vermemiz gerekiyor. Burada planlama çok önemli. Salondaki büyük masanın çevresi her gece tartışmalara şahit oluyor. Bütün arazinin yeni baştan düzenlenmesi gerektiğinden teknik ekip, Yüksel hocanın gözetiminde, salondaki büyük ekrana yerleştirilen harita üzerinde önümüzdeki aylarda çalışacağımız tarlalara şekil vermeye uğraşiyor.

Elbette en önem verdiğimiz konunun başında yerli tohum kullanımı geliyor. Çünkü tarlalara ilaç atmaktan hiç hoşlanmıyoruz ve bulunduğu ortama en dayanıklı bitki, elbette o yörenin kendi çeşidini oluşturuyor. Yazın hasadını yapabileceğimiz tüm meyve ve sebzeler için çevrede bulabildiğimiz tohumları toplamıştık. Olmayan için ise deneme yapıyoruz. Artık ne çıkarsa bahtımıza.

Tohumlardan fide yetiştirmek için ayrı bir bölüm kurduk. Özel bir toprak karışımı kullanıyoruz. Köyün yanından geçen dereden killi toprak alıyoruz, bunu perlit ve yanmış gübre ile karıştırıyoruz. Sonra küçük kaplara, her birine bir tohum gelecek şekilde ekimi gerçekleştiriyoruz. Kapalı kaplarda çimlenmeye bırakıyor, ilk yeşil yaprakçıklar toprak üzerinde görülür görülmez onları güneşe çıkarıyoruz.

Kadınların fidanlara yaklaşımı çok ilginç. Örneğin Zeynep hanım onlara bebek muamelesi yapıyor ve öylece seviyor. Hani doğada her şeyin bebeği güzeldir ya, bitkilerin de bebeğinin olabileceği doğrusu hiç aklıma gelmemişti. Ama bu fikir çiftlikte epey taraftar buldu.

AKP hükümeti 2006 yılında tohumculuk yasasını çıkardı. Ülkemizde sertifikasız tohum satmak suç. Sağlıksız tohumdan doğan zararları önlemeye çalışıyorlarmış gibi bir görüntü vererek, gerçekte dünyanın en zengin çeşitliliğine sahip bölgemizde tarımı tümüyle tohum şirketlerinin denetimine açıyorlar. Oysa öncelikle ve ivedilikle dikkate alınması gereken kavram, sağlıklılık. Sertifikalı tohumun sağlıklı olduğunu ileri sürmek, üstelik bunu bilim adına yapabilmek, gelecek kuşakların lanetleyeceği bir olaydır. Çünkü sağlıklı tohum, ancak ve ancak o yörenin kendi doğal tohumudur. Zaten öyle olduğu için o bölgede ayakta kalabilmiş, zararlılarına karşı savaş vermiş, sağlıklı olduğundan diğer türlere baskın çıkıp yaşamını sürdürmüştür. Bu tohum yerine dünyanın bilmem neresinden getirdiğiniz tohumların daha sağlıklı olduğunu ileri sürmek, sözcüğün tam anlamıyla bilimle alay etmektir. Bu gün iktidarı elinde bulunduranlar, sahip oldukları devlet gücünü kullanarak bazı gerçekleri tersine çevirebilirler. Ama gelecekte bunları yapanlar, yaptıklarını cezasını kötü isimle anılarak çekeceklerdir ve şu andaki güç bunu önlemeye asla yetmez.

Tohumculuk yasası çıktığında, ülkemizdeki çeşitlilik adına oldukça endişelenmiştik. Ancak bu gün geldiğimiz noktada, toplumumuza güvenmemiz gerektiğini bir kez daha anladık. Çünkü insanlarımız yasaya hiç aldırmadan, büyük bir titizlik içinde yerel tohumları saklamaya, geliştirmeye ve onları tohum takas şenlikleri adı altında korumaya başladı. Böyle giderse, hukuki açıdan tohum yasası bir süre sonra kadük olmaya mahkumdur.

Çiftlikte günlük politika da yakından izleniyor. İstanbul adliyesine giren DHKP'li militanların savcı Kiraz'ı öldürmeleriyle ilgili küçük bir tartışma yaşandı. Meğer Özcan beyin öğrencilik yıllarında DHKP yanlısı arkadaşları varmış. Gördüklerine itiraz edip;

"Bu eylem onlara hiç yakışmadı. Nereden baksanız intihar eylemi. Bunun sol literatürde yeri yok. Çünkü biz ölünce cennete gideceğimize inanmayız ki" diyordu.

Bu sözler geniş yemek masasında uzun uzun tartışmalara neden oldu. En sonunda Şevki bey söz aldı ve bize bir öykü anlattı.

Memleketin birinde mafya iktidar olmuş. Ama devleti henüz tümüyle ele geçirememişler. Bir baş savcı var ki, mafya dosyalarının peşini asla bırakmıyor, suçlulara kök söktürüyormuş. Önce şaka yollu uyardılar, tatlı dille nasihat etmişler, yemek ısmarlamışlar ama savcı Nuh diyor, peygamber demiyormuş. Hükümet tedbir almak için düğmeye basmış. Önce emniyetteki normal komiserleri görevden almışlar yerine mafyanın vurucu timinden güvendikleri adamları atamışlar.

Sonra Dağların ve Havalanın Komünist Partisi (D-HKP) adında bir örgüt oluşturmuşlar. Bu örgüt adına, sol kesimin hoşuna gidecek eylemlerde bulunmuşlar. Ülkenin solcuları örgüte neredeyse ağıktan destek vermeye başlamış. Hatta kimi yerlerde gençler gidip örgüte üye olmuşlar.

Ortam yeterince olgunlaşınca, hükümet planı uygulamaya koymuş. Önce sol örgütten iki kişiyi kaçırmışlar. Sonra da onları gizlice Baş Savcının odasına getirmişler, silahlarını çekmişler. Baş Savcı karşısında silahlı ve maskeli insanları görünce ne olduğunu hemen anlamış ama ne yazık ki çevresinde yardım isteyebileceği tek bir polis bile yokmuş. Üçünü de orada vurmuşlar.

On dakika sonra televizyonlar flaş haber diye yayınlarını kesmiş. Spikerler heyecan içinde anlatmaya başlamış.

"Adalet Bakanlığında teröristler Baş Savcığı rehin aldı. Polis Adalet Sarayını kuşattı, giriş çıkışlar yasaklandı. Teröristlerin ne istediği henüz bilinmiyor."

Aradan bir saat geçmiş, televizyonlar yeniden flaş haberi açıklamışlar.

"Teröristlerle temas sağlandı. Pazarlık başladı. Teröristler Hapisteki arkadaşlarına iyi yemek vermeyen aşçının adının açıklanmasını istiyor. İç işleri bakanı bu kabul edebileceğimiz bir şey değil. Daha makul istekleri olursa belki yaparız diyor."

Bütün ülke ekrana kilitlenmiş olayı canlı yayında izliyor. Ünlü film yıldızları, futbolcular ve hatta şarkıcılar birer birer teröristlerle konuşmuş, pazarlık etmiş. Ama teröristler geri adım atmıyorlarmış. Aslında görüşmeleri yöneten ve teröristler gibi pazarlık edenler de polismiş ama doğal olarak insanlar bunu bilmiyor, onları ikna etmeye çalışıyorlarmış. Çünkü bu işler olurken iki genç ile zavallı savcı çoktan kurşuna dizilmiş, odanın bir köşesinde yerde yatıyorlarmış.

Aradan saatler geçmiş, gece çökmüş ve televizyonlar bir kez daha flaş haber başlığıyla parlamış. Spiker yine heyecanla seslenmiş.

"Adliye Sarayında operasyon. Yapılan görüşmelerden sonuç alamayan polis az önce operasyona girişti. Bu sırada baş savcığı öldüren teröristler vuruldu. "

Ve neredeyse tüm kanallarda birden uzman insanlar ekrana çıkıp terörizmin nasıl bir bela olduğunu halka anlatmaya başlamış. O sırada Devlet Başkanı ile İç işleri bakanı kadehlerin tokuşturmuşlar. Ve şöyle demişler.

"Terörizmin şerefine dostum, savcıdan kurtulduk."

Şevki bey bunu anlatınca odada tam bir sessizlik oldu. Kimse ne diyeceğini bilemedi. Şevki bey şöyle devam etti.

"Arkadaşlar, burada anlattığım şey elbette bir masal. Büyüklerin anlayacağı cinsten. Ancak Çağlayan Adliyesindeki olayla ilgili olarak şunu kesinlikle söyleyebilirim. Orada ölen üç vatandaşımızın da melekler kadar masum olduğuna inanıyorum. Buna inanlar lütfen ayağa kalksınlar ve onlar adına bir dakikalık saygı duruşunda bulunalım."

Ve herkes ayağa kalktı.

Komün Günlükleri- 10

Deniz birkaç hafta önce başladığı kendi cep telefonunu bitirdi. Gerçi maliyeti piyasada satılanlardan hiç aşağı kalır gibi değildi ama onun telefonunun farklı bazı özellikleri vardı. Öncelikle iki kilometrelik alan içinde kendi modellerini ücretsiz arayabiliyordu. Böylece çiftlikte bulunan herkese birer telefon yaptığımızda sürekli olarak birbirimizle iletişim halinde kalabilecek ama bunun için ayrı bir ücret ödemeyecektik. Dahası, yine çiftliğin her yerinden salondaki büyük bilgisayara doğrudan bağlanıp onu kullanabiliyordu. 5.5 inçlik bu telefonla tüm bilgi işlem işlerini kolayca gerçekleştirebiliyordunuz. Deniz büyük bir zevkle parçaları nasıl satın aldığını, montajını yaptığını anlatıyor, o günleri adeta yeniden yaşıyordu. Ona her konuda yardım eden, doğru bilgilere ulaşmasını sağlayan Engin ve Ergün'ün dışında çiftliğimizin diğer sakinleri ise bolca kullanılan teknik terimler yüzünden hiçbir şey anlamadıkları bu konuşmayı gururla dinliyorlardı. Çünkü Deniz açıkça göstermişti ki, önemli olan insanın bilgisi ve emeğidir. Bu ikisi yerinde kullanıldığında yapılamayacak hiç bir şey yoktur.

Güneşin kendisini göstermesiyle çiftlikle telaşlı bir koşuşturma başladı. kışlık ürün tarlalarımız kaldırılıyor, yazlık sebzelere hazırlık yapılıyor. öte yandan tohumlar filizlenmeye başladı. Yaklaşık on gün içinde hepsini dikmiş oluruz. Bizimki gibi çiftliklerde kışlık -yazlık geçiş dönemleri çok önemlidir Çünkü yeni yetişen ürün yoktur, depoladığınız kışlık meyve ve sebzeleri tüketmek zorunda kalırsınız. Örneğin şu günlerde pazarda bolca çilek satılıyor. Serada yetiştirilen bu ürün bizim için yazlıklar meyve. Çünkü biz sera kullanmıyoruz. Yıllar önce Ziraat fakültesinde hoca olan bir dostumla bu konuda sıkı bir tartışmaya girmiştik. Arkadaşım diyordu ki,

"toprak aynı toprak, tohum aynı tohum. Yalnızca üzerini kapatıp hava sıcaklığını o bitki için gerekli olan düzeye getiriyorum. Buradan elde ettiğim ürünle senin yazın yetiştirdiğin ürün arasında ne fark var?"

Bende ona ;

"Olayın yalnızca toprak ve havadan ibaret olmadığını, bitkilerin gelişmesinde güneşin belirleyici rol oynadığını, oysa yaz ve kış güneşi farkının mutlaka bitkiye de yansıtacağını, zaten sağlıklı bir üretim için seralarda bolca kimyasal kullanıldığını, Yalnızca bu nedenle bile sera ürünleri kullanmayı doğru bulmadığımı söylüyordum.

Aslında karşı olduğum daha önemli bir nokta daha vardı. İnsan, yani Homo Sapiens, neredeyse iki milyon yıl süren evrimi sırasında, sürekli olarak yazlık ürünleri yazın, kışlık ürünleri de kışın tüketmiş, tüm vücut kimyamız buna göre şekillenmişti. Şimdi, evrim süreci açısından birdenbire diyebileceğimiz kısa sürede beslenme kimyamızı değiştirmenin doğru olmadığını düşünüyordum. Bu olay, son derece ciddi sağlık sorunlarına yol açabilir. Üstelik günümüz teknolojisiyle bunu ölçmek mümkün de değildir. Bir sistemi değerlendirirken, olası olumsuzluklara karşı, doğal çizgiyi izlemek en doğru yoldur.

Çiftlikte en çok tartışılan konu elbette yaklaşan Haziran seçimleri. Dün Zeynep Hüseyin beye sormuş;

"Seçimlerde kime oy vereceksiniz?"

Hüseyin bey başını sallamış;

"Aslında tam karar veremedim. Bugüne kadar hep CHP'ye oy verdim. Ama bu kez HDP'ye o verebilirim. Tayyip'ten başka türlü kurtuluş yokmuş."

"Nasıl olacakmış o iş?"

"Eğer HDP barajı geçerse parlamentoya fazladan 60 kadar muhalif milletvekili girecekmış. Böyle olunca da AKP çoğunluğu kaybedecekmış."

"Peki HDP barajı nasıl geçecek?"

"Yüzde üç kendi oyu var. Diğer partilerden de yüzde sekiz alsa, bu iş biter."

Zeynep itiraz etmiş;

"İyi de madem fazladan yüzde sekiz fazladan oyunuz var, bunu CHP'ye verseniz de, onlar %35'e yaklaşıyorlar daha iyi değil mi? Böylece AKP'nin iktidarı önlenmiş olmaz mı?"

"İyi olmasına iyi de, Kürtler CHP'ye oy vermezler ki"

"Ama Türkler HDP'ye oy verirler, öyle mi?"

Hüseyin bey çaresizlik içinde cevap vermiş;

"Başka bir yolu var mı Zeynep hanım?"

Zeynep açıklamış,

"Bakın Hüseyin bey, oyun içinde oyun oynanıyor. AKP'nin oyları düşüyor Bu doğru ama buna karşın CHP'nin oyları yükselmemeli, tersine düşmeli. Bunu sağlamak için HDP ve baraj kurgusunu ileri sürüyorlar. CHP'nin % 5 kadar oyu HDP'ye geçirilir. Böylece AKP parlamentoda çoğunluğu sağlayamaz ama CHP'de oy kaybetmiştir. Dolayısıyla bütün kozlar HDP'de toplanır ve onlar da istekleri kolayca yaptırarak duruma gelirler."

Hüseyin bey;

"Peki siz ne öneriyorsunuz Zeynep hanım, son yirmi yılda hep CHP'ye oy verdik. Ama ülkenin geldiği nokta belli değil mi? Soyulup soğana döndük. Yine aynı senaryoyu bir kez daha mı oynayalım?"

Zeynep tam ona cevap verecekmış ki Osman Albay araya girmiş.

"Size bir şey anlatayım, bu gerçek bir öyküdür" diye söze başlamış ve devam etmiş.

"İkinci dünya harbinde, Almanlar Fransa'ya saldırdıklarında Müttefik medyasına gönderdikleri ajanlar sayesinde sahte haberler yaymaya başlamışlar. Almanların acımasız oldukları, girdikleri yerde tüm halkı katlettikleri söyleniyormuş. Böyle olunca cephe hattındaki yerleşim yerlerinde oturanlar panik içinde kaçışmaya başlamışlar. Bu kez alman uçakları işe karışmış, bomboş bazı yolları bombalamaya başlamış. Kalabalık göçmen kitlesi, doğal olarak bu yollardan uzak duruyormuş. Böylece bütün göçmenler ana yollara yığılmışlar ve cepheye giden müttefik askerlerinin yollarını kesmişler. Almanlar tüm cephelerde istedikleri gibi hareket ederken, müttefikler trafikte yol bulmaya çalışıyorlarmış. Almanlar buna "sürü taktiği" adını vermiş. Uçaklar çoban, insanlar sürü olmuş."

Hüseyin bey;

"Şimdi bunu neden anlattınız Osman bey, konumuzla ne ilgisi var ki?" demiş.

Osman Albay;

"Demem o ki, sürü taktiği o günlerden beri çok yol aldı. Şimdi uçaklar makineli tüfeklerle boş yolları ateş altına almıyor ama televizyonlarda uzmanlar size ne yapmanız gerektiğini söylüyorlar. Ertesi günü gazetede aynı konu karşınıza çıkıyor. Bir film izliyorsunuz, benzer düşünceler oraya da yerleştiriliyor. Çobanlar değişti anlayacağınız, radyo, televizyon, gazete, sinema bu iş için kullanılıyor ama sürü aynı sürü."

Kişisel olarak ben de Osman beyin bu görüşüne katlıyorum. Bir toplum medeniyete inanıyorsa, öncelikle sürü olmadığını göstermek zorundadır.

Komün Günlüğü-11

Çiftlikte hareketli günler yaşıyoruz. Bazı arkadaşlarımız ortalık iyice karanlık oluncaya kadar tarlalarında elleriyle toprağı eşeyip fidan dikiyorlar. Bir çoğu öğle yemeği ya da ikinci çayını unutabiliyor. İnsan, mutlu olduğu biçimde yaşamalı. Arkadaşlarımızı daldıkları o güzel dünyada yalnız bırakıp kendi günlük işlerimizi yapıyoruz. Gece iyice çöküp, göz gözü görmez hale gelince yorgun adımlarla aramıza karışıyorlar. Sıcak bir duş, aç mideye giren üç lokma yemek ve üstüne içilen sade kahve hepimizin keyfine keyif katıyor.

Çiftliğimizde tarlarla asla geceleri aydınlatılmıyor. Bu konuda yapılmış çok fazla araştırma da yok. O zaman daha önce de belirttiğimiz kural işlemeye başlıyor. Eğer bilgiler eksikse, en güvenli yol, doğanın kendi uygulamasıdır.

Karık açmak için elimizde son derece modern teknikler var. Bizimki gibi çiftliklerde, tarım yapılan alan, büyük makineler çalışmaya hiç de uygun değildir. Bu nedenle her şeyimiz adeta minyatür. Kocaman traktörler yerine elimizle yönettiğimiz makineler kullanıyoruz. Karık açma, fidan dikme için özel aygıtlarımız var ama bazı dostlarımız yukarıda da belirttiğimiz gibi kendi elleriyle toprağı eşeyerek dikim yapmayı tercih ediyor. Onlar öyle mutlu oluyorsa bize düşen buna saygı göstermektir.

Dün 1 mayıstı. İstanbul'dan yayın yapan televizyonlar, polisın tonlarca biber gazı kullandığını belgelediler. Oysa kapitalizmin geliştığı ülkelerde bugün neşeli resmi geçitlerle kutlandı. Ülkemizin onlardan ayrışmasını, onun henüz feodaliteden kurtulamamış olmasıyla açıklayabiliriz. Çünkü feodalite, akıl yerine vicdanı öne çıkarır. mantık önemsenmez ama inanç kutsandır. Böylece 1 Mayısı Taksimde kutlama taraftarları ile "hayır vermeyiz"çiler karşı karşıya gelir. Hayırcılar şu anda iktidar olanaklarına sahip olduklarından kendi yandaşlarını özel kıyafetler ve teknoloji ile donatırlar (buna da polis gücü denir) ve sonra iki taraf karşı karşıya gelir.

Kapitalizmin dünya çapındaki modern baskısı nedeniyle, bizimkisi gibi feodal kalıntılar eskiden olduğu gibi yalınkılıç birbirine giremez. Onun yerine polisler cop, basınçlı su ve biber gazı kullanırlarken, karşı taraftakiler o anda çevrede buldukları malzemelerle yetinmek zorunda kalırlar. Sonuçta iki taraf da kazandığını ilan eder.

Düşüncelerimi Yüksel hoca ile paylaştığımda güldü;

"Çok haklısın, günümüzde kendisini solcu zanneden kitlenin önemli kesimi aslında burjuvazi tarafından yönlendirildiğinden habersiz. İşin kötüsü, Karl Marx'ın tanımladığı sınıf bilincinden tümüyle uzaklaşan bu kitle kendisini devrimci sanıyor" dedi.

Ne söylemek istediğini tam anlamamıştım, devam etti.

"Bak, dün kasabaya indiğimde bir afiş gördüm. Bir sendika ilanında şöyle deniyordu. Herkes için, sosyal adalet, bağımsızlık, demokrasi, özgürlük, eşitlik.

Yine anlamamıştım,

"Neresi yanlış bunun" diye sordum.

"Fransız ihtilalinin de sloganları özgürlük, eşitlik ve kardeşlikti. Ama Fransız ihtilali feodalizme karşı, burjuvazinin karşı çıkması idi. Onun Karl Marx'ın söylemleriyle hiçbir ilişkisi yoktu. Marx'ın 1848 yılında yazdığı makalelerde bunu açıkça dile getirmişti. Şimdi bana söyler misin burjuva ihtilalinin sloganlarını bir sendikanın 1 mayıs için kullanması garip değil mi?"

Yüksel hocayı kızdırmak pahasına ona karşı çıktım;

"Özgürlük, demokrasi, eşitlik, bunların neresi yanlış ki?" diye sordum.

"Önce demokrasiyi ele alalım. Karl Marks'a göre, kapitalizmden komünizme geçiş sırasında yani sosyalizm düzeninde, işçi sınıfı proleter diktatörlüğünü kurmak ve bununla yoluna devam etmek zorundadır. Yani işçi sınıfının demokratik olmak gibi bir kaygısı yoktur. Zaten demokrasi denilen şey, burjuva yönetimidir."

Yüksel hocayı kızdırayım derken, söyledikleri benim sinirimi bozmaya başlamıştı. sözünü kestim.

"peki ya özgürlük? Oda mı burjuva adetidir?"

Yüksel hocanın altta kalmaya hiç niyeti yoktu. Hemen atıldı,

"Ne sandın ya? Burjuvazi özgünlük sözcüğünden başkalarını hiç kısıtlama olmadan sömürebilmeyi anlar. Düzenini ona göre kurar ve sen özgürce sömürürsün."

Son bir gayretle üste çıkmaya çalıştım.

"Eşitlik için ne diyeceksin bakalım, oda mı burjuva adeti?"

Biran sessizlik oldu, yüksel hoca dik dik bana baktı,

"senin eski bir burjuva olduğunu unutmuştum" diye söze başladı.

"O zaman kısaca bir özet yapayım, Karl Marks'ın bulduğu şey, toplumun sınıflardan oluştuğu idi. İşçi emekçi sınıf ile burjuvazi arasındaki ilişkiler asla ama asla eşitlikçi olamaz. Zaten burjuvazi ile proletarya eşit olduğu gün kapitalizm fiilen ortadan kalkmış demektir. Dolayısıyla burjuva düzeninde eşitlik sömürülenlerin eşitliğini kapsar ve pek de savunulacak düşünce değildir"

Yerimden kalktım, Yüksel Hoca'ya,

"Madem öyle, hadi gel bakalım" dedim. Şaşkınlıkla bana baktı,

"Nereye gidiyoruz" dedi.

"Salona, bizimkileri toplayalım ve sen onlara bir solcu nasıl konuşmuş öğret. Uzun süredir proletarya sözcüğünü doymadıklarına eminim"

Dün öğleden sonra pırıl pırıl güneşin altında çiftlikte 1 Mayısı kutladık. Mangalları ateşledik, salata yaptık, şarap açtık Uzun bir masa hazırladık, türkülerle 1 Mayıs yemeği yedik. Yüksel hoca güne uygun bir konuşma yaptı, sonra şarabın tadı yavaşça karışken kana, hep birlikte türkülerini söyledik.

Komün Günlüğü-12

Ölesiye çalışmak ama bu nedenle mutlu olmak. Çiftliğimizdeki günlerimizi anlatacak bundan daha iyi bir cümle olmaz. Çılgınlar gibi çalıştık, elimizde el fenerleriyle gece yarısına kadar fidan diktik. Sonra ılık duşun ardından bir kadeh şarap ve yanında peynir ile sohbetimizi paylaştık. Sabaha karşı mutluluk duyguları içinde yatağımıza girdik. Ertesi günü saat dokuz olmadan aynı zindelik ve isteklilikle yeniden tarlalardaydık. Zeynep hanım oturup saymış. 44 çeşit meyve-sebze yetiştiriyormuşuz. Üstelik buna teknik ekibin diktiği sanayi bitkileri dahil değil. Bahçelerimizin bize son derece zengin beslenme fırsatı sağladığı çok açık. Özcan bey;

"Büyük kentlerde yaşayan insanlar böyle bir zenginliğe asla sahip olmazlar" diyordu.

Olay yalnızca çeşitlilik değil elbette. Elde edilen ürünlerin, bu devirde olabilecek en doğal haliyle üretilmiş olması ayrı bir üstünlüktü. Dahası, kentlerde oturanların asla tüketemeyeceği dağ çileği, çitlembik gibi yabancı ürünlere de kolayca ulaşabiliyorduk. Hüseyin beyin eşi Hatice hanım dün bir tabak dolusu çağla bademi önümüze koydu. Bunlar kayısının bademleriymiş. İnanılmayacak kadar sulu ve mayhoş tadıyla öylesine hoşumuza gitti ki az sonra herkes ağaçların başına toplanmıştı.

Şu günlerde büyük marketlerde çağla badem dönemi kapandı, papaz erik ve çilek devri başladı. Biz ise çilekleri yeni diktik, erik ağaçlarımız da çiçekten yaprağa ancak dönebildi. Çiftlikte yaşayanlar her şeyi kendi döneminde yemeğe alıyor. Erik bizim için bir yaz meyvesi. Gerçi papaz erik ağaçlarımız var ama onlar da Hazirandan önce meyve vermiyor.

Dün sabah Yüksel hoca bize harika bir haber getirdi. Havanın güzelliğinden yararlanarak bahçede kahvaltı ediyorduk, kızı Jale'nin bize katılacağını söyledi. Jale üniversiteyi bitirmiş, üç yıldır İstanbul'da bir bankada çalışıyormuş. Tam anlayamadığımız bir şekilde şubenin müdürü onu kapının önüne koyuvermiş. Zeynep hanım hemen atıldı;

“İyi ki öyle yapmışlar da biz de yeni bir eleman kazandık”

Çiftlik işte böyle garip bir yer. İnsanlar işten atılınca seviniyorsunuz. Jale'nin annesi Gülçin hanım biraz durgundu. Kendisine nedenini sorduğumda bana kızının ayrı bir ev açmak istediğini, kendileriyle kalmayı kabul etmediğini söyledi. Buna biraz kırılmış. Çiftlikte yirmi tane evimiz var. Şu anda yalnızca on tanesi kullanılıyor ve Jale için ayrıca bir işlem yapmamız gerekmiyordu. Yani onun kendine yeni ev açma isteği bize her hangi bir şekilde yük getirmeyecekti. Gülçin hanım hüzünlü bir gülüşle bana döndü;

“Hayır, beni yanlış anladınız, kızımın eskiden olduğu gibi bizimle birlikte kalmasını, yeniden bir aile havasına girmemizi isterdim, o nedenle hayal kırıklığı yaşadım. Yoksa onun size yük olmayacağını biliyordum” dedi.

Ve dün akşam üstü Yüksel hoca çiftliğin arabasıyla kızını garajdan almaya gitti. Döndüklerinde ona sürpriz bir karşılama töreni düzenledik. Her tarafı çiçeklerle donattık. Hatta ana girişten salona kadar olan bölüme kırmızı bir halı bile döşedik. Jale elbette böyle bir şeyi hiç beklemiyordu, çok şaşırdı ama hoşuna da gitti. İlgi görmekten hangi insan mutlu olmaz ki?

Jale bir süre annesiyle babasının yanında misafir kalacak. Ona boş evleri gezdirdim, hangisini tercih ederse orada yaşayabileceğini söyledim. Ve Gülçin hanımlara en uzak olanını seçti. İlginç değil mi?. Birkaç gün içinde her şeyi hazır edeceğiz.

Jale'nin aramıza katılması öylesine hızlı gerçekleşti ki, birkaç saat sonra kırk yıldır bizimle yaşıyormuş gibi aramızda rahatça dolaşmaya başladı. Biz de eski düzenimize dönüverdük. Artık hep bahçede duran büyük masanın çevresinde Jale'yi dinlemeye başladık. Kredilerde izne çıkan şefin yerine bakıyormuş. Müdür müşterilerden birisinin kredi talebini yerine getirmesini söylemiş. Jale hanım kurallara uygun olarak adamın kayıtlarına bakmış, bir de ne görsün, müşteri sözcüğün tam anlamıyla soyguncu. Karşılıksız çekler, ödenmemiş senetler, icra takibi, kalın bir dosya. Önce bu işte bir yanlışlık var zannedip müdüre durumu açıklamış ama ilginç bir şey olmuş, müdür hiç oralı değil. Jale de krediyi onaylamamış. Müdürle takışmışlar, onaylardın, onaylamazdın derken kendisini kapının önünde buluvermiş. Üstelik müdür yardımcısı onu yanına çağırıp;

“Jale hanım, sizin işinize son vereceğiz ama eğer bizi şikayet ederseniz, hakkınızda doğru referans veremeyiz, bu nedenle tazminatınızı talep etmeyeceksiniz” demez mi?

Bizimki sakince yerinden kalkmış, müdür yardımcısının yanına gitmiş, masanın üzerindeki bir bardak suyu adamın tepesinden aşağı boşaltmış. Ona anı anlatırken aynen şöyle söyledi.

“Hayatımın en güzel dakikalarıydı”

Bunu duyan Ayşe hanım atıldı;

“Oh, eline sağlık arkadaşım. Bir de tokat patlatsaydın suratsızsın.”

Jaleyi dinlerken geçmişe gitti düşüncelerim.

“ Tanrım” dedim kendi kendime “çalışma hayatı ne duruma gelmiş”.

Bizim fabrikada işçi-işveren ilişkilerini sendika düzenlerdi. Hiçbir işçinin işine biz son veremezdik. Sendikaya bildirirdik, oradan bir komisyon durumu incelerdi, işvereni haklı bulursa iş akdi sonlandırılırdı. Üstelik tazminat miktarı da son kuruşuna kadar hemen ödenirdi. Nereden nereye geldik.

Kapitalizm, son otuz-kırk yılda sömürsünü artırmanın yeni bir yöntemini geliştirdi. Üretimi işçi hakları konusunda pek de dikkatli olmayan Çin ve Hindistan gibi ülkelere kaydırđı, kendi çalışanını da işsizlik tehditleriyle terbiye etti. Duyumlarıma bu gün iş verimliliği yetmişlere göre yüzde kırk, elli oranında gelişmiş. Bu yalnızca teknolojiyle sağlanmadı aynı zamanda işçinin karşılıksız daha çok çalıştırılmasıyla elde edildi. Örneğin İtalya’da Fiat işçileri, fabrikalarının başka bir ülkeye taşınmaması karşılığında o yıl ücret artışı istemeden çalışmayı kabul etmişler. Sanal bir tehdit ama somut karşılık. Zaten İşçinin sanal emeği olamaz ki.

Peki, bu düzen böyle sürüp gidebilir mi? Elbette gitmez, çünkü er veya geç bir takım insanlar tıpkı Jale’nin yaptığı gibi bir bardak suyu patronun tepesinden aşağıya boşaltıp, bizimki gibi çiftliklerde yaşamayı tercih edecektir. Ve o zaman görülecek ki, kapitalist dünya ile hiçbir ilişkisi olmayan çiftliklerde emek yalnızca çalışana aittir ve değerlidir. İnsanlar kendilerine değer veren yerleri tercih etmezler mi?

Komün Günlüğü-13

Henüz 24 yaşındaki Jale, çiftliğimize inanılmaz bir hareket getirdi. Bu kız sanki bir enerji deposu. Girdiği her yeri öyle değiştiriyor, öylesine fark yaratıyor ki, çiftlik sakinleri hiç alışık olmadıkları bu davranışlar karşısında ne yapacaklarını bilemiyorlar. Ama hiç şikayet eden de yok. Önceki gün mutfak nöbetini almış. İlk iş olarak müzik setine oynak parçalar koymuş, sesi de sona kadar açmış. Ortalık bangır bangır. Hem dans ediyor, hem de yemek yapıyormuş. Gürültüyü duyanlar merakla mutfağa koşuşturmuşlar, anında müziğin ritmine uyup başlamışlar oynamaya. Ama bir yandan da yemek işine yardım ediyorlarmış. Manzarayı düşünebiliyor musunuz? Tanrı sizi inandırсын, eğer Jale’nin annesi müdahale etmese kilerde ne varsa pişireceklermiş. Tam üç günlük yemek yapmışlar.

Çiftlik yaşamında işler olabilecek en güzel biçimde yapmaya çalışılır. Çünkü karşılığında doğrudan bir çıkar yoktur. Marul dikerseniz, amacınız onu yetiştirip salatada kullanmaktır. Çarşıda satıp para kazanmak gibi bir derdiniz yoktur. Ana düşünce böyle olunca, neşeli çalışma temposuna kimse bir şey demez. Böylece Jale’nin müzikal iş yapma alışkanlığı, bir salgın hastalık gibi tüm çiftlik üyelerine yayılıverdi. Tıpkı günümüzde bazı gençlerin yaptığı gibi bizimkiler de kulaklıklarını takıp bir yandan müziğe uygun dans ediyor, öte yandan günlük işlerini yapıyorlardı. Kimi zaman avazı çıktığınca bağırıp kulaklıktaki türküye eşlik ediyorlardı.

Jale ile konuşma fırsatı yakalar yakalamaz, çiftliğimizi nasıl bulduğumuzu sordum. Gülerek;

“Burası beni çok şaşırttı. Annem sizlerden söz ettiğinde hüznünlü gençlik şarkılarının çalındığı bir emekli bakımevi olduğunu düşünmüştüm. Ama öyle değilmiş. Gerçekten çok farklı yaşam biçiminiz var” dedi.

Farkı biraz açar mısın dediğimde ise devam etti;

“Öncelikle otuz yıl önceki yaşamla karşılaşacağımı sanmıştım. Anlarsınız ya, çoğunuz emeklisiniz, günümüzde farklı bir yaşam sürdürülüyor. Oysa burada gördüklerim inanılır gibi değil. Galiba her hafta konserlere gidiyor muşsunuz.”

“Evet, Ayşe hanım ve takımı her Cuma akşamı klasik müzik dinlemeye İzmir’e giderler. Özcan bey ve takımı da Türk müziği konserlerini takip ederler. Aslında Özcan bey çok güzel bağlama çalar. Bazen şarabımızı alır, bahçede hep birlikte türkü söyleriz. “

Jale memnun bir tavırla;

“Harika, doğrusunu isterseniz buraya gelmeden önce bazı arkadaşlarım iki hafta içinde geriye döneceğim ve banka müdürünün ayaklarına kapanacağım konusunda iddiaya girmişlerdi, ama burada yaşadıklarımdan sonra kesinlikle iddiayı kaybettiklerini söyleyebilirim” dedi.

“Peki, eleştireceğin bir şey yok mu?” diye sordum.

“Şey, kendi yaşıtımda çok az insan var. Hani bilirsiniz, insan sohbet etmek ister, arkadaş ister. Gerçi Ayşe ve Zeynep hanımlar genç sayılır ama yine de beni ikiye katlıyorlar.”

Ona karşıdaki boş duran evleri gösterdim;

“Bak, burada tam yirmi tane ev var. Daha önce on iki tanesi doluydu, sen gelince on üç oldu. Yani buraya kendinle yaşıt tam yedi kişi daha çağırabilirsin” dedim.

Gözleri parladı, sevinçle;

“Üstelik her evde iki kişi de kalabilir, on dört arkadaşım olabilir ” diye atıldı, ama sevinci uzun sürmedi. Hüzünle geriye yaslandı,

“Ama onlara burayı anlatamam ki. Burasını anlamak için yaşamak gerek” dedi.

Gerçekten de kapitalist yaşam biçimine alışmış insanları komün örgütlenmesini anlatmak sanıldığı kadar kolay olmayabilir. Çünkü kapitalist dünya bize bir süre alışkanlık edindirmiştir. Asgari ücretin biraz üzerindeki para karşılığı günde on saat çalışmayı çağdaşlık sayar, hiç gitmediğimiz operanın önünden gururla geçer, içine asla giremediğimiz lüks lokantalara yutkunarak bakar, sabahın köründe halk otobüslerinde balık istifi yolculuk etmeyi doğal yaşamın bir parçası zannederiz. Kapitalizm bize başka türlü yaşam olamayacağını öylesine inandırmıştır ki, köylerde tarlalar bomboş dururken, karnımızı doyuracak üç kuruş para kazanabilmek uğruna en tehlikeli işlerde hayatımızı harcayabiliriz.

Yaşamda asıl mutluluk, dolu bir mide, güvenli bir ev ve yanımızda yatan sevdiğimizle mümkün olabileceken, başkalarının mutluluğu için ölesiye çalışır, ne yediğimizin farkına bile varmadan, sevdiğimizize sarılamadan ölü gibi yatar ve daha sonra da bunu gerçek yaşam olduğunu zannederiz.

Kapitalizm kendisi için yaptıklarımız karşılığında bizi para ile ödüllendirir. Ona verdiğimiz somut ürünler karşılığında elimize tutuşturulan boyalı kağıt parçası, tümüyle sanal gerçekliktir. Bir kasa domates verir, cüzdanımıza yerleştirdiğimiz kağıdın, çil çil altına eşdeğer olduğunu varsayarız. Oysa komün yaşamında altın yalnızca kaliteli iletkenler yapmaya yarayan bir madendir.

İşte bu nedenle, kapitalist dünyanın sanal gerçeklerine kendilerini iyice kaptırmış insanlara,

komün yaşamını anlatmak kolay değildir. Onu yaşamak, olayların içine girmek ve her adımı bilerek, bilinçle atmak gerekir. Bu ise sanal gerçeklerden sıyrılıp, somut değerlerle hareket eden bir düşünme biçimini zorunlu kılar. Üzeri mumla kaplanmamış elmayı ısırarak kabuklarıyla yemeyi, dalından kopardığı salatalıkla karnını doyurmayı öğrenmek sanıldığı kadar kolay değildir. Daha da zor olan ise, yalnızca kendisi için değil ama içinde bulunduğu komün bireyleri içinde yaşama asılmak, mutluluğu birlikte yakalamak ve paylaşarak mutlulukla zenginleşmeyi öğrenmektir. Çünkü asıl zenginlik paylaşmaktır.

Komün Günlüğü-14

Çiftlikte işler yoğun. Kimi fidanlar çiçek açtı bile. Şimdi iyi beslenmeleri gerekiyor. Gübreleme, ama doğal olanı elbette, çok önemli. Ayrıca bahar başında uyguladığımız bordo bulamacı da yinelenmeli. Havaların iyileşmesiyle büyüyenler yalnızca bizim fidanlar değil. Doğada yer alan her türlü organizma var olmanın savaşı içinde.

Öğle yemeği için salonda toplandıklarında Şevki ve Özcan bey tartışmaya başlamışlar. Birisi koyu CHP'li diğeri Vatan Partili. Sonra onlara Yüksel bey ile Deniz katılmış. Osman Albay araya girmiş Zeynep hanım, Engin derken benim dışımdaki herkes önümüzdeki seçimler konusunda fikrini açıklamaya kalkmış. Böyle olunca koca salonda gürültüden kimse kimseyi duyamaz hale gelmiş. Artık manevi liderimiz olma yolunda hızla ilerleyen Hatice hanım işe el koymuş ve dün akşam için bir seçim tartışması düzenlemiş. Bütün bunlar olurken Ergün'le ikimiz güneş panellerini yıkamakla meşgulduk. Akşam üstüne doğru salona girdiğimde gözlerime inanmadım. Konuşmacılar sanki kendileri seçileceklermiş gibi her yeri afişlerle donatmışlardı. Hatta bir köşede HDP bayrakları görünüyordu. Yanımdan geçen Deniz'e;

“Bu bayrakları kim getirdi?” diye sordum. Deniz otuz iki dişini göstererek yanıtladı;

“Jale getirdi, ben de yardım ettim” dedi.

“Senin HDP'li olduğunu bilmiyordum” dedim.

“Yok be abi, HDP'li değilim ama genç kızlara yardım etmek genç erkeklerin en asli görevidir” diye yanıtladı çapkın bir gülüşle.

Akşam yemeğini yapılacak tartışma programına göre düzenledik. Adam başı dört köfte, bolca salata ve meyve. Elbette böylesi sofraların olmazsa olmazı şarap. Sofra bütün gece açık kalacak. İlk kadeh kaldırmanın ardından Şevki bey ayağa kalkarak söz aldı;

“Arkadaşlar, bu seçimlerde ben CHP'ye oy vereceğim. On beş sene süren AKP iktidarının sonuna geldiğimizi sanırım hepiniz görüyorsunuz. Her türlü yolsuzluk ve hukuksuzlukla boğazlarına kadar batmış durumdalar. Bu halk böylesi iktidarlara daha fazla tahammül göstermez, göstermemelidir. Eğer hep birlikte olur, oylarımızı bölmeden bütünlüğümüzü korursak AKP'yi iktidardan uzaklaştırabilir, daha çağdaş demokrasiyi ülkemize kazandırabiliriz. Laik, özgür ve demokratik Türkiye için oylarımızı CHP'ye vermeliyiz. Bu gün tek oyun dahi önemi vardır. AKP bir kez iktidardan düşse, içinde bulunduğu yolsuzluk bataklığında boğulup gidecek, asla geri dönmek üzere siyasi hayatımızdan çıkacaktır. Yalnızca Tayyip ve şürekasından söz etmiyorum. Kurdukları düzenin çaycısına kadar bu işe katkısı bulunan herkes, işledikleri suçların

cezasını mutlaka çekmelidir, eğer siz oylarını CHP’de birleştirirseniz, çekecektir de.”

Engin araya girdi;

“Biraz da CHP'nin halka vaat ettiklerinden söz etsene”

Şevki bey bir an için durakladı, sonra devam etti;

“Evet, arkadaşımızın da belirttiği gibi Genel Başkanımız Kılıçdaroğlu pek çok vaatte bulundu. Bunların hepsinin arkasındayız arkadaşlar. Daha modern bir Türkiye’de örneğin tarım politikaları halkın çıkarları doğrultusunda değiştirilecektir. Çiftliğimizde AKP’nin çıkardığı tohum yasası nedeniyle saklı gizli ürettiğimiz tohumları artık göğsümüzü gere gere üretebileceğiz.”

Bu sözler salondakilerin çok hoşuna gitmişti, alkışlamaya başladılar. Şevki bey gülerek;

“Hatta ben CHP’nin bizimkisi gibi çiftliklere büyük destek vereceğini, çoğalmaları yönünde tedbirler alacağını düşünüyorum” dedi.

Bu sözlerle alkış daha da şiddetlendi, “yaşa, varol” sesleri yükseldi. Melih bey itiraz etti;

“Ama ben bunu Kılıçdaroğlundan hiç duymadım”

Şevki bey hemen cevabı yapıştırdı;

“Adamcağız yetmiş milyona ayrı yarı cevap verecek değil ya. Konuşmalarından sen çıkaracaksın.”

Ergün bey ona katıldı;

“Ben de aynı düşüncedeyim, Kılıçdaroğlu’nun ağzından bal damlıyor bu seçimlerde.”

Özcan bey daha fazla dayanamadı;

“Arkadaşlar, yalnız o bal hiç de sağlıklı değil bana göre. Derviş ve onun sadık izleyicisi Böke’den nasıl bir güvenli gelecek bekleyebilirsiniz ki?” diye sordu.

Sofrada birden sessizlik oldu, herkes birbirine baktı. Zeynep hanım,

“Doğru, ben de aynı şeyi düşünüyorum. CHP’yi desteklemekle AKP’yi desteklemek arasında nasıl bir fark var?”

Şevki bey telaşla atıldı;

“Ben ekonomist değilim, orasını bilemem ama AKP’den ve Tayyip’ten kurtulmak istiyor muyuz, istemiyor muyuz? Öncelikle buna karar vermemiz gerekir.”

Özcan bey,

“Sorun isimlerde değil ki? Ben AKP’den izlediği ekonomik politikalar nedeniyle kurtulmaya çalışıyorum. Laiklik ayrı bir sorun elbette ama öncelik ekonomide olmalı. Dolayısıyla anti laik AKP yerine laik AKP’yi bize CHP diye sunmalarını görmezden gelemem. AKP’nin Derviş tarafında hazırlanan programları 2008’e kadar nasıl dikkatle uyguladığını herkes biliyor. Sonra raydan çıktılar ve yeniden düzene konulmaları mümkün olmadı. Şimdi aynı göreve CHP talip oluyor, bunu da saklamıyor. Derviş’i davet ediyor, iktidara gelirsek sizin politikalarınızı izleyeceğiz diyor.”

Yüksel bey;

“İyi de arkadaşım, tümüyle küresel sermaye tarafından kuşatılmış bir dünyada ne bekliyorsun

ki? Ne yapmalıydı CHP, ortalıkta Sovyetlerden bile eser kalmamışken, ille de sosyalizm diye mi sahalara çıkmalıydı? Birileri arkasıyla güler inan bana.”

Şaşkınlıkla ona döndüm;

“Kulaklarıma inanamıyorum, yani CHP sosyalizmi savunması hoşuna gitmez miydi demek istiyorsun?” diye sordum.

Yüksel bey;

“Elbette hoşuma giderdi de konumuz bu değil ama. CHP kendi programı açısından en iyisini yapıyor. İnandığı, bildiği bir yolda ilerliyor. Bu yol laik ama küresel sermayenin planlarına uygun gelişme çizgisini gerektiriyor. Kılıçdaroğlu da günümüzde ulaşılan insan hakları, özgürlük, demokrasi gibi kavramlarda neler varsa onları söylüyor. Dolayısıyla bunu eleştirmeye hakkımız olmamalı.”

Özcan bey olumsuz anlamda kafasını salladı,

“İyi ama küresel sermayenin, yani batı emperyalizminin ülkemiz için hayırlı ve umutlu bir gelecek hazırladığına inanıyor musunuz? O yolda ilerlerken bir de bakmışsınız, Türkiye Cumhuriyeti paramparça, sizlere ömür. Ergenekon ve Balyoz hareketlerini tek başına bir cemaatin hazırladığına inanan kimse var mı aramızda? Üstelik bu saldırılar eski de değil. Yalnızca beş yıl öncesine dayanıyor. Dolayısıyla kimse emperyalizm artık ülkeleri işgal etmek niyetinde olmadığını söylemesin. Doğrudan işgal etmiyor belki ama işgalden beter hale getiriyor.”

Melih bey araya girdi;

“Bu söylediğin de Vatan Partisi çizgisi oluyor galiba. O zaman şu ana kadar edindiğimiz sonuçları toparlayalım. Eğer batılı ülkelerin ulaştığı insan hakları, demokrasi ve özgürlük gibi kavramlara ulaşmak, batı toplumunun yaşam tipinde yaşamak istiyorsak, CHP’ye oy vereceğiz. Bunun bedeli de batının dümen suyunda bir yönetim olacak. Tıpkı geçmişteki gibi. Ama Emperyalizmin ülkemiz üzerindeki planları olduğuna inanıyorsak, örneğin büyük orta doğu projesi benzeri planları etkisiz hale getirmek istiyorsak, yani önceliğimiz anti-emperyalist bir bakış ise o zaman yapmamız gereken şey Vatan Partisine oy vermektir.

Şevki bey;

“Ben asıl CHP çizgisinin küresel planları bozabileceğini savunuyorum. Düşmanı karşına alarak değil, içine girerek mücadele etmek daha akılcıdır diyorum.

Özcan bey;

“Ben de Kemalizm’in birlik ve bütünlüğümüzün korunmasında elimizdeki en önemli fırsat olduğunu düşünüyorum. CHP’nin bıraktığı altı oka sahip çıkan Vatan Partisini destekliyorum.”

Jale;

“Ben de BDP’yi destekliyorum. Çünkü başkanları türkü söylüyor.”

Bir an ne diyeceğimizi bilemedik. Jale ayağa kalmış, elinde şarap kadehi öylece duruyordu. Bir kez daha yinelemek zorunda kaldı.

“Ben diyorum, BDP’yi destekliyorum.”

Özcan bey;

“Orasını duyduk da, türkü kısmı pek anlaşılmadı. Seçimle saz çalma arasında ne gibi bir ilişki var ki?”

Jale suskunluğu koruyarak babasına baktı. Yüksel bey gülerek bizlere döndü;

“Çünkü kızım daha küçükken ben ona şöyle demiştim. Günün birinde insanlara güvenmen gerekirse, saz çalıp türkü söyleyenleri tercih et. Çünkü onlardan kötülük gelmez.”

Jale;

“Ve bildiğiniz gibi, parti liderlerinden saz çalıp türkü söyleyen yalnızca Demirtaş.”

Şevki bey kadehini kaldırdı;

“O halde bu seçimlerde Türkülerin şerefine içelim. Kazanan Türküler olsun.”

KAZANAN TÜRKÜLER OLSUN.

Komün Günlüğü-15

Sabahleyin gün doğmadan kalktık. Ortalık yeni aydınlanıyordu ama güneş henüz yüzünü göstermemişti. Sabah serinliğinde meyve bahçemize doğru yürüyüşe geçtik. Doğa çoktan uyanmış, kuşlar sabah şarkısına başlamıştı. Hüseyin bey gurubun başındaydı, bir ara durdu bize dinlememizi işaret etti. Sessizlik içinde öylece bekledik ve ansızın ötmeye başlayan kanarya sesiyle adeta büyüledik. Kafestekilerin aksine, neşeli, umutlu bir türküydü söylenen kuş dilinde. Daha sonra büyük kayısı ağacının olduğu yere geldik. Dünden merdivenleri hazırlamıştık, birer ikişer dalların arasına doğru tırmanmaya başladık. Dalların her birisinde yapraktan çok meyve vardı ve sabah serinliği ile tazeliklerinin zirvesindeydiler. Tam on dokuz kişi, gün doğumunun olağan üstü renklerini izleyerek kahvaltımızı yaptık. Önce kayısı, ardından kiraz ağacı. Üzerine biraz kara dut. Tatlı sevenler beyaz dutu tercih edebilir.

Salona döndüğümüzde karnımızı iyice doyurmuştuk. Hatice hanım gülerek,

“Tamam, medeniyete geri döndük, şimdi kahvemizi içelim” dedi.

Kahve benim görevim ya, hemen fırlayıp mutfak bankosuna geçtim ve büyük cezveyi kullanarak herkese kahve yaptım. Sonra yavaş adımlarla günlük işlerimizin başına dönmeye başladık. Bu arada Jale’ye vereceğimiz görevi tartışıyorduk. Daha önce bankacılık yapmıştı ve orada edindiği bilgilerin hiç birisi burada işimize yaramıyordu. Hüseyin bey kendi domates tarlasını ona teklif etmeye hazırlanıyordu ki ilginç bir şey oldu. Jale teknik ekipte yer almak istediğini belirtti. Şaşırdık ama hayır da diyemedik. Sonuçta insanların en verimli olduğu yer, gönüllü olarak yapılan işlerdir. Elbette buna en çok Deniz ve Engin sevindiler. Banu hatun ise anlamlı bakışlarla Jale’yi süzüp durdu.

Özcan bey teknik ekibin lideri konumundadır. Çiftlikteki bütün teknik işler ondan sorulur. Uzun yıllar teknik öğretmenlik yapmış, elektriği ve mekaniği mükemmel biliyor. Argun ve Engin ise harika uygulamacılardır. Onlar da yıllarca çeşitli yerlerde teknik hizmetlerde çalışmışlardır. Elektroniğe meraklı Deniz bu ekibin önemli bir açığını kapatıyordu. Özcan bey,

“Aslında Jale’nin bize katılması iyi oldu, onu kimyacı olarak yetiştirelim, şu anda ihtiyacımız var” dedi.

Böylece Jale, geldikten üç hafta sonra çiftliğe iyice yerleşti. Yüksel hoca kimya bölümünden bir dostunu çiftliğimizde ders vermeye ikna edince tüm taşlar yerine oturmuş oldu.

Akşama yemekten sonra oturup seçim sonuçlarını değerlendirdik. Aslında Pazar gecesinden beri burada hep politika konuşuluyordu ama şöyle dört başı mamur bir yorum getirememiştik. Vatan Partili Özcan beyden başka kendisini yenik hisseden kimse yoktu. CHP’li Şevki bey şaka yollu,

“Yine sıfır çektiniz, ne olacak bu işin sonu?” diyerek takılınca, hiç istifini bozmadan şöyle yanıt verdi.

“Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr-ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.”

Sonra Şevki beye baktı;

“Bu gün millet fikren olarak harap ve bitap düşmüştür. Benim görevim bu ahval ve şerait içinde dahi Türkiye Cumhuriyetini korumaktır. Çünkü düşman fikren galibiyetle yetinmez. Er veya geç fiilen de galip gelmek isteyecektir. İşte o zaman en azından Vatan Partililer onlara karşı çıkmak için hazır bulunacaklar” dedi.

Şevki bey çok bozuldu, hemen karşılık vermek istedi ama Yüksel bey araya girip ortalığı yatıştırdı. Böylece akşam olduğunda büyük masanın çevresindeki toplantı biraz gerimle başladı ve Şevki bey hemen söz aldı;

“Değerli arkadaşım Özcan beyi çok taktir ederim, çiftliğimizde emekleri hepimizden fazladır. Burada anlayamadığım tek şey, onun Vatan Partisi ve politikalarına olan tutkusu. Açıkça belli olmuştur ki halkımız eski düzeni istememektedir. İçinde bulunduğumuz çağdaş düzene uygun bir yaşam sürdürmek, dünya ile entegre olmak, hatta AB’ye katılmak ve geleceğimizi gelişmiş ülkelerle birlikte şekillendirmek arzusundadır. Halkın istekleri bu yönde iken, asla var olmayan bir dış tehdit paranoyasıyla, seksen öncesi yönetime benzer bir programla halkın karşısına çıkmak ciddi bir yanıltır ve seçim sonuçlarıyla görüldüğü gibi halkımız tarafından da tercih edilmemektedir.”

Özcan bey;

“Benimkisi bir tutku değil, yalnızca okumak, izlemek ve dünyaya geniş açıdan bakmak. Bunun sonucu olarak olayları daha geniş açıdan yorumlamak. Bana göre değerli dostum, halk iki türlü öğrenir. Birincisinde, benim yaptığım gibi okur, araştırır hatta denemeler yapar ve sonuçları yorumlayarak geleceğe ait planlarını ortaya koyar. İkincisinde ise olayları bizzat yaşar ve onların etkisiyle yeni planlar oluşturur. Son seçim sonuçları Türk Halkının ikinci yolu tercih ettiğini göstermektedir. Gerçeklerin nasıl öğrenildiği, gerçekleri değiştirmez. Bu nedenle Türk Halkı da deneyerek, yanılarak yani bizzat yaşayarak Vatan Partisi çizgisine mutlaka gelecektir. O gün ben hepimizi bekliyor olacağım.”

Yüksel bey, Şevki beye dönerek;

“Peki siz seçim sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?”

Şevki bey;

“Benim gönlümde yatan AKP dışındaki diğer partilerin bir araya gelerek hükümet kurmaları ve öncelikle yolsuzlukları ve hırsızlıkları soruşturmaları.”

Zeynep hanım,

“Bir çeşit rövanş mantığı yok mu bu düşüncede?”

Ayşe hanım;

“Esas HDP’nin başarısını nasıl değerlendiriyoruz, bence bunu tartışmalıyız.”

Yüksel bey;

“İçimizde HDP’ye oy veren bir tek Jale var galiba, bize o yanıt versin.”

Birden bütün bakışlar Jale’nin üzerinde toplandı. Babasının bu ani manevrasını hiç beklemiyor olmalıydı ki, yavaşça yerinden kalktı,

“Şey, doğrusunu isterseniz bu gece konuşmayı hiç düşünmemiştim, yani hazırlıklı değilim. HDP’ye oy verdim, çünkü sizlerden çok farklı düşünüyorum. Bana göre her insanın mutlu olduğu gibi yaşamaya hakkı vardır. Burada tek sınır, bir başka insanın mutluluğunu engellememektir. Bunun dışında var olan her türlü yasağa karşıyım. Eğer bu toplumda insanların bir kısmı kendi bayraklarını kapılarının önünde dalgalandırmak istiyorsa ve bu onları mutlu ediyorsa kimse onlara karışamaz. Ben de Türk bayrağını kapıma asabilirim, onların da bana karışmaması gerekir. Asıl önemli olan, insanların birbirine karşı saygıları ve sevgileridir. Hatta ülke bayrakları yerine kendi özel bayrağımı da oluşturabilir, balkonumda gönlere çekebilirim. “

Bu sözler salonda mırıldanmalara yol açtı. Ayşe hanım;

“İyi de Jale’ciğim, HDP’nin senin bu istediğini karşılayacağını hiç düşünmüyorum” dedi.

Jale;

“Biliyorum, ama partileri incelediğimde buna yakın duran HDP’ydi. Ya da bana öyle geldi.”

Ayla hanım;

“Sana öyle gelmiştir, onların kendi bayraklarından başkalarına fırsat tanıyacakları pek sanmıyorum”

Ayağa kalkıp söz aldım;

“Arkadaşlar, içimizde politik yorum açısından en çok deneyime sahip Yüksel beydir. İsterseniz bir de onu dinleyelim” dedim.

Yüksel bey ayağa kalktı;

“Arkadaşlar, seçim sonuçları ne yazık ki gerçek bir kaosu işaret ediyor. Herkes için iyi tarafından bakmaya, ortalığı germemeye çalışıyor ama görünen o ki halkımız hızla kutuplaşıyor. Sol kesimin, Kürtlerle birlikte ülke sağına karşı bir işbirliği yapmaya çalıştığı görülüyor. Ne var ki bu strateji yanlış, çünkü Kürt hareketinin arka planında emperyalist güçler ve onların petrol

politikaları yatıyor. Dolayısıyla Kürtlerin kendi çıkarları için şu anda uygun gördükleri konjonktür, bizim solcular için çok da elverişli olmayabilir. Kendilerini bir anda emperyalizmle kucak kucağa bulabilirler. Diğer partiler için de durum hiç farklı değildir. CHP kendi solcularını HDP'ye kaptırmış, kemikleşmiş oylarıyla baş başa kalmıştır. Solun, CHP'ye göre daha radikal sayılabilecek HDP'ye yönelmesi, sağ kesim tarafından MHP kartıyla görülmüştür. Bu alandaki kutuplaşma çok dikkat çekicidir. Nihayet, AKP'nin her türlü olumsuz propogandaya rağmen yüzde kırk oy alabilmesi, çok iyi irdelenmelidir. Hatırlarsınız, geçen Kasım ayında bir çalışma yapmış ve şu anda tam on dokuz milyon kişinin bir şekilde AKP iktidarından para aldığını göstermişim. Bu rakam, AKP'nin aldığı oylara neredeyse eşittir. Dolayısıyla açıkça şu söylenebilir. Halkımızın en azından yüzde kırkı, politize olmayıp, yalnızca nafakasını sağlamak açısından bir partiye oy vermektedir.

Bütün bunları alt alta koyarsak, ortaya çıkan sonuç hiç de iyimser değildir. Solun da katkısıyla Kürt hareketi güç kazanmış ama buna karşın MHP de neredeyse aynı oranla onlara yanıt vermiştir. Öte yandan küresel ölçekte ekonomik gidiş aşağı yönlüdür. Dahası, AKP benden sonrası tufan mantığıyla hareket edip, tüm dengeleri bozacak ekonomik uygulamalara girişebilir. Tüm bunlar ülkemiz için gerçekten bir kaos dönemine işaret etmektedir.”

Bir an sessizlik oldu, kimse ne diyeceğini bilemedi. Yüksel bey yerine otururken, Osman Albay yavaş ayağa kalktı;

“Gönül ister ki, şu anda parlamentoda temsilci bulunduran tüm partiler öncelikle kutuplaşmayı giderecek önlemler alsınlar. Ama buna hiç ihtimal vermiyorum. İnşallah Yüksel beyin söyledikleri gibi olmaz ama biz yine de tedbirli olalım ve ağaç dikelim.”

Büyük masanın çevresindekiler şaşkınlık içinde Osman Albay'a döndüler. Politik sorunlarla ağaç dikme arasındaki ilişkiyi çözememiştik. Osman Albayın eşit Ayla hanım;

“Osman, bu ne alaka şimdi?” diye sordu.

Osman Albay;

“Aslında konuştuğumuz konuyla hiç ilgisi yok. Ama çiftliğimiz yerleşim planına bir bakın. Sağ ve sol yanlarımızda iki küçük tepe var. Önümüzde ise iki yüz dönümü bulan bahçeler duruyor. Arkamız Ege Denizi. Şimdi burayı savunmamız gerekirse, tepeler de dahil olmak üzere kuzey güney hattında iki metre genişlik, üç metre yükseklikte duvar çekmemiz gerekir ki, sanırım çiftliğin kendisini satsak maliyeti karşılayamayız. Onun yerine sık ağaçlardan bir ormanlık alan oluşturacağız. Böylece kimi zaman bir insanın bile geçmekten zorlanacağı doğal duvarlarımız olacak. Ama herkese ağaçları çok sevdiğimizi ve kendi ormanımızı yetiştirdiğimizi söyleyeceğiz. Yani aslında bir kaos beklemiyoruz ama yine de tedbirimizi alıyoruz.”

Osman Albay'ın zekice planı hepimizin hoşuna gitti ama bir o kadar da düşündürdü. Çünkü ağaç dikmek gibi masum bir konu bile kaos ile birlikte anılabiliyorsa, başka masum konulara artık yer yok demekti.

Komün Günlüğü -16

Dün gece kendi aramızda sohbet ederken, beslenme rejimimizin önceki kent yaşamımıza göre önemli ölçüde değiştiğini fark ettik. Konu buğday üretiminden açılmıştı. Zeynep Hanımın üretimin yaptığı buğday tarlasının hasadını tamamlamıştık. Üretim raporlarına bakınca, buğday tüketimimizin yıllara göre azaldığını gördük. Geçmişte kişi başına bir dönüm buğday tarlası ayırırken, stokların artması nedeniyle Zeynep hanım bu rakamı yarıya düşürmüştü. O zaman anladık ki, çiftlikte hamur işlerini bol bol yapmamıza karşın, sonuç olarak giderek hububat tüketiminden uzaklaşıyoruz. Bunun en önemli nedeni, beslenme rejimimizdeki değişiklikler. Öncelikle yaz dönemlerinde sabah kahvaltıları neredeyse ekmeksizleşiyor. Dalından meyve tüketme alışkanlığı geliyor, çay ya da kahve onun tamamlayan içecekler haline geliyor. Yine de hamur işinden tümüyle vazgeçtiğimizi söylemem ebette. Örneğin sıklıkla yaptığımız ikinci kahvaltılarında börekler birinci sırayı alıyor. Hatice Hanım dün bize Urla'da yakın bir dostundan öğrendiği ve çiftliğimize uyarladığı gelincik böreğini tanıttı. Denize bakan geniş terasta tam on iki kişiydik, Üç tepsi böreğin tüketilmesi yirmi dakika bile sürmedi.

Çiftlik Usulü Gelincik böreği.

Un Hazırlama. Börek yapımında kullanılacak buğday, teflon tavada el yakmaya başlayınca karar ısıtılır. Sonra altındaki ateş kapatılır ve üzerine spreyci halinde su püskürtülerek hafifçe ıslatılır ve dinlenmeye bırakılır. Buğdaylar oda sıcaklığına ulaşınca, öğütülür. Eğer büyük annenizin taş değirmeni hala duruyorsa şanslısınız ama yoksa modern elektrikli değirmenler de iş görür.

İç hazırlama: üç baş taze soğan, iki bağ kadar çiçek açmamış gelincik otu, 250 gr lor, yarım demet maydanoz ve dereotu ince ince kıyılır, üzerine bir çay kaşığı kırmızıbiber, bir tatlı kaşığı kuru nane ve bir fincan zeytinyağı eklendikten sonra iyice karıştırılır.

Hamurun hazırlanması: iki su bardağı Un bir fincan zeytinyağı ve bir yumurta sarısı iyice karıştırılır ve azar azar su ilavesiyle yufka kıvamına kadar yoğrulur.

Böreğin yapılışı: Oklava ile uygun büyüklükte yufka açılır, hazırlanmış iç serpilip, sıkıştırmadan rulo hale getirilir ve altı yağlanmış tepsiye yerleştirilip fırında 180-200 derecede pişirilir.

Konu yalnızca börek tarifi değil. Çiftlik yaşamının kentlerdeki günlük sorunlardan uzaklaşması, insanın yeni sosyal davranış biçimleri geliştirmesine neden oluyor. Örneğin İzmir metrosundaki sorunlar burada neredeyse hiç gündeme gelmiyor. Çiftlikte elektrik ya da su kesintisi söz konusu değil. Marketlere gidip alışveriş de yapılmıyor. Fiyat artışları, kimilerinin halka attıkları kazıklar burada etkisiz. Siyasi konular da sanki terk edilemeyen eski alışkanlıklar gibi. Çiftlikte yaşayanlar hala partilerinden vazgeçmiş değiller ama eskisi kadar fanatik olmadıklarını rahatça söyleyebilirim. Örneğin geçen gün çiftliğimizin hızlı sosyalistleri arasında ilginç bir sosyalizm tartışması yaşandı. Şevki bey sosyalizmi sosyal demokrasiyi kapsayacak biçimde tanımlayınca, Zeynep Hanım ona karşı çıktı, tartışma giderek büyüdü ve sonunda Yüksel bey araya girerek başladı sosyalizmi anlatmaya.

"Sosyalizm kapitalizmden komünizme geçişte gerçekleştirilecek olan ara dönemin adıdır.

Eşyanın doğası gereği kapitalist üretim biçiminden komünist üretime bir günde geçilemez. Hedefler gerçekleşinceye kadar toplumsal düzenin sürdürülebileceği, gereksinimlerin karşılanabileceği geçici bir uygulamaya verilen isimdir. En azından başlangıçta kağıt üzerinde de olsa tanım buydu. Ama sonra ilginç bir şey oldu. Sovyet devrimiyle, dünyada ilk kez komünizme adım atılınca, o zaman dünyaya egemen burjuvazi, bütün gücüyle Sovyet devrimini bastırmaya çalıştı. Ancak dünya yeni bir savaştan henüz çıkmıştı, eldeki olanaklar kısıtlıydı. Bu nedenle değişik bir yöntem izlediler. Madem ki Sovyetlerdeki devrimi önleyecek durumda değillerdi, olayı olabilecek en az hasarla atlamanın yollarını bulmalıydılar. Sovyet devrimcileriyle anlaşma yoluna gittiler. Eğer Lenin biraz daha uzun yaşamış olsaydı, bu manevra mutlaka kırılır, mantıklı bir sosyalizm döneminin ardından dünyaya komünist yaşam tanıtılabilirdi. Ama Stalin ortaya çıktı, burjuva değerlerine sahip yeni bir devlet kurdu ve dünyaya sosyalist cumhuriyet olarak tanıttı. Şimdi buraya lütfen çok dikkat edin. Komünist üretime geçiş amacıyla düşünülmüş ve olabildiğince kısa tutulması gereken bir uygulama, doğrudan devlet düzeni halinde karşımıza çıkmıştı. Böylece, kapitalist üretim tekniklerinin kullanıldığı ama üretim araçlarının devlet denetiminde olduğu bu yeni düzen "sosyalizm" olarak kabul edildi. Bunun gerçekte bir kandırmaca olduğunu başta Troçki Olmak üzere anlayabilen az sayıda kişi buluşlarını hayatlarıyla ödediler. Çünkü ortaya çıkan yeni düzende burjuvazi "devlet adamı" kılığına girmiş, varlığını orada sürdürmeye başlamıştı, bunun tartışılmasını istemiyordu. Böylece 1920'lerde Rusya'daki gelişmelerin kendi ülkelerini de etkilemesinden korkan Avrupa Burjuvazisi, Stalin aracılığı ile Rusya'da değişik bir isimle varlıklarını sürdürmeye razı olurken kapitalist Üretim tarzının koşullar olgunlaştığında kapitalist düzeni yeniden kuracağından emindi. Daha sonraki tüm ilişkiler bu ana çizgi üzerinde yürüdü ve yirminci yüzyılın sonlarında sosyalist devletler büyük bir hızla kapitalizme dönüverdiler."

Yüksel hoca bir kez daha hepimizi şaşırtmayı başarmıştı?

Ergün Bey merakla sordu;

"Yani şimdi sosyalizm diye bir şey yok mu?"

Yüksel Hoca,

"Başlangıçta yani 19. Yüzyıl komünistlerinin kullandığı sözcük olarak sosyalizm o günkü koşullar altında geleceği anlatmakta kullanılan bir ara dönemdir. Temeli Paris komününe dayanır. Oysa Stalin Sovyetlerine geldiğinizde olan şey gerçekte kapitalist Üretim tekniklerine dayalı farklı bir burjuvazi uygulamasıdır. Dolayısıyla bu soruya yanıt verebilmek için kendisine sosyalist diyen kişilerin nasıl bir üretim tekniği hedeflediklerine bakmak gerekir. Feodal düzende üretim köy tarımına ve el sanatlarına dayanıyordu. Kapitalizm bunu yıkarak bugün içinde bulunduğumuz üretim biçimini geliştirdi. Şimdi biz de kapitalizmi yıkmak ve yerine yeni bir düzen kurmak istiyorsak yapmamız gereken en önemli adım ona uygun bir üretim birimi geliştirmektir. Nasıl feodal üretim biçimi sürdürülerek kapitalizm kurulamazsa, kapitalist üretim biçimi kullanılarak da komünist bir düzen oluşturulamaz. Adını ne koyarsanız koyun, o düzen mutlaka aslına geri döner. Olaya böyle bakarsanız sosyalizmin çok özel ve olabildiğince kısa geçilmesi gereken bir dönem olduğunu görürsünüz. Dolayısıyla hareketin asıl hedefi haline getirilemez."

Gece yatmadan önce düşüncelerine beni öğrencilik yıllarına geri götürdü. O zamanlar hepimiz korkusuz devrimcilerdik. Faşizme karşı mücadeleye hazırдық. Kapitalizmi olabildiğine

eleştiriyorduk ama hiçbirimizin aklına yepyeni bir üretim tarzı gelmemiştir. Kuracağımızı düşlediğimiz düzenin ayrıntılarını tartışmayı akıl edememiştik. Ve galiba o nedenle de geçmişte takılıp kalmış ve ileriye gidememiştik.

Komün Günlüğü – 17

Her ne kadar kendi aramızda para kullanmıyorsak da, sonuçta kapitalist bir dünyada yer almanın doğal sonucu olarak çiftliğimizin bütçe durumunu ortalama iki ayda bir yapılan toplantılarda ele alırız. Elimizdeki parasal olanağı nasıl kullanacağımıza karar veririz. Kapitalist dünyada komünist damla iseniz ve bir şekilde kapitalizmle temas ediyorsanız, paranın kirinden sakınmanız kolay değildir. Harcamalarımızı hepimizin onayıyla gerçekleştirmek, herkesin fikrini almak kendimizi korumak için seçtiğimiz yollardan bir tanesi yalnızca. Sonra büyük masanın çevresinde toplanıp, geçmişte yaptıklarımızı özetleriz. Böylece kimsenin aklında bir soru işareti kalmaz.

Bu çiftliği kurarken, sahibi olduğum parayı kullanarak, hayallerimi gerçekleştirmeyi umuyordum. Neredeyse bütün servetimi bu işe yatıracak, en azından yirmi yıl boyunca, ömrüm varsa elbette, çiftliği finanse edecektim. Ama olaylar hiç de öyle gerçekleşmedi. Çiftlikte yaşamayı kabul eden dostlarım emekli maaşlarını ortaya koydular ve kısa sürede parasal hiçbir sorunu olmayan çiftlik ortaya çıktı.

Şu anda ekonomik durumumuz şöyle. Çiftlik üyelerinin emekli maaşları ortalama ayda 1500 TL ve onlar her ay 1000 TL'yi bir çeşit aidat gibi bana ödüyorlar. Engin, Deniz ve Jale hariç. Onlar ödenti vermedikleri gibi her ay bizden 500 TL harçlık alıyorlar. Ayrıca sosyal güvencelerinin sağlanabilmesi için de sigortaları ödeniyor. Böylece yirmi kişilik çiftlik kadrosunun on yedi kişisi parasal destek sağlıyor. Bu da ayda 17.000 TL gibi bir rakama ulaşıyor.

Çiftliğin giderleri ise oldukça düşük. Gerçi ilk yatırım maliyeti biraz yüksek tutmuştu ama şu anda elektrik ve su parası ödemediğimiz için, harcamalarımız yalnızca bakım-onarım masraflarıyla kısıtlı kalıyor. Güneş ve rüzgar enerjisi sistemlerimizle 350 kva'lık güce ulaşıyoruz. Günlük tüketimimiz ise yalnızca 250 kva. Dolayısıyla rüzgar enerjisini zaman zaman dinlendiriyoruz. Güneş enerjisi sisteminin ise on yıl garantisi var.

Aslında hayvansal gıdaların sağlanması açısından çiftlikte ciddi sorunlar doğabilirdi. Çünkü hiç birimiz bu zor ve büyük ölçüde deneyim gerektiren işi yapacak durumda değildik. Burada komşu köy yardımımıza koştı. 200 keçi, 40 inek satın alıp köylülere verdik. Onlardan tek istediğimiz süt ve et ürünleri. Seve seve kabul ettiler. Günlük 10 lt süt alıyoruz. Ayrıca her yıl bir inek ve 5 keçi kesilip etleri bize teslim ediliyor. Geri kalan tüm ürünler onlara kalıyor. Yalnızca hastalık durumunda ki bu güne kadar bir kez ortaya çıktı, veteriner ve bakım masraflarını biz üstleniyoruz, köylüden parasal katkı beklemiyoruz. Bu sistemde herkes mutlu.

Sözün kısası, aylık on yedi bin liralık girdinin yedi bin lirasını bile harcayabiliyor değiliz. Geri kalan para birikiyor. Arkadaşlar, ısrarla bu parayı benim kullanmamı, ilk yatırım maliyetini bu şekilde karşılamamı istiyorlar ama elbette kabul etmiyorum. Benim daha parlak fikirlerim var. Geçen hafta bir tur şirketiyle görüştüm, hep birlikte çeşitli turlara katılacağız. İlk hedefimiz balkan turu. Mevsimin yaz olmasını dikkate alarak önce gençleri göndereceğiz. İki hafta sonra

yolculuk var. Dün gece bu programı açıklayınca önce çok şaşırdılar, sonra alkışlarla kabul ettiler. Çiftlik birden gezi moduna giriverdi. İnsanlar daha şimdiden hazırlıklara başladılar.

Yazıya ekonomi ile başlamıştk ya, öyle devam edelim. Emekli maaşlarının üçte ikisini çiftlik hesabına yatıran dostlarımız, kalan üçte biri ne yapacaklarını da bilemiyorlar. Çünkü o parayı harcayabilecekleri çok az yer var. Tarlalarda moda takip etmek pek de mümkün olmadığından para harcayacağınız yerler oldukça kısıtlı kalıyor. Bunlardan birisi de kitap ve dergi satın almak. Siyasi görüşlerine uygun olarak her gün dört beş tane gazete ile aylık on kadar dergi salondaki yerlerini alıyorlar. Yine arkadaşlarımız İzmir'e her indiklerinde kucaklarında bir yığın kitap ile dönüyorlar. Ancak her bir kitabı yirmi kişi okuyabildiğinden, kişi başına kitap-dergi giderlerimiz yine de çok küçük yer tutuyor.

Para harcayabileceğimiz diğer bir yer sosyal yaşam. Arkadaşlarımız İzmir'deki hiçbir konseri kaçırmıyorlar. Örneğin geçen gece eski havagazı fabrikasında düzenlenen çim konserine gittik. Gerçekten muhteşemdi. Kışın, Adnan Saygun'daki haftalık klasik müzik konserinin en sadık müdavimleri bizlerdik. Üstelik bütün bu harcamaları maaşımızın kalan kısmından gerçekleştirdik. Yani çiftlik bütçesine hiç dokunmadık.

Birleşmek, bir araya gelmek, güçlerini birleştirmek kapitalist okyanusta daha iyi yaşamamanın en önemli yoludur. Ama kapitalizm bunu elinden geldiğince önlemeye çalışır. Çünkü onun ihtiyacı olan şey, her bireyin bir müşteri olmasıdır. Eğer insanlar birleşip, tek bir müşteri gibi hareket ederlerse, şüphesiz bu durum kapitalizmin aleyhinedir.

Günümüzde kendisini sosyalist olarak tanıtan bazı dostlarımız, ne yazık ki ne zaman geleceği belli olmayan devrimi beklerken, kapitalizmin sadık müşterileri olma özelliklerini koruyorlar. Bireysel harcamalarını büyük bir titizlikle ve incelikle sürdürürken, çoğunun geliri en temel ihtiyaçlarına bile yetmiyor, birleşerek kapitalizme olabildiğince daha az müşteri olmanın yollarını aramayı akıl edemiyorlar. Bu gün için solculuk, kapitalizmin solu olarak nitelendirilmeli. İnsanlar bizzat kapitalizmin kendisine karşı çıkmayı çoktan unuttular.

Eğer idealist bir felsefeci olsaydım, eğitimin, insanları bilinçlendirmenin yeni bir düzen kurulması için yeterli olabileceğini savunurdum. Ne yazık ki materyalist dünya bu kadar iyimser değildir. İnsanı en iyi madde eğitir ve onun öğretim yöntemi deneme yanılmadır. Dolayısıyla bireyler, rüzgarda savrulan yapraklar gibi akımlar içinde birlere sürüklenerek ama her seferinde bazı gerçekleri öğrenerek, birleşmenin ve komün yaşamının önemini öğrenecekler ve günü geldiğinde okyanustaki bir damla, bütün denizlere yayılacaktır.

Komün Günlüğü-18

Bir yandan hasat dönemi, diğer yandan yurt dışı tur hazırlığı. Çiftlikte hep birlikte ürünleri topluyoruz. Normal tarım işletmelerinde ürünün toplanmasıyla birlikte işler de sonuçlanır. Ama bizimkisi gibi yaşamını çiftlik ürünleriyle sağlayanlar için ürünün toplanması işin yalnızca yarısıdır. Çünkü elde ettiğiniz ürünleri sağlıklı biçimde depolamak, olabildiğince uzun döneme yayılacak kullanma süresi sağlamak gerekmektedir. Örneğin çiftliğimizde haftada kişi başına bir kilodan fazla domates tüketiriz. Hüseyin bey domates dikimini öyle ayarlar ki, kış başına kadar her an taze domatese sahip olabiliriz. Ama bazı ürünlerde, çoğu meyvelerde bunu yapmak mümkün değildir. O zaman hasat dönemi sonunda ürünü olabildiğince uzun depolayabilecek

işlemlerden geçiririz. Bu amaçla en yeni teknolojileri kullanmaktan asla çekinmeyiz. Vakum poşetleme ve steril depolama ile kayısı, dut ya da kiraz gibi meyveleri normalden iki üç kat daha uzun süre tüketmek mümkündür. Yine kışın kullanmak üzere kurduğumuz ürünler de olmaktadır. Şu günlerde kurutma bölümümüz kayısı ve dut ile dolu. Eylülde domates ve üzüm kurutmaya başlarız. Ürünlere göre reçeller de yine aynı dönemde yapılır. Dolayısıyla yaz ayları bol ürün çeşidi nedeniyle olağan üstü yoğun geçer. Ve işler bu kadar fazla iken, çiftlik üyelerinin yarısının tura katılmasını Hüseyin bey hoş karşılamamış. Eşi Hatice hanımla konuşurken, “kış torbaya mı girdi, şimdi işler bırakılıp gidilir mi?” demiş. O sırada yanlarından geçmekte olan Zeynep de bunu duymuş. Kendisi de tura katılacaklar arasında olduğundan üzerine alınmış, gitmekten vazgeçmiş. Hatice hanıma;

“Benim yerime siz gidin, ben kalır işleri yaparım” demiş kinayeli bir bakışla.

Anlayacağınız, çiftlikte insanlar arası ilişkiler her zaman dümdüz gitmiyor. Alınganlıklar, yanlış anlamalar, ağızdan kaçiveren bir sözcük, istemeden yapılan bir hareket, karşı taraf için kabul edilebilir sınırları kolayca aşabiliyor. İşte böylesi durumlarda erkekler her şeyi katı kurallara boğarak işi çözmeye çalışırlar. Oysa kadınlar öyle değildir. Gönülleri hoş tutma, sevecenlik ve hoşgörü çoğunluk en karmaşık olayları bile kolayca çözebilir. Üstelik böylesi yaklaşımlar insan yaşamı için konfor anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Zeynep’in sitemiyle karşılaşan Hatice hanım, hemen atılmış.

“Sen benim densizin sözlerine bakma, burasının işi biter mi, hem daha sonra da biz gideceğiz, kışın yağmuru çamuru arasında tur mu olurmuş, sen gönlünü ferah tut”

diyerek Zeynep hanımı yumuşatmış. Diyeceğim, çiftlik yönetimlerinde insanlar arası ilişkileri düzenlemek kadınca yöntemler gerektirmektedir. Gerçekte binlerce yıl önce, atalarımız komünler halinde yaşarken de daima bir büyük annenin yönetimine sahiptiler. Çünkü gerçekte bütün topluluk o kadının torunları sayılıyordu ve ailenin en büyüğü doğal olarak da yöneticisi büyük anneydi. O zamanlar büyük baba diye bir kavram zaten yoktu. İşte bu alışkanlık ve doğal yapı nedeniyle, çiftliklerde, diğer kadınların da saygı duyacağı yaşlı bir kadın bulunması önemli olabilir.

Önceki gün yüreğimizi burkan kötü bir olay yaşadık. Çiftliğimizin hemen yanında denize dökülen küçük bir ırmak var. Yazın küçük su birikintisi halini alıyor ve çevresi yüksek sazlıklarla kaplanıyor. Sabah erken saatte kümesleri kontrol için giden Engin, uzaktan sazlıklar arasında birilerinin dolaştığını görür. O saatte sazlıklarda kim ne yapabilir ki? Aklına yasa dışı avcılar gelir, onları izlemeye başlar. Ve birkaç dakikalık gözlem ona gerçeği anlatmaya yeter. Bu insanlar Yunanistan’a kaçmaya çalışan göçmenlerdir. Hemen geriye döner ve bizlere haber verir.

Osman Albay ile Şevki bey eski silahlı memurlardan olduklarından, göçmenlerin sahillerimize çıktığı haberini alır almaz silahlarını bellerine takıp oraya gittiler. Biz de onları geriden izliyorduk. Ne olur ne olmaz diye. Adamlar ölümü göze alıp bilmem nereden buraya gelmişler. Her türlü kötülük beklenebilir. Ama hiç de öyle değillerdi. Sazlıklara ulaştığımızda perişan halde yirmi kişilik bir toplulukla karşılaştık. Dört beş tane küçük çocuk güneşin altında öylece yatıyorlardı. Durum sözcüklerle anlatılmayacak kadar kötüydü.

Adamlardan birisi yanımıza yaklaştı ve yunanca bir şeyler söylemeye çalıştı. Ama ben İngilizce olarak Yunanistan’da değil, Türkiye’de olduklarını söyledim. Aslında İngilizce bilip bilmedikleri

düşünememiştim. Ama sözlerim hemen anlaşılmış olacak ki, kadınlar kendilerini yerden yere atmaya, hıçkırarak ağlamaya başladılar. Erkekler neredeyse bayılacak gibiydiler. Birileri onları çok kötü kandırmıştı. Ortam gerildi, içlerinden bazıları kendi aralarında kavgaya başladılar, onları güçlkle yatıştırdık.

Hepsini toplayıp çiftliğe getirdik. Toplamda 6 aile ve çocuklarla birlikte tam yirmi altı kişiydiler. Onlara önce banyolara soktuk, bir güzel yıkanıp temizlendiler. Elimizdeki giysilerden verdik, sonra bahçede mükellef bir kahvaltı sofrası düzenledik. Onlara karşı davranışımız bize olan güvenlerini artırmış olacak ki bir süre sonra kırk yıllık dost gibi konuşmaya başladık.

Kaçaklarımız Suriye'den geliyorlardı. Buldukları kent muhalif guruplarca ele geçince oradan kaçmışlar, Lübnan'daki kamplarda bir süre yaşamlarını sürdürdükten sonra şanslarını Avrupa'da denemeye karar vermişler. Bu amaçla adam başı iki bin dolar para ödemişler ve kaçakçılar kimi zaman kara, kimi zaman deniz yoluyla onları buraya kadar getirmişler. İki gündür yemek yememişler, yalnızca su içmişler. Dün gece denizden karaya çıkarmışlar;

"Yunanistan'a geldiniz, sabah kadar sahilde bekleyin, sonra köye giderek yetkililere teslim olun" demişler ve onları bırakıp gitmişler.

Çiftlikte bütün işler durdu. Hepimiz bu insanlara yardım etmeye çalışıyorduk. Karınları doyunca keyifleri yerine gelirdi belki ama umutları kırılmıştı. Bütün gece Yunanistan'da olduklarını düşünüp hayaller kurmuşlardı. Bu nedenle bir türlü kendi aralarındaki tartışma sona ermiyordu. Yalvaran gözler, bizden yardım isteyen bakışlar hepimizi adeta eziyor, insanlığımızdan utanmaya başlıyorduk.

Ayşe hanım

"Şimdi bu insanlar ne olacak?" diye sordu.

Şevki bey;

"Biz jandarmaya haber veririz, onlar gelip alırlar ve ülkelerine geri gönderilirler" dedi.

Sanırım aralarında Türkçe bilen birkaç kişi vardı, onlar Şevki beyin sözlerini Arapçaya çevirince, ortalığı yeniden bir uğultu aldı. Bu kez erkekler bile başlarını öne eğmiş, ağlıyorlardı. Hatice hanım sesini yükseltti,

"Yok arkadaşlar, ben bu insanların jandarmaya teslim edilmesine dayanmam. Başka bir çözüm yok mu?"

Zeynep hanım kalktı, bir şiir okudu.

*Dağı dağa kavuşturan ben idim
Suyu suya eriştiren can idim
Yükledim mi gece vakti kaçağı
Karanlıkta ışıl原因an gün idim*

Suriyeliler dahil, hepimiz onu alkışladık. Ama karanlıkta ışıl原因acak kim olabilir, bilmiyorduk. Suriyelilerden birisi ortaya çıktı, sanıyorum bütün organizasyonu yapan kişi oydu, elinde bir telefon numarası olduğunu, kaçakçılarla yeniden irtibata geçebileceğini, bu kez kendilerini aldatmamalarını, yoksa onları polise bildireceğimizi söyledi. Ona göre kaçakçılar yakında bir

limana gitmiş olabilirlerdi ve ihbar riskini göze alamazlardı. En azından ilk anda bu çözüm hepimize mantıklı geldi. Sustuk ve onun kaçakçılarla yaptığı Arapça telefon konuşmasını dinlemeye başladık. Türkçe bilen bir başka Suriyeli kısık sesle söylenenleri bize aktarıyordu. Uzun tartışmalardan sonra kaçakçılar restimizi gördü. Hemen o gece, aynı sahilden onları alıp bu kez gerçekten Yunanistan'a götürecektlerdi.

Saatler nasıl geçti, güneş nasıl battı inanın bilmiyorum. Heyecandan kalbim yerinden çıkacak gibiydi. Tansiyonum kim bilir kaçta fırlamıştı? Yaşantım boyunca böyle olduğumu hiç hatırlamıyorum. Kaçakçıların her türlü kötülüğü yapabileceklerini düşünüp, karabasanlar görüyor, bakışlarımızda bunları birbirimize anlatıyorduk. Kimseden ses çıkmamasına karşın, kötülük, o kötü haliyle hep içimizdeydi.

Sonunda kararımızı verdik. En azından gemi sahilden ayrılıncaya kadar bu insanları koruyacaktık. Osman Albay ve Şevki Bey sahilin iki ucunda silahlarıyla sipere yattılar. Biz de elimizde kalın sopalarla çalılıkların arkalarına saklandık. Karanlık iyice çöktüğünde sahilde bir tekne belirdi. O kadar küçüktü ki, hepsi dolunca sanki batıverecek gibi sallanıyordu. En küçük bir harekette yerimizden fırlamaya hazırдық ama her şey çok sakin geçti. Kaçaklarımız sessizce tekneye bindiler ve gecenin karanlığı içinde yavaşça kayboldular. Bizler de yerimizden kalkıp sahilde çakıl taşlarının üzerine oturduk. Hiç birimiz konuşmuyordu. Gözlerimizi karanlık denize dikmiş öylece gelecek haberi bekliyorduk. Şevki bey, karşı taraftaki Yunan adasından da çekeceğini düşündüğü konturlu eski telefonunu onlara vermişti. Salimen sahile ulaştıklarında bize haber vereceklerdi. Ve gün doğarken Osman Albay'ın telefonu çaldı. Gelen güzel haberle hepimiz ayağa fırladık, birbirimizi kucakladık.

Yasalara göre yaptığımız suçtu ama kendimizi hiç de suçlu gibi görmüyorduk. Tam tersine, başka insanlara yardım etmenin, her şeyi ile bize tıpa tıp benzeyen bu talihsiz ailelerin acılarını birazcık paylaşabilmenin, onlara umut vermenin ve en önemlisi, kendisinden başka birisi sevebilmenin haklı gururu ile evimizin yolunu tuttuk. Güneş tepemizde yükselirken rahat yataklarımıza uzanıyorduk.

Komün Günlüğü -19

Dün gece hiç uymadık. Balkan turuna katılacak arkadaşlarımızı hava alanından yolcu ettik. Uçak saat 05.00'de kalkıyordu, gişe işlemleri için en azından iki saat önce hava alanında olmak gerekiyordu. Çiftlikten saat ikide yola çıktık. Arkadaşlarımız dış hatlarda güvenlikten geçtiklerinde ise dördü geçiyordu. Onlara el salladık, sonra minibüsle çiftliğe döndük

Otoyolda hızla ilerlerken, gökyüzünün doğu yönü yavaşça aydınlanıyordu. Hatice hanım derin

bir iç çekişle sordu,

"Bizim göçmenler ne yapıyor acaba?"

Gerçekte çiftlikteki herkes geçen haftadan beri aklından aynı soruyu geçiriyordu. Yalnızca bir gün beraber olmamıza karşın, onları çok sevmiştik. Sanki kırk yıllık komşumuz gibiydiler. Hüseyin bey;

"Şu ayağı hafifçe aksayan adam vardı ya, meslek lisesinde teknik resim öğretmeniymiş. Tıpkı benim gibi okulda müdür yardımcılığı yapıyormuş. Bana öğrencileriyle çekilmiş resmini gösterdi. Biliyor musunuz, bizim sınıflardan daha çok kız öğrenci vardı. O an nasıl kötü oldum bilemezsiniz. Düşünebiliyor musunuz, gözünüz gibi baktığınız öğrencileriniz cariyeye pazarında satılıyor."

Osman Albay,

"ABD Irak'ı işgal ettiği dönemde ülke kaos yaşamaya başladı. İşte bu ortamda Irak devletini ayağa kaldırabilecek, modern düşünceli, aydın insanlar çeşitli biçimlerde suçlanarak, hedef yapılarak yok edildiler. Bu katliamlar öylesine büyüdü ki, kalan bir avuç aydın başka ülkelere kaçmak zorunda kaldı. Buna karşın yobazlar, kara cahiller, hatta kimi akıl hastaları destek buldular ve toplumda öne çıktılar. Meydan İşid'e kaldı."

Hatice hanım hüznü gözlerle Osman Albay'a baktı,

"Ve şimdi aynı oyunu bize oynamaya hazırlanıyorlar, öyle mi?"

Ben araya girdim,

"Evet, aynen öyle hocam. Suruçta patlayan bombanın, Avusturya veliahtını öldürerek savaşa yol açan silahtan hiç farkı yok. Artık kimse geleceği tam olarak göremez. Aklın aydınlığı yerine savaşın karanlığında yolumuzu bulmaya çalışacağız. Kitleler barış zamanında asla yapmayacakları kötülükler için yarışacak, insanın insana eziyeti kahramanlık öyküleriyle anlatılacak. Bir zamanlar birbirine sarılarak dans eden insanların yerini birbirinin boğazını sıkan askerler alacak ve o ritimli müzik kaybolurken, ölen insanların çığlıkları yükselecek."

Osman Albay,

"Ortadoğu'da Türkiye'nin de katılmak zorunda bırakıldığı bu savaş, aslında AB+ABD ile Rusya+Çin kapışmasıdır ve amacı enerji koridorları ile boğazları kontrol etmektir. Düşmanlarımız bu amaçla her türlü vahşeti göze alabilirler. Amaçları Atatürk Türkiye'sinin yetiştirdiği aydın, ilerici, demokrat ve hümanist insanları yok etmek, bu toprakları gerici, yobaz ve kara cahil sürülere bırakarak sömürgeleştirmektir. Böylece dünyanın bu stratejik noktası, onlara bir daha kafa tutamayacak, yeni Atatürkler yetiştiremeyecektir."

Hatice Hanım hemen atıldı,

"Ama işler hiç de onların istediği gibi gitmeyecek. Bakın neden" diyerek Nazımdan bir şiir okumaya başladı.

Dünyadan, memleketinden, insandan

umudun kesik değil diye

ipe çekilmeyip de

*atılırsan içeriye
yatarsan on yıl on beş yıl
daha da yatacağından başka
sallansaydım ipin ucunda
bir bayrak gibi keşke
demeyeceksin
yaşamakta ayak direyeceksin.*

*belki bahtiyarlık değildir artık
boynunun borcudur fakat
düşmana inat
bir gün fazla yaşamak.*

Sonra bize döndü,

"Şu andan itibaren temel amacımız, bu savaştan canlı çıkmak, ilericaliği, aydınlanmacılığı, hümanizmayı ve Atatürkü gelecek kuşaklara aktarmak, sonsuza dek yaşatmaktır. Bu topraklar Tales'in, Aristoteles'in vatanıdır. Onların yaktığı meşaleyi Atatürk bize emanet etmiştir, elbette onu taşıyacağız" dedi.

Normal zamanlarda böylesi coşkulu konuşmaları alkışlarla karşıladık. Ama o an, omuzlarımıza yüklenen yükün ağırlığından olacak öylece sustuk kaldık.

Çiftliğe döndüğümüzde güneş çoktan yükselmişti. Özcan beyle eşi Yıldız hanım bize mükellef bir kahvaltı hazırlamışlardı. Neredeyse öğleye kadar sofradan kalkmadık ve hep birlikte çiftliğin savunulması için bazı kararlar aldık. Hatice hanımın söylediği gibi, buradan bir yere gitmeyecek, ama hayatta kalmayı da başaracaktık. Tura gidenler döner dönmez çalışmalara başlama kararıyla işlerimizin başına döndük.

Komün Günlüğü-20

Balkan turuna katılan arkadaşlarımız dün gece döndüler. Özcan beyi nöbetçi bırakarak, hep birlikte gezginlerimizi karşılamaya gittik. Uçak saat birde geldi ama çıkışları ikiyi buldu. Çiftliğin kapısından girdiğimizde ise güneş doğmak üzereydi. Özcan bey gece boyu boş durmamış, kendisinden pek de beklenmeyen biçimde bizlere mükellef bir kahvaltı sofrası hazırlamıştı. Eşi Yıldız hanım buna çok şaşırды. Kocasının yeni bir yeteneğini keşfettiğini söylüyordu gülerek.

Her kafadan bir ses çıkmaması için, içimizde en düzgün konuşan Zeynep hanımı anlatıcı seçtik ve

yolculuğu bize anlatmaya başladı. Uçağın Üsküp hava alanına inişinden, Belgrad'dan havalanıncaya kadar geçen sekiz günü, yaklaşık üç saatlik bir anlatımla özetledi. Üsküp'te kaybolan Yüksel beye güldük, Saraybosna'da üzerinde hala kurşun delikleri bulunan yapıların fotoğraflarıyla hüznünlendik. 1990'lı yılların Yugoslavya iç savaşını anımsamayanımız yoktu. Silahsız ve tümüyle savunmasız insanların katledilmeleri, tecavüzler ve bir gecede her şeyini geride bırakıp, yalnızca canını kurtarmak için yaşamaya başlayan binlerce kadın ve erkek.

Zeynep sözünü bitirip yerine oturunca, Yüksel bey elini aldırdı ve bize farklı bir Balkan tarihi anlatmak istediğini söyledi. Merakla onu dinlemeye başladık.

“Soğuk savaş döneminin en stratejik bölgelerinden birisi hiç şüphesiz Yugoslavya idi. General Tito, maharetle yürüttüğü bağlantısızlık hareketi sayesinde, Avrupa devletleri Rusya tehdidi karşısında Yugoslavya'yı desteklemek zorunda kalıyorlar, ülke bu sayede belki kendi başına pek sağlamayacağı refah düzeyi tutturuyordu. Tito'nun ölümünden sonra Federasyon uyum içinde sürebilseydi, Yugoslavya Avrupa'nın en güçlü devletlerinden birisi olabilirdi. Çünkü elinde hem insan kalitesi hem de üretim sahası olarak geniş kaynaklara sahipti. Ama Sovyetler dağılmaya yüz tutunca, başta Almanya ve Fransa olmak üzere Avrupa ülkeleri harekete geçtiler. Öncelikle Yugoslavya'yı oluşturan Federal Devletlerde milliyetçiliği körüklediler. Bunun sonucu, yapılan seçimlerde her federal bölge kendi partisine oy verdi ve Yugoslavya'nın artık devam edemeyeceği açıkça görülmeye başladı. 1991 yılında Slovenya, Hırvatistan ve Makedonya bağımsızlıklarını ilan ettiler. 1992'de ise Müslüman Bosna-Hersek Cumhuriyeti onları izledi. Ne var ki aynı bölgede yaşayan Sırp azınlıklar bunu kabul etmediler. Olaylar çıktı, halen Yugoslavya'nın geri kalanını kontrol eden Sırp ve Karadağlılar buraya müdahale ettiler. Aslında Miloseviç'in amacı, Müslümanları dar bir alana sıkıştırmak, mümkünse Saraybosna'yı ve denize kadar olan bütün bölgeyi ele geçirmektir. Bu amaçla Hırvatlarla Neretva nehrinin sınır olması konusunda anlaşmıştı. Hırvat topçusu nehir üzerindeki tüm köprüleri uçurmaya başladı. Ünlü Mostar köprüsünün yıkılması da bu sırada oldu. Boşnaklar bağımsızlık ilan etmişlerdi ama kendilerini koruyabilecekleri bir orduları yoktu. Dolayısıyla savaşı olabilecek en kanlı bedel ödeyerek kazanmaya çalıştılar. Kitleler halinde tecavüze uğradılar, işkence gördüler ve öldüler. Büyük bir olasılıkla Almanya ve Fransa bunu önceden hesaplamıştı. Çünkü katliamlar bir anda dünya medyasına düştü, bütün dünya ayaklandı ve Nato göreve çağrıldı. Gerçekte katliamlar konusunda sıradan Sırp vatandaşının hiçbir fikri yoktu. Onlar evlerinde oturmuş dizi izliyorlardı. Ülkelerindeki karışıklığı biliyorlardı ama bunun bir insanlık felaketi düzeyini aldığını hiç duymamışlardı. Oluşan şaşkınlık ve hayal kırıklığı içinde, Sırp'lar kendilerine önerilen tüm koşulları kabul ediyor, Sırbistan-Karadağ adı altında yeni sınırları içinde yaşamayı kabulleniyorlardı. Eski Yugoslavya'nın yarısına yakın bir alana sahip olduklarından ötürü teselli bulabilirdilerdi oysa Avrupa'nın onlara sürprizi bitmemişti. Çünkü 2006 yılında Karadağ'ın, 2008 yılında ise Kosova'nın bağımsızlık ilan etmesiyle, Sırp'lar, Yugoslavya'nın parçalanması sırasında asla kabul etmeyecekleri küçük bir alana sıkışıp kalıyorlardı. Ama artık her şey için çok geçti.”

Şaşkınlık içinde Yüksel hocayı dinliyorduk. Zeynep hanım sitemkar bir tavırla;

“Sırbistan'ı gezerken hiç böyle düşünmemiştim. Bari bunları orada bana anlatmış olsaydınız, farklı biçimde gezimi sürdürürdüm” dedi.

Ben konuyu çok iyi anlayamamıştım.

“Sayın hocam, yani sizce Sırp lar kandırıldılar mı?” diye sordum.

Yüksel hoca;

“Bir bakıma öyle denebilir ama bunda şüphesiz Sırp milliyetçilerin akıl yürütmeyen davranışları da önemli rol oynadı. Kaba bir milliyetçilik hırsı yerine, ince ve zekice hazırlanmış politikalarla bazı bölgelerde parçalanma önlenemese bile Sırbistan açısından daha iyi koşullarda bir yapı elde edilebilirdi. Ama sonuçta Sırp lar Avrupalıların kendilerine kazdıkları çukura bir çeşit balıklama atıldılar. Tarihi boyunca etkin bir rol oynayan Sırp Milliyetçiliği, eski Yugoslavya’nın ortasında geniş düzlüklere sıkıştırılmış ve hareket edemez hale getirilmişti.”

Ayşe hanım oturduğu yerden heyecanla atıldı.

“Evet ya, şimdi aynı şeyi bize yapmaya çalışıyorlar. Bakar mısınız, Türkiye’nin her tarafı milliyetçi kaynıyor.”

Yüksel hoca;

“Evet, her cinsten milliyetçilik şiddetle destekleniyor. Kimi zaman doğrudan, çoğunlukla dolaylı yöntemlerle bir çeşit iç savaş hazırlığı açıkça görülüyor. Bundan sonra olabilecekleri hesaplamak zor değil.”

Zeynep hanım,

“Tamam milliyetçiliğe karşı çıkalım ama vatan savunmasına ne diyeceğiz? Yüksel hocam kendi ağızıyla söylemedi mi, yapılanlar gerçekten batının bir projesi diye. O zaman bu bir çeşit savaş hali anlamına gelmez mi?”

Yüksel hoca ona yanıt vermeye hazırlanıyordu ki, Osman Albay araya girdi;

“Hiç merak etmeyin, batılı güçlerin yaptıkları hesaplar tutmayacak” dedi.

Herkes şaşkınlık içinde ona baktı, Osman Albay açıklama gereği duydu.

“Bakın, savaş sanatı okunması, öğrenilmesi gereken bir bilim dalıdır. Tıp fakültesinin toplumun sağlığını korumak amacıyla doktor yetiştirmesi gibi, harp okulu da vatan savunması amacıyla subaylar yetiştirir. Günümüzde böylesi karmaşık senaryoların çözümlenmesinin bile uzmanlık gerektirdiğini unutmayın. Bizim yapabileceğimiz şey, ordumuza güvenmek ve mümkün olan her durumda ona destek olmaktır. Türk ordusu bu yeni saldırı biçimine en iyi karşılığı verecek kadar deneyimli ve tarihi geçmişe sahip bireylerden kuruludur.”

Ayşe hanım;

“Yani, bizim yapabileceğimiz hiçbir şey yok mu?”

Osman Albay,

“Var elbette, iki ay kadar önce çiftliğin güvenliğini konuşmuştuk. Şimdi ayrıntılı bir planla uygulamaya geçebiliriz. Öncelikle kendimizi korumayı öğrenmeliyiz.”

Salonda çıt çıkmıyordu. İnsanlar sessizce yerlerinden kalkıp işlerinin başına gittiler. Eğer bir yerde silahlar konuşmaya başlamışsa, insanların sesi duyulmaz olur.

Komün Günlüğü-21

Sıcaklar nedeniyle çalışmalarımızı sabahın erken saatleri ile akşam gün batımına kaydırdık. Zaten günlük olarak üç dört saat emek fazlasıyla yeterli oluyor. Günün geri kalanı tümüyle kendimize ait. Deniz kenarında olmanın avantajını kullanıyor, belli saatlerde denize giriyoruz. Hatta Şevki bey bağlardaki işini bitirince soluğu sahilde alıyor. Bir çeşit tatil köyüne benzemeye başladık. Ama burada temel beslenme gereksinimlerini kendimiz hazırlıyoruz.

Geçen gün Melih beyle, çiftlik yaşamının bol bol yemek ve uyumaktan ibaret olduğunu konuşuyorduk. Gençler elbette kendilerine farklı eğlenceler buluyorlar ama bizim gibi yaşını başını almış insanlar için yaşam çizgisi daha çok okumak ve yazmak üzerine geliyor. Sosyal medya bu açıdan paha biçilmez. Eğer günün birinde dünya tümüyle komün çiftliklerinden oluşursa, sosyal medyanın inanılmaz ölçülerde büyüyeceğini tahmin ettik. Çünkü sıcak yaz günlerinde denize girmiyorsanız, tek yapacağınız şey, salonun serinliğinde oturup feyste ya da mesengerde çene çalmak. Hani cep telefonu insanı asosyal yapıyor diyorlar ya, ben pek katılamıyorum. Kanımca sosyal olma kavramı ciddi biçimde değişiyor. Yazılı sohbet, sözlü sohbetin yerini alıyor. Böylece insanlar, geçmişe göre daha fazla okuyor ve yazıyorlar. Günümüzde kimileri okumak olarak yalnızca basılı kitapları kabul ettiğinden, toplumun önemli bir kesiminin sosyal medyada sayfalarca yazı okumasının ve onları değerlendirmek için fikir yazıları yazmasının önemini gözden geçiriyor. Oysa geleceğin kültürü böyle bir çizgi üzerinden gelişecek.

Çiftlikteki en önemli işlerden bir tanesi de besinleri uygun biçimde uzun süre saklamak. Bir besini bozulmadan saklamanın en kestirme yolu ise elbette konserve yapımı. Bunun için gıda maddelerini normal biçimde pişiriyor, soğuttuktan sonra özel torbalara koyup havasını alıyoruz. Ardından derin dondurucu odasında (çiftliğimizde büyük bir derin dondurucu odamız var) saklıyoruz. Haftanın belli günlerinde ürünleri toplayıp mutfağa alıyoruz, orada hep birlikte konserve işinde çalışıyoruz. Bu sırada çoğunlukla toplu olarak şarkı ya da türkü söylüyoruz ama arada ciddi siyasi tartışmalara şahit oluyoruz. İşte dün öğleden sonra bunlardan birisi yaşadık. Şevki bey önündeki taze fasulyeleri ayıklarken ortalığa bir soru attı;

“Arkadaşlar, önümüzdeki seçimlerde AKP ne yapar?” diye sordu.

Çoğunluk seçimlerde 7 Haziran sonuçlarının değişmeyeceği fikrindeydi. AKP'nin savaş çıkarma planları işe yaramayacak, herkes daha önce oy verdiği partileri tercih edecekti. Belki MHP'nin oyları biraz artabilirdi ama bunun da milletvekili sayısını değişmesi beklenmemeliydi. Sesimi yükselterek;

“Bence AKP tek başına iktidarı alacak” dedim.

Koca mutfakta bir an sessizlik oldu, kaynayan yemeklerin gürültüsünden başka ses çıkmadı. İnsanlar şaşkınlıkla bana döndüler. Açıklamaya çalıştım.

“Bakın, her zaman olduğu gibi NORMAL düşünmeye başladınız yine. Oysa AKP iktidarında hiçbir şey normal olamaz. İleri sürdüğünüz savlarınıza göre insanlar yine eski partilerine oy verecek öyle mi? Hiç de değil. O söylediğiniz NORMAL seçimlerde olur. Ülkemizin bir bölümünde, İzmir, Ankara, İstanbul gibi, normal yaşam sürüyor ama kırsal alanda işler sizin hayal ettiğiniz gibi gitmiyor. Özellikle doğu ve güney doğuda modern yaşam olarak burada sahip olduğunuz hiçbir değer geçerli değil. Zavallı insanlar iki namlu arasına sıkışmış durumdadır. 7 Haziran seçimlerinde PKK ağır bir baskı ile tüm oyların HDP’ye akmasını sağladı. Sonuçları çok iyi irdeleyin. Eğer AKP %4 kadar daha fazla oy almış olsaydı, şu anda tek başına iktidarını sürdürebilecekti. Ama çatışmasızlık ortamından yararlanan PKK, silah zoruyla seçim sonuçlarını AKP aleyhine değiştirdi. Şimdi AKP karşı hücumla geçti. Resmen savaş ilan etti. Seçimlere kadar PKK’yı büyük ölçüde bastırarak. Sonra silahın namlusunu vatandaşlara çevirip onlardan oy isteyecek. Şimdi soruyorum sizlere, bu durumda seçimleri kim kazanır?”

Şevki bey elindeki bıçağı kullanarak bir demet fasulyeyi ikiye biçerken;

“Olacak şey değil ya, biz bu adamlardan kurtulamayacak mıyız?” dedi kızgınlıkla.

Aradan ne kadar geçti bilmiyorum ama kimseden ses çıkmıyordu. Derken Deniz’in sesi duyuldu.

“Aslında şey diyecektim, biz burada mutlu değil miyiz? Bize ne olanlardan? Bakın şu mutfaktan ne güzel kokular yükseliyor. Daha şimdiden kurt gibi acıktım.”

Salondakiler gülmeye başladı. Bu kez şaşırmak sırası bana gelmişti.

“Tam anlayamadım, biraz açar mısın?” dedim.

“Çok basit. Çiftlik üyeleri olarak bizim devletle ne alıp veremediğimiz var? Belki bir miktar arsa vergisi veriyoruzdur o kadar. Biz tümüyle sistemin dışında değil miyiz? O zaman bırakalım birbirlerini yesinler. Tamam, size katlıyorum, AKP silah zoruyla iktidarı alacak. Peki, orada duracak mı? Hayır, ta ki başkanlık ve diktatörlük düzenini tam olarak kuruncaya kadar yoluna devam edecek. Bu durumda biz ne yapacağız. Ya PKK gibi silahlanıp dağa çıkacağız ya da sistemin dışında kendimize yeni bir yaşam kuracağız. Başkaca bir mücadele şekli bilen var mı?”

İşte o an kafamda bir şimşek çaktı. Elbette, aslında sistemin dışına çıkmak etkin bir mücadele biçimi olabilirdi. Çünkü kapitalist sistemde vatandaş yoktur, müşteri vardır. Eğer müşteriler mal almazlarsa, sistem tıkanır ve çalışamaz hale gelir. Bizimki gibi çiftlikler ise kapitalizme karşı en önemli savaş biçimi olabilirler. Çünkü orada satın alacağınız hiçbir değer bulunmamaktadır. Müşteri olmayınca, kapitalizm de olmaz.

Bağ bozumu. İçinde bulunduğumuz günleri anlatabilecek en güzel cümle işte bu. Şarap en çok tükettiğimiz içki olduğundan, üretimine özel bir önem veriyoruz. Sabahleyin gün doğmadan kalkıyor, saat sekize kadar bağda çalışıyor, üzümleri sapsarına yakınından kesiyor, özel plastik kasalara yerleştirip şaraphanemize gönderiyoruz. Taşıma işlerini elektrikli el arabalarıyla Deniz ile Jale yapıyorlar. Aynı zamanda üzümlerin düzgün istiflenmesinden de onlar sorumlu.

Bağımız çok büyük değil, üç dönümden küçük ve yalnızca sabah serinliğinde çalışarak iki günde tümüyle bağ bozumunu tamamlayabiliyoruz. Ardından hep birlikte şaraphaneye geçiyor, salkımları tek tek elde temizleyerek özel tekneye atıyoruz. Ve o özel an gelip çatıyor. Kadınlar çıplak ayakla tekneye çıkıp şıra çıkarmaya başlıyorlar. Bu sırada şarkılar, türküler söyleniyor, hep birlikte dans ediyorlar. Özellikle Zeynep hanım öylesine başarılı ki, çoğunlukla tüm işlemi tek başına gerçekleştiriyor desem yalan olmaz. Elde ettiğimiz iki ton dolayındaki şırayı, şarap yapımında kullanıyoruz. Tümüyle otomatik sistemi, Şevki beyin deneyimli ellerine terk ediyor ve önümüzdeki kış içeceğimiz şarabın tadını damağımızda hissederek, rutin ağustos ayı üretimlerine dönüyoruz.

Ağustos ayı rutini denince akla elbette kışlık sebze fidelerinin yetiştirilmesi geliyor. Bu ayda hepsinin ekiminin tamamlanması gerekiyor. Fide hane dediğimiz ayrı bir bölümde, genelde akşam üstü çalışmasıyla işlemleri gerçekleştiriyoruz. Ayrıca zeytinlerimiz de hızla olgunlaşıyor. Zeytinler bana ait, her türlü gelişmeyi dikkatle izliyorum. Bir çok yerde halkalı leke hastalığı varmış, çok şükür bizim ağaçlar şimdilik sağlıklı görünüyor.

Bizimki gibi çiftliklerde hastalıklarla mücadele çok önem kazanıyor. Hastalıklı bölümü derhal bitkiden ayırıyor ve destekleyici besinler vermeye başlıyoruz. Dolayısıyla bitki besleme temel konularımızdan. Çiftlik üniversitesinde haftada üç saat bitki besleme dersimiz var ve katılım zorunlu.

Bir çok kez yenilediğim gibi, bütün bu işler için günde üç-dört saatlik mesai yetiyor. Bağ bozumu gibi özel durumlarda çalışma saatlerimiz biraz artabiliyor ama onu de eğlence havası içinde gerçekleştiriyoruz. Bunun dışında en çok zamanımızı alan iş yemeklerin hazırlanması oluyor. Beslenme işlemlerini sırayla yapıyoruz. Üçer, dörder kişilik guruplara ayrılıp her gün ayrı bir gurupla yemek hazırlıyoruz. Böylece kişi başına haftada bir sıra geliyor. Ve herkes yapabileceğinin en iyisi sunma yarışına girdiğinden beslenmemiz kelimenin tam anlamıyla mükemmel.

Bunun dışında zamanımızı kültür ve sanat işleriyle ama çoğunlukla da kendi aramızda tartışarak geçiriyoruz. Örneğin Osman Albay geçen hafta içinde bulunduğumuz durumdan kurtulmak için orduya güvenmek ve destek olmaktan başka çaremizin olmadığını söylemişti. Ayşe hanım bu görüşten hiç de tatmin olmamış, Osman Albay ile tartışmaya başlamışlar.

Ayşe;

“Bakın Albayım, ordumuza güvenmemizi söylüyorsunuz ama 12 Eylül olmasaydı bu gün AKP iktidarı kurulamazdı. Darbe hükümetinin milli eğitim bakanı, aşırı sağcı bir dinciydi. Özal’ın ne olduğunu sormuyorum bile. Türkiye’nin Cumhuriyetçi, Atatürkçü kadroları bu dönemde bilinçli bir şekilde yok edildi. Yerine daha sonra Fetullah’ın başa geçeceği dini bir örgüt oluşturuldu. Rabita olayının baş kahramanı bu hükümette devlet bakanıydı. Bence ordunun o günkü hedefi

dini temellere dayalı bir devlet kurmaktı ve bu gün hedeflerine iyice yaklaşmış durumdalar.”

Osman Albay bu sözleri duyunca kıpkırmızı kesilmiş ama kendisini çabuk toparlamış. Ne de olsa eski asker, sınırlarına hakim olmayı biliyor.

“Haklısınız Ayşe hanım” diye karşılık vermiş, sonra devam etmiş,

“Haklısınız ama o günleri yaşayan birisi olarak bizlerin, en azından kendimin böyle bir hedefi olmadığımızı kesinlikle söyleyebilirim. Elbette gerek ordu içinde, gerekse dışarıda, birileri bu günkü düzenin temellerini atmış olabilir.”

Ayşe hanım;

“Eğer o gün Türk Ordusundaki Atatürkçü, Cumhuriyetçi subaylar, birilerinin kendi kuyularını kazdığını anlayamamışlarsa, kusura bakmayın da, bu günkü olayları nasıl anlayabileceklerini doğrusu çıkaramadım. Ve siz şimdi onlara güvenmemizi ve destek olmamızı söylüyorsunuz.”

Tartışmanın ilginç bir noktaya doğru gittiğini gören Yüksel hoca da onlara katılmış.

“Ayşe hanıma katılıyorum, 12 Eylül’ün amacı, Türkiye Cumhuriyetini dini esaslara göre değiştirmek ve bir İslam cumhuriyeti kurmak olabilir. Evren paşa bu hedefe ulaşmak için doğrudan harekete geçse, ordu içinden ciddi muhalefetle karşılaşacağını bildiğinden, onun yerine Atatürkçü ve Cumhuriyetçi kurumları çökertmeye, buna karşılık dini kurumları güçlendirmeye dayalı bir strateji izlemiştir.”

Ayşe de onu tamamlamış;

“Ve de çok başarılı olmuşlar. Baksanıza, Sünni hükümet şu anda bizi seçimlere götürüyor. Hangi tarihte? Hilafetin kaldırıldığı 1 Kasım'da. Seçimleri kazanırlarsa ki bence ordunun desteği ile bunu yapabilirler, sonraki adım sanırım Hilafetin yeniden tesisinden başka bir şey olmayacak.”

Osman Albay onları dinledikten gülümsemiş;

“Sizlere bir şey sorabilir miyim? 1920 yılında olsaydınız, Atatürk’ün başkan komutanlığını yaptığı Türk ordusuna güvenir miydiniz?”

Yüksel Hoca şaşkınlıkla yanıtlamış;

“Elbette güvenirdik, sonuçta başkomutan Atatürk.”

Osman Albay,

“Ama o dönemde halk Kemal Paşa’yı sizin anladığınız anlamda bilmiyordu ki. Dahası, Osmanlı Paşaları değil miydi, askerimizi yedi cephede perişan eden. Hayatı boyunca hiç cephede bulunmamış Enver paşa, binlerce askerimizi tek kurşun atmadan telef etmemiş miydi? Mısır cephesi komutanı Cemal paşaydı. Askerinin dörtte biri susuzluktan kaybedilmişti. Kemal paşa Yıldırım Orduları komutanı olarak Filistin cephesindedir. Bazı başarıları olmuştur ama sonuçta geri çekilmek zorunda kalmıştır. İnanın bana, o günlerde yaşıyor olsaydık, bu gerekçelerle bana Mustafa Kemal paşaya güvenmediğinizi söyleyecektiniz ve ben size verecek cevap bulamayacaktım.”

Kimseden ses çıkmadığını gören Osman Albay devam etmiş;

“Bakın, o bütün cephelerde yenilmiş ordunun komutanları, çok değil yalnızca altı yıl sonra

Yunan kuvvetlerini mağlup ederek Türkiye Cumhuriyetinin temellerini atacaktırlar. Benim sizlere söylemeye çalıştığım şey, 12 Eylülün savunması değil elbette. Ancak içinde bulunduğumuz durumdan askeri yöntemler dışında bir çıkış olmadığını, bu işin ise uzmanlık gerektirdiği. Dolayısıyla dün ne yaptıklarına bakmaksızın, ülke savunması için yetiştirdiğimiz insanlara güvenmekten başka çaremiz yoktur. Eğer onlara güvenmiyorsak, yani kendi Cumhuriyetimizi savunacak kimsenin kalmadığını düşünüyorsak, o zaman çözüm için kafa yormamıza hiç gerek yoktur. Savaş yitirilmiştir, galiplerin hakkımızda verecekleri kararları beklemekten başka bir şey yapamayız. Ksenefon'un On binlerin Dönüşü isimli eserinde şöyle bir olay anlatılır. Askerler bir köye yaklaşır. Köylüler karşıdan binlerce kişiyi görünce panik içinde dağa kaçarlar. Çünkü o kadar kişiye karşı koymaları mümkün değildir. Ya köle olacaklar ya da... Çoluk çocuk, genç yaşlı, erkek kadın, hep birlikte ikinci yolu tercih ederler. Toplu olarak kendilerini uçurumdan aşağıya atarlar. Köle olmaktansa ölmek daima daha iyidir. Ben kendi hesabıma, Cumhuriyetimizi koruyacak insanların olduğunu biliyorum ve onlara güveniyorum. Sizden de beni izlemenizi istiyorum. Bunu yapmak zorunda değilsiniz ama en azından beni engellememeyi düşünebilirsiniz.”

Sonra Ayşe hanıma dönmüş;

“Bakin, elbette birileri Hilafeti geri getirmek için elinden geleni yapacaktır. Elbette birileri bu işi orduyu kullanarak gerçekleştirmek isteyecektir. Ama inanın bana, o ordunun içinde bunu durdurmak için görevin gerektirdiği her türlü fedakarlığı çekinmeden yapacak pek çok asker bulunmaktadır. Bu zor günlerde onlara destek olmaktan başka çıkar yol göremiyorum. Siz görüyorsanız, bana söyleyin.”

Ayşe hanım gülümseyerek yerinden kalkmış ve Osman Albay'ı yanaklarından öpmüş;

“En azından size her zaman güvenebileceğimi biliyorum” demiş.

Komün Günlüğü-23

Özcan beyin okul arkadaşı onları ziyarete geldi. Çiftlikte kalan hepimizin kendi evlerimiz var ve doğal olarak konukları orada ağırlamamız gerekiyor. Ama bizler birbirimize öylesine kaynaşmışız ki, nedense soluğu büyük salonda alıyor ve konuklarımızı hep birlikte ağırlamaya başlıyoruz. Çaylar, kahveler derken koyu bir sohbet alıp yürüyor. Gelen konuklardan birisinin yedi yaşındaki oğlu süt istemiş. Zeynep hanım gururla;

“Ben sana yüzde yüz inek sütü içireyim de miden bayram etsin”

diyerek ona yeni sağılmış süttten vermiş. Ne olmuş biliyor musunuz? Küçük çocuk yüzünü buruşturmuş ve;

“Hayır bu süt değil, beni kandırıyorsunuz” demiş.

Çocuklarımızın doğal sütün tadını unuttuklarını gösteren bundan daha iyi bir örnek verilebilir mi bilmiyorum. Kapitalizm bizleri yavaşça eviriyor. Doğaldan yapay doğru giden bu yolda, bir süre sonra efendilerimizin verdiklerinden başkasını yiyemeyen kölelere dönüşeceğiz. Düşüncemi Yüksel hocaya açtığımda başını salladı;

“Aslında sana daha da kötü bir haber vereyim. Olay yalnızca tat duygusu ve beslenmeyle de sınırlı değil. Kapitalizm, varlığını sürdürmek amacıyla uydurduğu yüzlerce yalana inanmamız için elinden geleni yapıyor ve gerçekleri, onlarla hiç ilgisi olmayan biçimlere sokuyor. Hatırlıyor musun, bir zamanlar güneş ve rüzgar enerjisinden söz ettiğimizde, böylesi uygulamaların hiç de ekonomik olmadıkları söylenirdi. Şimdi bu çiftlik tümüyle doğal enerji kaynaklarıyla yönetiliyor, üstelik epey de fazlamız var ve ekonomi olarak bizi hiç zorlamıyor.”

O sırada içeriye Jale girdi, üstü başı yağ içindeydi, yüzünde kara lekeler vardı, babasının yanındaki tabureye oturdu;

“Aman Tanrım, ne kadar yorulduğum ama biliyor musunuz?” dedi.

Yüksel hoca yerinden kalktı, kızına bir bardak çay doldurup önüne koydu;

“Ne yaptınız ki bu kadar yorulacaksınız?” diye sordu;

“Rüzgar güllerinin yağlarını değiştirdik. Aslında iş ağır değil ama güneş o kadar yakıcı ki, insanı bezdiriyor.”

Yüksel hoca;

“Küresel ısınmanın sonuçlarından bir tanesi daha. Güneş ışınlarının yakıcılığı artıyor, güneş altında çalışmak zorlaşıyor. Size söyledim mi, bu yıl bir kaç tane yüksek sıcaklık rekoru kırıldı.”

Jale;

“Belki kış daha ılık geçer.”

Yüksel Hoca;

“Belki ama şimdiden çok şiddetli fırtınalar yaşayacağımızı söyleyebilirim. Özcan bey rüzgar güllerinin bakımını o nedenle erkene aldı. Fren sistemlerini yenileyecekti.”

Jale çayından bir yudum aldı, arkasına yaslandı;

“Evet, sevgili büyüklerim, siz bırakın şu kapitalizmi eleştirmeyi de bana bir cevap verin. Bir Kasımdan sonra ne olacak? Gelecek için umudumuz var mı?” diye sordu.

Yüksel hoca bir süre kızını süzdü, sonra;

“Seçimlerden sonra her durumda bizler için kaos anlamına geliyor. Eğer Tayyip kazanırsa ki bana göre kazanma şansı yüksek, İslami cumhuriyet için düğmeye basacak. Bu ise bizler açısından tam bir çıkmaz anlamına geliyor. Hatta hilafeti yeniden kurma çalışmalarına girişebilir. Sonuçta, bizler yani modernistler, ya İslami Cumhuriyette yaşamayı kabulleneceğiz ya da buralardan göç etmeye başlayacağız.”

Jale dehşetle yerinden sıçradı,

“Aman baba, daha birkaç hafta önce Suriyeli göçmenlerin durumuna bakıp biz asla onlar gibi olmayacağız dememiş miydik?” diye sordu.

Yüksel Hoca;

“Ben kentlerde yaşayanları kast etmiştim. Yoksa bizler için ayrı bir seçenek elbette var.”

Araya girdim;

“Peki hoca, modernistler dediğin kimler?”

Yüksel hoca;

“Atatürkçüler, solcular, laikler, liberal kapitalistler, küreselciler, Avrupa Birlikçileri, Aleviler, Hıristiyanlar, Museviler hatta ateistler. Bunların tümü 21. Yüzyılda modern yaşam biçimini tercih ediyorlar. Dolayısıyla İslami yaşama sıcak bakmayacaklardır.”

Jale;

“Yani bir tarafta İslami Cumhuriyetçiler, diğer tarafta tüm bu insanların oluşturduğu karşı gurup, öyle mi?”

Ben;

“Teorik olarak öyle görünüyor ama AKP bu karşı gurubu birbirinden ayırıp küçük lokmalar halinde yutmayı tercih edecektir”.

Yüksel Hoca;

“Aynen öyle, ihtimal ki bunu başarabilir. Çünkü modernistlerin bir araya gelmeleri kolay görünmüyor.”

Jale;

“Peki, AKP kazanamazsa ne olacak?”

Yüksel hoca;

“Yine benzer bir mekanizma geçerli. Bu kez AKP bir şekilde savaş ortamı yaratarak iktidarın değişmesini engellemeye çalışacak. Zaten Kürtler isyan etmeye hazırlar. Seçim kazançlarını fiili durum yaratarak gündeme geçirmeyi hedefleyeceklerdir. AKP savaş ortamında Kemalistleri, Laikleri hatta bir kısım liberal kapitalistleri yok etmeyi planlayarak iç savaşı körükleyebilir. Çünkü savaşın sonunda kendi İslami Cumhuriyetini kurabilecektir.”

Ben;

“Yani her durumda AKP savaşı körükleyen taraf olarak kazançlı çıkmayı başarabilir. Başka bir çözüm yok mu?” diye sordum.

Yüksel hoca acı bir gülümsemeye cevap verdi;

“Aslında teorik olarak var. Eğer CHP yüzde kırkları yakalarsa, yani tek başına ya da çok az destekle hükümet etme olanağına kavuşursa, işte o zaman yukarıdaki senaryo tümüyle tersine dönebilir. Aslında Ecevit’in yüzde kırklık başarısına öyle ihtiyacımız var ki...”

İçinde yaşadığımız günleri 1 Kasım seçimlerinden sonra arayabiliriz. İhtimal ki, bu tarih modern Türkiye Cumhuriyetinin son seçimi olabilir. Ve birçoğumuz için varlığımızı korumak temel hedef haline gelecek. Artık çiftliğimizin ana gündemi yalnızca güvenlik. Peki, ya kentlerde, apartmanlarda oturanlar?

Komün Günlüğü -24

Eylül ayı çiftlik işlerinin tavan yaptığı bir dönem. Bir yandan yaz ürünleri toplanıyor, diğer yandan tarlalar yeni baştan düzenleniyor, kışa hazırlık yapılıyor. Şarap, salça, reçel ve diğer

konserveler hep bu ayda işleniyor. Dolayısıyla çiftlikte kimsenin kimseyi göreceği hali yok. Kadınların Organizasyon yeteneği tüm görkemiyle ortaya çıkıyor. Bir anda toplanıyor, örneğin kıvama gelen salçaları kavanozlara dolduruyor, ardından reçel yapmaya koyuluyorlar. Sonra bir de bakıyorsunuz deniz tarafındaki balkonun parmaklıkların boyuyorlar. Kas gücü gerektiren işlerde erkekleri kullanıyorlar. "Aslanım gel şunu tutuver" ya da "koçum benim, göreyim seni" gibilerinden teşvik edici sözlerle en ağır işler kolayca sonlandırılıyor. Çiftliğimizin büyükleri olarak Hatice ve Yıldız hanımlar başrolde. Çiftlikteki her hareketten onların haberi oluyor, her taşın altından onlar çıkıyor. Örneğin Osman Albay'ın eşi Aysel hanım ise çok zarif ve bilgili. Diğerleri ona saygı gösteriyor. Ama o kimseyi yönetmeye kalkmıyor, çoğunlukla işlere gönüllü olarak katılıyor. Kadınların kendi aralarında sağladıkları bu düzen bize huzur ve güvenli bir yaşam sağlıyor.

Çiftlikteki kadın egemenliği önceden tasarlanmış, birleri tarafından önerilmiş bir uygulama değil. Tam tersine, tümüyle doğal ve kendiliğinden ortaya çıkan bir sonuç. Beslenme söz konusu olduğunda kadınlar hemen ileriye çıkıyor ve yapısal bir düzen oluşturuyorlar. Büyüklerin küçüklere hoşgörüsü, küçüklerin de büyüklere saygısı topluluğu doğruca anaerkil düzene götürüyor. Sevgi ve saygı üzerine kurulmuş bu sistemde bireyler başkaca hiçbir yerde olmayacak biçimde birbirine bağlanıyor. Oysa çiftliğimizin bir sahibi olsaydı, patron, şef, reis gibi, zorunlu olarak emir-komuta düzeninin olduğu hiyerarşik bir örgütlenme görülecekti. Ve insanlar, karşılıklı çıkar ilişkileriyle birbirlerine bağlanacaktı. Böylesi ortamların son derece sağlıklı olacağını söylemeye gerek bile yok. Ne var ki bu sağlıklı yaşam biçimi, vazgeçilmez bir düzen olarak, yeryüzünün tamamını kaplamış durumda.

Daha önce de belirtmiştim, çiftlikte her şey toz pembe değil elbet. Örneğin Hatice Hanım önümüzdeki kurban bayramı için sahibi olduğumuz koyunlardan bir kaçını kesmeyi önermiş. Deniz ile Jale şiddetle karşı çıkmışlar. Jale;

"Bu çiftlikte kan görmek istemiyorum" diye haykırmış.

Ancak Yıldız hanım da inanç özgürlüğünden söz ederek Hatice hanıma destek çıkmış. Bu kez Yüksel hoca araya girmiş ve kurban kesmenin bir İslam geleneği olmadığından söz etmiş. Hatice hanım altta kalır mı, hemen internet açmış, Kurandan hac suresini okumuş. Tartışma din üzerinden geliştikçe bu sefer Deniz ortaya çıkmış ve kitapta yazılanların kendisini ilgilendirmediğini, tıpkı Jale gibi çiftlikte kan görmek istemediğini söyleyerek dini tartışmayı durdurmuş. Sonunda Banu Hatun bir ara yol olarak kesim zamanının yaklaşmış büyük başlardan bir tanesinin bayramın birinci günü köyde kurban edilmesini önermiş. Hatice ve Yıldız hanımlar da öneriyi kabul etmişler, böylece tartışma uzlaşma ile sonuçlanmış.

Bildiğiniz gibi çiftliğimizin et ihtiyacı, sahibi olduğu hayvan sürülerinden karşılanmaktadır. Sonuçta biz vejetaryen bir gurup değiliz. Tersine, yıllık et tüketimimiz Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Ancak, hayvanları ekonomik olarak değil, ömür süresi olarak değerlendiririz. Yani, ortalama 20 yıl yaşayan bir büyük baş hayvanı, 10 yaşındayken asla kesmeyiz. Hatta çoğunlukla yaşlılık nedeniyle artık daha fazla yaşaması mümkün olmayanları kesime göndeririz. Çiftlikteki büyük baş hayvan sürülerini, onların yaşam sürelerini dikkate alınarak düzenleriz.

İçerde bu tartışmalar olurken, Ben, Özcan ve Osman beylerle birlikte deniz tarafındaki terasta

gün batımını izliyorduk. Osman bey cep telefonundan bir iletiyi gösterdi. Bunagöre Fuat Avni, bir Kasım seçimlerinden nasıl hile yapılacağını anlatıyordu. Ona göre seçim sonuçları %44'e ayarlanacakmış. Özcan bey kendisinin küçük bir çalışma yaptığından söz ederek elindeki tabloyu gösterdi. Tabloda AKP ve HDPI'nin Güneydoğu'da 2011 ve 2015 seçimlerinden aldıkları oyları vardı.

Tabloyu inceleyince doğunun bu 8 kentinde AKP'nin 2011 seçim sonuçlarına göre 18 milletvekili kayba uğradığı açıkça görülüyordu. Eğer bir Kasım günü oradaki seçmenlerin yeniden kendisine döndürmeyi başarırsa AKP fazla zorluk çekmeden tek başına iktidar olacaktı. Kaldı ki yaratılan kaos ortamı nedeniyle AKP'nin kazanç hanesine çok daha fazla oy yazılabilirdi. Yani savaş durumu aslında hükümetin çıkarlarına hizmet ediyordu.

Osman Albayla birbirimize baktık.

"Peki, bu durumda ne yapılabilir?" diye sordum.

Osman Albay kafasını salladı.

"Batıda AKP'yi perişan edecek politikalar izlenmeli. Doğu illerinde yapılacak büyük hileyi boşa çıkarmalıyız. Özellikle CHP seçim hileleri konusunda çok iyi örgütlenmeli, bütün partiler AKP'ye karşı seçim güvenliğinde birleşmeli."

Özcan bey araya girdi;

"Ben CHP'de yıllarca görev yaptım. Söylediklerinizi gerçekleştireceklerini dair hiç umudum yok. CHP asla böyle bir şey yapmaz" dedi.

CHP gerçekten de durumun farkında olmayabilir miydi? Hiç sanmıyorum. En azından bizim yaptığımız değerlendirmeleri onlar da düşünmüşlerdir. Hiç olmazsa Vatan partisinin birlik olalım çağrısına bu açıdan olumlu yanıt verebilirlerdi. Görünen odur ki, CHP yine bildiğimiz CHP olara seçimlere katılacak ve sonuçta kaderine razı olacaktır.

Osman Albay;

"Arkadaşlar, artık durum açıkça belli olduğuna göre, şu bizim çiftliğin güvenliği konusunu tüm üyelerimizin katılımıyla yeniden konuşalım" dedi.

Ona yürekten katılıyorum. Yüreğim kan ağlasa bile.

Komün Günlüğü-25

Bir çeşit genel kurul toplantısı gerçekleştirdik. Hep birlikte öğlenden sonra toplantı salonundaki yerimizi aldık. Konu güvenliğimizdi, bu nedenle Osman Albay yönetici koltuğundaki yerini almıştı. Çiftlikte, her konunun bir uzmanı vardır ve ilgili konu görüşülürken yönetici koltuğu dediğimiz büyük kırmızı koltuğa onlar otururlar. Diğerleri iki sıra halinde onun çevresinde daire yaparlar. Osman Albay herkesin yerini aldığını görünce;

"Arkadaşlar, öncelikle Cumartesi günü uğradığımız büyük katliam nedeniyle halkımıza baş sağlığı dileklerle toplantıyı açıyorum ve sizleri orada hayatını kaybeden dostlarımız için bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum" dedi.

Hep birlikte ayağa kalktık, saygı duruşunun ardından yeniden koltuklarımıza oturduk. Osman Albay,

“Bir şiirde söylendiği gibi, barış için ölmek zamanıdır şimdi. Barış için savaşmak, gerekirse öldürmek zamanıdır. Bu büyük ironi insanlığın en acı trajedisidir. Ve arkadaşlar, çiftliğimizin de olayların dışında kalabileceğini hiç sanmıyorum. Bu nedenle, her ne kadar devletin temel görevi elbette vatandaşını korumaktır ama vatandaşın da kendi güvenliği için elinden gelini yapması gerekmektedir.”

Osman Albay, elindeki uzaktan kumanda ile büyük ekranı açtı, çiftliğimizin uydu görüntüsü bütün ekranı kaplamıştı.

“Post modern felsefe, post modern edebiyat, sanat, ekonomi, toplum düzeni derken sonunda post modern savaşlara kadar geldik. Günümüzde artık savaşlarda ordular karşı karşıya gelmiyor. Özel eğitilmiş küçük birlikte, savunmasız insanları acımasızca katlediyorlar ve toplumun içten karıştırıyorlar. İnsanların birbirine olan güveni azalıyor, özellikle de kendilerini korumakla görevli devletlerine olan bağlılığı sarsılıyor. Ve bir devletin en temel taşı olan vatandaşlarının devletlerine olan bağları kopuyor, temel dağılma sürecine giriyor. Üstelik bunu yaparken devasa güçleri harekete geçirmeniz de gerekmiyor. Yani daha ucuz ve etkili bir yöntem.”

Yüksel Hoca araya girdi;

“Ankara’daki saldırı da aynı nedenle mi yapıldı?”

Osman Albay;

“Hiç kuşkunuz olmasın. PKK’ya karşı yapılan hareket gerçekte ordumuzun ABD’ye meydan okuyuşunun bir sembolüydü. ABD, büyük uğraşlarla işi Kürt koridoruna kadar getirmişti ama askerlerin işe müdahalesiyle proje tehlikeye düştü. ABD’nin buna karşı bir şeyler yapmaması düşünülemezdi. Dolayısıyla Ankara’da patlatılan bomba ile bize şu anlatılmaya çalışılıyor. Eğer Büyük Ortadoğu Projesini engellemeye çalışırsanız, savaş bütünü Türkiye’ye yayarız.”

Jale oturduğu yerden itiraz etti;

“İyi ama albayım, Tayyip Büyük Ortadoğu Projesinin eş başkanlarından birisi değil miydi?”

Osman Albay;

“Bir zamanlar öyleydi ama artık değil. En azından 17 Aralıktan beri öyle değil.”

Hüseyin bey araya girdi;

“Bir dakika arkadaşlar, sultanımızı sonra tartışırız, konuyu saptırmayalım. Çiftlik güvenliği için bize ne öneriyorsunuz?”

Osman Albay sustu, derin bir nefes aldı.

“Hayır, Jale kızımız doğru söylüyor, en azından önümüzdeki günlerin neler getirebileceğini görmemiz açısından Ankara’daki bombalamayı irdelememiz gerekiyordu. Yıllardan beri sakınılan o kötü gerçek, ABD-Türkiye çatışması artık kaçınılmaz biçimde önümüzde duruyor. Eğer böyle giderse ki ABD’nin vazgeçeceği dair en küçük bir işaret yok, önümüzdeki günlerde ülkemizin bir çok yerinde bomba patlayabilir.”

Hatice Hanım sabırsız bir sesle sordu;

“Çiftliğin güvenliğini nasıl sağlayacağız?”

Osman Albay, eliyle ekrandaki çiftlik görüntüsünü işaret ederek anlatmaya başladı. Tümüyle doğal araçlar kullanılarak gerçekleştirilecek güvenli bölgeleri, kaçış tünellerini ve yaşam odalarını, ayrıntılarıyla gösterdi. Son olarak her şey kaybedilirse, komşu Yunan adalarına geçiş planlarından söz etti. Aslında o nokta büyük bir karşı çıkış bekliyordum ama hiç de öyle olmadı. Hatice hanım dahil, kimseden ses çıkmadı. Çok açık biçimde önümüzdeki bahara kadar gücümüzün ve paramızın önemli bölümünü güvenlik giderlerine harcamak zorunda kalacaktık. Hatta ikinci grup için balkan turunu iptal edebilirdik. Ve kimseden itiraz gelmiyordu. Ancak ilginç bir şey oldu. Osman Albay sözünü bitirip de “sorusu olan var mı?” dediğinde Hatice hanım ayağa kalktı;

“Sevgili Osman Albayım, söylediklerinizi dinledim, bana sizi eleştirmek düşmez, konu tümüyle sizin uzmanlık alanınıza giriyor. Şüphesiz bizi korumaya çalışıyorsunuz. Ama bir şey söyleyeyim mi, öncelikle benim başka ülkelere kaçıp, göçmen olmak gibi bir planım hiç yok. Burada ölürüm daha iyi. Sonra yerin bilmem kaç metre altına, hatta denizin bile altına saklanmayı da doğru bulmuyorum. Nereye kadar saklanabiliriz ki. Ne demişler, korkaklar bin kere ölür, kahramanlar bir kere. Bence siz bize bir iyilik yapın ve savaşmasını, en azından kendimizi korumamıza yetecek kadar mücadele etmesini öğretin. Hem bu kadar masrafa gerek kalmaz, hem de belli olmaz, belki biz düşmanı kaçıırız.”

Osman Albay koşup Hatice hanıma sarıldı, salonun ortasında bir süre öylece kala kaldılar. Ama sonuçta savunma adına yaptığımız planlar kabul görmedi. Çiftliğin sınırlarına iki metre genişliğinde, dikenli bitkilerden bir set yapacağız. Yalnızca ana giriş açık kalacak. Daha sonra tarlalar dışındaki tüm alana her türden sık ağaçlar dikeceğiz. Böylece dışarıdan bakıldığında bizi kolayca göremeyecekler.

Toplantıdan sonra denize bakan balkonda Osman Albayla yalnız kaldık. Çok duygulanmıştı. Arkadaşlarımızın davranışı kahramanca buluyordu.

“Böyle insanlar varken, bizi asla yenemezler” dedi.

Ona “ABD ile savaşa gerçekten inanıyor musunuz?” diye sordum.

Bir süre bana baktı, “ne yazık ki evet, üstelik hiç istemediğim halde” dedi ve devam etti;

“ABD ve İsrail Büyük Orta Doğu projesi adını verdikleri planla, bölge petrolü ve onun denize ulaşımıyla ilgili çalışmalar yapmışlardı. ABD’nin binlerce kilometre öteden gelip Irak’ı işga etmesi bu plan uyarıcadır. Ve bu planın en önemli noktalarından bir tanesi de kurulacak Kürt devletidir. Başlangıçta, ABD’yi ikna edebileceklerini zanneden bir kısım devlet adamı, Kürtlerin sosyal ve kültürel isteklerine sıcak baktılar, ona göre politikalar ürettiler. Ama Suriye saldırıya uğrayıp, bir de Kürtler öne çıkarılınca iş değişti. Anlaşılan ABD Kürt devletinden asla vazgeçmiyordu. Bana göre de vazgeçmeyecek. Dolayısıyla şöyle ya da böyle, Türk ordusu ile ABC ordusu karşı karşıya gelecek.”

Sonra dönüp bana baktı,

“Tarihin cilvesine bakar mısınız? Böyle önemli bir savaşta devletin başında Tayyip olacak. İleride belki fıkra niyetini anlatırlar ama ister misin tarihi kahraman olarak geçsin?”

O gece yarısı yatağıma uzanırken, aklımda hep Tayyip'in tarihe nasıl geçeceği vardı. Sultan Abdülhamit döneminde pek çok aydın acı çekmiş, sürgünlerden sürgün, idamlardan idam beğenmek zorunda kalmıştı. Ama bu gün geriye doğru baktığımızda tarih kitaplarında gördüğümüz şey, hiç de insanların acılarını dile getiren satırlar değil. Hatta kimi yazarlara göre Abdülhamit bir kahraman. Acaba diyorum kadere inanmak mı gerekiyor? Tarih'in garip cilvesi bundan daha iyi nasıl anlatılabilir?

Komün Günlüğü -26

Bizimki gibi bir çiftlikte her gün aynı işi aynı biçimde yapmak diye bir kavram yok. Her üyemiz belli ürünlerde uzmanlaşıyor ve diğerlerini yönetiyor. Örneğin şu günlerde Melih bey bakla yetiştirilmesiyle ilgili çalışmalar yapıyor. Toprak hazırlığı, tohumların çimlendirilmesi ve fidelerin dikilmesi Ekim ayı içinde gerçekleştirdiğimiz işlerden. Bir gün önceden, ertesi günü yapacağımız işleri planlıyoruz. Geçen hafta Eylül ayında hasadını yaptığımız pamukları iplik haline getirmek için üç gün boyunca tekstil atölyesinde çalıştık. Elde ettiğimiz çeşitli tipte ipliklerden kış boyu kumaşlar üreteceğiz. Şaraplarımız olgunlaşıyor, konservelerimizi özel soğuk hava depolarına yerleştiriyoruz.

Çiftlikte kişi başı 3 kg kadar bal tüketiyoruz. Bu da yılda 60 kg bal anlamına geliyor. Üç tane kovanımız var. Arıcılık uzmanlarımız Engin ile Jale. Şu ana kadar bizden hiç yardım talebinde bulunmadılar. Her şeyi kendileri gerçekleştiriyorlar ve bize tümüyle doğal bal lezzeti tattırıyorlar. Çocukluğumda hatırlıyorum, dayım öğretmendi ve arıcılık da yapardı. Onun bana verdiği petekleri afiyetle yedim. Sonra fenni kovanlar ve yapay petekler çıktı. Parafinden yapılan bu hazır petekler bal verimini artırıyor. Tek bir kovandan 60 kg bal üretiyorlarmış. Jale'nin söylediğine göre bizde bu rakam 20 kg'mı zor buluyor. Ama bizim her şeyimiz doğal. Piyasada satılan petek balları sakız gibi çiğnemek zorunda kalıyorsunuz. Oysa bizimkiler ağzınızda dağılıveriyor. İnanmayacaksınız ama çocukluğumdaki o tadı yeniden duymak öylesine güzeldi ki.

Bu arada çiftlik üniversitesinde dersler de hızla ilerliyor. Artık haftanın beş günü öğleden sonra üç saat ders yapıyoruz. Öğrencilerimiz henüz birinci sınıf olduklarından temel bilimler okutuluyor. Ancak normal üniversitelerden farklı olarak bizde sosyal ve fen bilimleri neredeyse eşit ağırlıkta. Yüksel hoca fizik, kimya ve matematik dersleri veriyor. Melih bey ise sosyal konuları işliyor, dışarıdan bulduğu hocaların bizde ders vermesini sağlıyor.

Eğer muhtar gelip bize dert yanmasaydı, günlüğüme her şey ne kadar da güzel diye yazacaktım. Geçen hafta köyümüzün muhtarı, yanındaki iki kişiyle bizi ziyarete geldi. Salonda oturduk, kahve ve çay içtik. Köyümüzün çok ciddi bir sorunu varmış. Bilindiği gibi pek çok köy, artık mahalle oldu. Şimdi bazı devlet yetkilileri, buradaki arazileri satmaya başlamışlar. Hayretler içinde muhtarı dinliyorduk. Köyün merasının bir sanayi kuruluşuna tahsis edildiğini duyunca kelimenin tam anlamıyla yerimizden sıçradık. Çünkü oradan beslenen sürülerin içinde bizimkiler de vardı. Meğer meranın bir metre altında tonlarca yüksek kalitede inşaat kumu yatıyormuş. Sondaj şirketleri üst üste araştırma yapmaya başlamışlar. Ve geçen gün vilayetten yazı gelmiş. Adı geçen şirkete kolaylık gösterilmesini istiyormuş. Hani insanla dalga geçer gibi. Hem elindeki malları alıyorlar, hem de kolaylık göstermemizi istiyorlar.

Hemen telefona sarıldım, tanıdığım bir kaç avukatı arayıp durumu anlattım. Konuyu

inceleyeceklerini, daha sonra bana döneceklerini söylediler, beklemeye başladım. Bu sırada hemen herkes salonda toplanmış, muhtarın anlattıklarını tartışmaya başlamıştı. Muhtarı bir çözüm konusunda yardımcı olacağımızı söyleyerek uğurladık. Bu yaşlı adamın gider ayak söyledikleri yüreğimi burktu,

“Hocam, inanın bu topraklar böyle eziyet görmedi. Koskoca devletle biz nasıl baş ederiz? Eskiden muhtar tapusu, köy tapusu diye bir şey vardı, her şeyi bizler yönetiyorduk. Şimdi mahalle oldunuz diyerekten elimizde avucumuzda neyimiz varsa alıyorlar. Hak mı bu şimdi?” dedi.

Akşama doğru bizim avukatlardan bilgiler gelmeye başladı. Haberler kötüydü. Yapılanlar yasal açıdan geçerliydi ve itiraz etmek sonuç getirmeyebilirdi. Öncelikle arazi mahkemeleri çok uzun süreli mahkemelerdi, köylü o sırada toprağını kullanamaz hale gelerek mücadele gücünü yitirebilirdi. Bize, acil ve sonuç alacak bir çözüm biçimi gerekiyordu. Ama bu durumda nasıl mücadele edebileceğimizi bilmiyorduk. Kendi aramızda tartışmaya başladık.

Osman Albay’ın başını çektiği gurup, yasal yollardan mücadele edilmesini savunuyor, ona karşın Şevki ve Özcan bey doğrudan fiziki karşı koymayı, hatta silahlı mücadeleyi gündeme getiriyordu. Gerçekte tam bir çıkmaza girmiştik. Çünkü içimizden yalnızca üç ya da dört kişi böylesi mücadeleyi yapabilecek biçimde eğitimden geçmişti. Diğerleri, hayatlarında kuş bile vurmamış, karıncayı incitmekten sakınan insanlardı. Televizyonda, Karadeniz bölgesinde bizimkine benzer mücadele veren köylüleri izlemiştik. Jandarma tarafından karga tulumba tutuklanmışlardı. Ama önemli olan elbette fiziksel olarak kazanmak değildi. Hatta bu yolda kaybetmek, gerçekte büyük bir zafer anlamına gelebilirdi. Gece yarısına doğru bir karar alabildik. Hem yasal yöntemleri kullanacak, hem de fiziksel olarak şirketin meraya girmesini önlemeye çalışacaktık. Bunun için yollarda canlı kalkan olacak, araçların hareket etmesini engelleyecektik. Elbette yirmi kişilik çiftlik kadrosu yeterli değildi, bütün köylünün birlikte hareket etmesi gerekiyordu.

Ertesi günü muhtara gidip aldığımız kararları anlattık. Yaşlı adam yerinden fırlayıp Osman Albay’a öyle bir sarılışı vardı ki, anlatmaya kelimeler yetmez. Cuma namazından sonra köylüleri camimin önünde topladık ve açıklamalarda bulunduk. Yapılan işlemleri kabul etmediğimizi, bizim de haklarımız bulunduğunu, bunları yine yasal yollardan sonuna kadar savunacağımızı ancak şirketin işi oldu bittiye getirmesine izin vermeyeceğimizi ve yabancıların köyümüze girmesini engelleyeceğimizi söyledik. Muhtarın başkanlığında bir de direniş yönetim kurulu oluşturduk. Muhtar kahkahalarla gülererek,

“arkadaşlar artık ben DYK başkanıyım, bana saygıda kusur etmeyin, yoksa fena olur” diyordu.

Bizim açımızdan her şey mükemmeldi ama köyün imamını hesaba katmamıştık. Henüz üç aydır burada görev yapan bu genç imam, gerçekte aramızdaki casusmuş. Çünkü aldığımız kararları anında şirkete bildiriymiş. Sonuçta aynı partinin adamları yani. Ve şirketin başkanı bize haber yollamış. Hiç merak etmemeliymişiz, hepimize iş verecek, bizleri sigortalı yapacaktı. Muhtarla görüşmeye gelen yetkili, onlarla çalışmak isteyenler için bir de başvuru formu bırakmış. Hani bir an için “acaba” diyerek heyecanlandık ama köylülerden aday çıkmayınca rahatladık.

İlk iş olarak şirket araçlarının gelişini çok uzaklardan haber alabilmek için çobanların hayvanları yol kenarlarında otlatmasına karar verdik. Böylece araçlar daha on kilometre bile yaklaşmadan yol üzerinde gerekli önlemleri alacak zamanımız olacaktı.

İlk üç gün olaysız geçti. Ortalık alışılmadık biçimde sakindi. Dördüncü günü, doğu yolunda iki tır belirdi. Birisinin üzerinde konteyner vardı, diğeri sallama kepçe taşıyordu. İki küçük otomobil de onlara eşlik ediyordu. Çobanlar hemen cep telefonuyla haber verdiler ve hayvanları yollara bıraktılar. Böylece şirketin konvoyu köye on kilometre uzaklıkta durmak zorunda kaldı. Araçlardan inen ve her halinden koruma oldukları anlaşılan iri yarı insanlar, hayvanları yoldan çekmeye çalıştılar. Elbette hayatları boyunca hiç çobanlık yapmamış bir insanların ineklere, boğalara hatta keçilere söz geçirmesi mümkün değildi.

Araziye yayılmış, elimizdeki cep telefonlarıyla olanları kaydediyorduk. Korumalardan birisi boğayı yoldan çıkarabilmek için kuyruğuna yapışıp çekmeye kalktı. İşte ne olduysa o sırada oldu, huylanmış hayvan adeta şaha kalktı ve adama saldırdı. Onu gören diğer boğalar ve inekler de aynısını yapmakta gecikmediler. İşin ilginç yanı, korumaların siyah ceket ve pantolondan oluşan tek tip giysiler giymiş olmalarıydı. Bu görüntü onları hayvanların gözünde eşsiz birer hedef haline getiriyordu. Korumalar araçları bırakıp çil yavrusu gibi araziye dağıldılar, kimisi bir kayanın üzerine, kimisi de ağacın tepesine çıkarak kurtulmaya çalıştı. Bizler kahkahalarla gülerek onları izliyorduk ki ansızın bir silah el sesi duyuldu. Korumalardan birisi silahını çekip boğaya ateş etmiş, başından vurulan hayvan oracığa yığılıvermişti. Bunun üzerine çobanlar duruma müdahale ettiler, hayvanları yoldan çektiler ve biz polise ihbarda bulunduk. Elimizde olayı saniye saniye gösterecek video kayıtları vardı. Deniz ile Engin hemen çalışmaya başlayarak davamızı en iyi savunacak görüntüyü seçmeye koyuldular. Az sonra polis geldi, tutanaklar tutuldu, hayvanı öldüren koruma göz altına alındı ve bizim yasal mücadelemiz böylece başlamış oldu. Üstelik olay görüntüsü o kadar iyi seçilmişti ki, korumanın taammüden hayvan öldürdüğü açıkta belli oluyordu. Ne demişler, dinsizin hakkından...

Kapitalizmle mücadele mutlaka silahlı olmak zorunda değildir. Tam tersine, silah başkaca hiç bir yol kalmadığı zaman kullanılacak yöntemdir. Eğer modern teknolojiyi iyi değerlendirirseniz, mevcut yasal sistemi kendisine yönetebilirsiniz. Hukuk, her çağda bizim en büyük yardımcımızdır.

Komün Günlüğü-27

Geçen Pazar akşamı saat yedi dolayında seçim sonuçlarını almaya başladığımızda hep birlikte şok geçirdik. Üç gün sonra kendimize gelebildik ve bir toplantı yaparak durumu değerlendirelim dedik. AKP nasıl olmuştu da hiç kimsenin beklemediği bir seçim zaferine imza atmıştı? Dün akşam ilk sözü Osman Albay aldı.

“Arkadaşlar, AKP’nin seçimi alacağını daha önce söylemiştim. Benim için sürpriz olan şey, oranın bu kadar yükselmesi.”

Deniz aradan laf attı;

“Evet, seçim hilelerini biraz abartmışlar galiba. Yani normalde yüzde kırk beşe ayarlamışlar ancak bazı illerde partililer amatörce hareketlerle oranın yükselmesine neden olmuşlar. Fuat Avni öyle diyor.”

Zeynep hanım ona destek çıktı;

“Evet, feysde vardı, bir sandık başkanı üç yerde daha oy kullanmış.”

Osman Albay duruma hakim olabilmek adına sesini yükseltti;

“Bütün bunları ben de biliyorum ancak olayı bütününüyle hileye bağlamanın da doğru olmadığını düşünüyorum. Tamam, seçis sistemini kullanarak, bilgisayarda bazı rakamlarla oynayarak, denetlenmesi zor bölgelerdeki rakamları değiştirerek seçiminde birkaç puanlık değişiklik yapılabilir ancak yine de AKP'nin en azından yüzde kırk oyunun olduğunu kabul etmemiz gerekmektedir. Dahası, özellikle CHP ve MHP'de bu tür söylentileri ana başlık yapacak hiçbir çalışma görülmemektedir. Oysa seçimde hile varsa, Türkiye'de seçimlerden sonra yer yerinden oynamalıydı. Sonuçta sandık kurullarının ıslak imzalı tutanakları yeni baştan gözden geçirilebilir ve varsa bir yanlışlık düzeltilebilir.”

Osman Albay'ın bu sözleri salonda sessizlikle karşılandı. Çünkü pek çok kişi onun gib düşünüyordu. Eğer seçimde hile yapılmışsa, bu öncelikle CHP ve MHP tarafından yüksek sesle dile getirilmeliydi. Oysa Kılıçdaroğlu'nun seçimden sonraki ilk mesajı, “sandık sonuçlarına saygılıyız” olmuştu. Yerimden kalktım,

“Arkadaşlar kim bir dert kahvesi istiyor” dedim,

bütün eller havaya kalktı. Kahve yapmak üzere mutfağa doğru yürürken, Yüksel Hoca;

“Arkadaşlar, bu seçim hileleri konusunu bir kez daha düşünelim isterseniz”

diyerek kürsüye yürüdü. Elindeki tabletin ekranını, duvardaki büyük ekrana aktardı ve rakamlarla açıklamaya başladı.

1000 kişilik bir yerleşim yeri düşünelim. Burada 400 seçmen bulunsun. Partiler sırasıyla şu oyları alsınlar.

AKP: 150 CHP:100 MHP: 75 HDP: 75 Toplam seçmen: 400

Buradaki oy oranları ise AKP %37.5 CHP: %25 MHP: %18.75 HDP %18.75 olarak bulunur.

Şimdi biz burada seçmen sayısını 400'den 500'e çıkarır ve bunun tümünü de AKP alacak biçimde sandıklara dağıtırsak;

AKP: 250 CHP:100 MHP: 75 HDP: 75 Toplam seçmen: 500

Oy oranları : AKP: %50 CHP:%20 MHP:%15 HDP:%15

Bu sistemin özelliği şudur. Fazla yazılan oy pusulaları, bir kişiye birden fazla oy kullanılarak tüketilir. Böylece sizin ıslak imzalı sandık tutanakları üzerinden yapacağınız tüm kontrollerde sonuçlar “DOĞRU” çıkar. Hileyi ortaya koyabilmek için birden fazla oy kullanan seçmenleri bulmanız gerekmektedir ki, elinizde devletin olanakları yoksa bunu yapmak pratik açıdan mümkün değildir.”

Yüksel hoca bize baktı, hepimiz nefesimizi kesmiş onu dinliyorduk. Devam etti;

“Ancak ben de tıpkı Osman Albay gibi düşünüyorum. AKP'nin böylesi hilelere gerçekte hiç ihtiyacı yoktur. Çünkü bir ülkenin temel yönetimini ekonomik bakış şekillendirir ve seçime katılan partilerden hiç birisi ekonomide AKP'den farklı bir çizgiye sahip değildir. Buna bir de muhafazakar bakış açısını eklerseniz, aldıkları oy oranını gerçekte düşük bile bulabilirsiniz.”

Bu son sözler salonda bir itiraz dalgasına yol açtı. Zeynep hanım;

“Hem seçim hilelerinden söz ediyor, hem de aslında ihtiyaçları yoktu diyorsunuz. Doğrusunu isterseniz siz konuşmadan önce kafam daha iyi idi. Şimdi toptan karıştım.”

Ergün ona destek çıktı;

“Tamam, adamların birinci parti olduğu doğru ama tek başlarına iktidarın sırrı seçim hilelerinden yatıyor bana göre.”

Hüseyin bey elini kaldırdı.

“Arkadaşlar, şöyle ya da böyle seçim bitti. Bizim burada hile bulgularımızın kimseye fayda sağlamaz. Yüksel hocanın anlattığı sistemin tam olarak uygulandığını var sayalım. CHP ya da başka bir partiden itiraz eden var mı? Onu bırakın, bulgularımızı gidip anlatsak, bizi dinleyecekler mi? Dahası, o partilerde hiç mi Yüksel hoca gibi düşünenler yok? Hani siyaset uzmanları, yetişmiş elemanlar nerede? Bence önemli olan, bundan sonra ne yapacağımıza karar vermek.”

Deniz aynı fikirde değildi.

“Ama bu sonuçları şimdiki haliyle kabullenirsek, vatandaşlık görevi denilen şeyin, gerçekte bir tiyatrodaki figüranlıkta başka bir şey olmadığını da kabullenmiş olmaz mıyız? Öyle ya, sen hangi partiye oy verirsen ver, adamlar bir şekilde kendilerini sandıktan çıkarmayı başarıyorlar.”

Engin;

“Ben de aynı düşüncedeyim. Bundan böyle kimse bana gidip oy kullanmamı söylemesin. Nasıl olsa değişen bir şey yok.”

Jale genç arkadaşlarımızın sözcüsü gibi öne çıktı;

“Evet ya, o zaman ne diye seçimlere katılıp oy kullanıyoruz? Sanki her şey doğru dürüstmüş gibi bir seçim mizansenini düzenleniyor, bizler de o mizansenin parçası olarak oy kullanan vatandaşları oynuyoruz, Allah için bu işi de çok iyi yapıyoruz, ama sonuçta onların dediği oluyor. Benim düşüncelerimin kırıntısı bile meclise yansımıyor. Deniz’le Engin’e katılıyorum. Artık bu tiyatronun oyuncularını sahneden iniyor, kendi işlerine bakıyor.”

İşte bu sözler başıma bir balyoz gibi indi. O anda demokrasi oyununun nasıl bir şey olduğunu çözüverdim. İktidar sahipleri olaylar varmış gibi göstererek bizleri güdüyordu. Kendi yarattığım gücü bana karşı kullanmanın bir yolu vardı demokrasi dedikleri oyun. Sorgulanması gereken şey belli bir parti ya da onun tüzüğünde yazan programı değildi. Doğrudan devletin bizzat kendisini sorgulamalı, devletimizin gerçekte kimlere hizmet verdiğini iyi çözmeliydik. Üstelik bunu dünya çapında yapmak zorundaydık. Çünkü iktidarlar belli bölgelerden elde ettikleri gücü, diğer iktidarlara birlikte ya da ona karşı kullanıyorlar, insanları birbirine düşürerek kırdırıyorlar. İnanın bu düşünceyle ağzımın zehir gibi olduğunu hissettim ve bütün gece uyuyamadım. Acaba Bir Kasım, Türkiye için bir dönüm noktası mıydı?

Komün Günlüğü-28

Hep birlikte zeytin hasadına başladık. Bu yıl kendi bahçemizde zeytin miktarı çok az, kesinlikle bize yetmez ve yağsız kalırız. Dolayısıyla köydeki dostlarımızın ağaçlarına da el attık. Necati amcanın dere boyunun iki yakasındaki arazilerinde sayısını kendisinin de bilmediği büyük miktarda zeytinlikleri var. Yarıcı anlaşması yaparak oradaki ağaçlarda hasat başlattık. Otomatik aygıtların da yardımıyla 20 günde on ton kadar zeytin topladık. Kasalara koyduğumuz zeytinleri zaman yitirmeksizin yağhaneye gönderiyorduk. Buradaki zeytinlerin yağ verimi çok yüksek. Yerli çeşitlerde üç kilodan bir kilo yağ elde edebiliyorsunuz. Ama biz yağhane ile beşe bir anlaşması yaptık ve on ton zeytin için iki ton yağ aldık. Ve onun da 1200 kilosunu Necati amcaya verdik. Necati amca çok şaşırды, önce yanlış hesap yaptığımızı sandı, 200 kilo fazla yağ verdiğimizizi söyledi. Oysa her hangi bir yanlışlık yoktu. Çiftlikte zeytinyağı yemeklik ve sabunluk olarak kullanılıyordu. Ve ihtiyacımız tam olarak 800 kiloydu. Onu aldık, kalanını da Necati amcaya verdik. Biz bu işi kar elde etmek için yapmıyorduk. 200 kg fazla zeytinyağı bizim hiçbir işimize yaramaz, üstelik depolarımızı da boş yere meşgul ederdi.

Köylüler olayı duyunca üçer beşer kişilik guruplarla çiftliğimize gelmeye, bizimle yarıcı anlaşması yapmaya çalıştılar. Ama onları nezaketle reddettik. İhtiyacımızdan fazla üreteceğimiz her birim bizim için zarar anlamına geliyordu. Elbette ömrü boyunca kapitalist üretim biçiminden başka bir şey görmemiş insanlara bunu anlatmak kolay değildi. Hele bizim köydeki gibi eğitim düzeyi belli bir aşamada kalmış insanlar için ise, neredeyse olanaksızdı.

Bu ay zeytinden başka mandalina, ayva ve elma toplama işlerini yapıyoruz. Bütün kış tüketeceğimiz mandalina, ağaçlardan Ekim ve Kasım aylarında toplanıyor, özel kaplarda soğuk hava depolarında saklanıyor. Aralık ve Ocakta portakallarımız büyüyorlar. Böylece Kasımdan Marta kadar tüketeceğimiz meyvelerin çoğunu Ocak ayından önce depolara koymuş olmamız gerekiyor. Bu ise ciddi boyutta iş anlamına geliyor.

Peki, onca işe yetişebiliyor muyuz? Yanıtı kesinlikle evet. Kapitalist toplum modelinden farklı olarak çiftlik yaşamında günlük üç ya da dört saat çalışmanız yetiyor. Gerçekte insan emeği inanılmayacak kadar verimli. İşte, on gün sabahtan akşama kadar zeytin topladık. Sonuçta ihtiyacımızın iki katından fazla yağ elde ettik. Takım halinde 8 saat çalışıp bir aylık mandalina ihtiyacımızı karşılayabiliyoruz. Yani, karşıdan bakıldığında çok yoğun görülen işler bizim için günlük üçer, beşer saatlik emek anlamına geliyor. Geri kalan zamanımızda ise çiftlik üniversitesi için ders çalışıyor, sanat ve edebiyat üzerine denemeler yapıyoruz. Buna göre nereden bakılırsa bakılsın, buradaki yaşam biçimimiz, kapitalist düzene göre daha verimli, daha özgürlükçü ve sonuç olarak elbette daha ilerici.

İşin ilginç yanı, örneğin Osman Albay, çiftlik yaşamının bir sosyalist uygulama olduğunu kesinlikle kabul etmiyor, şöyle diyor.

“Biz asla Sovyetler Birliği gibi olmayacağız. Sonuçta sosyalist bir devlete hizmet etmiyoruz.”

Bu söz doğru ama o zaman şu soruya yanıt vermemiz gerekiyor. Biz kime hizmet ediyoruz? Elbette öncelikle kendimize. Eğer tüm üretim araçlarımızı bizzat denetleyebiliyorsak ve ürünlerimiz bizden başka kimsenin kullanımına gitmiyorsa böyle bir yerde sosyalizm tartışması yapmaktan daha abes bir şey olamaz. Çünkü sosyalizm, komünizme yani bizim şu anda içinde bulunduğumuz sisteme geçişte kullanılması düşünülen bir ara rejimdir. Dolayısıyla asıl

uygulamaya geçebiliyorsanız, doğal olarak geçiş dönemleriyle ilgilenmezsiniz. O halde nasıl oluyor da bazı insanlar kendilerini sosyalist ilan edebiliyorlar? Nasıl oluyor da, koyu bir devletçiliği sosyalizm olarak önümüze sunabiliyorlar? Daha da kötüsü, nasıl oluyor da emekçilerin emeklerini, kendilerinden başkalarına sunmaya devam etmesi, sosyalizm adını alıyor?

Zaman zaman çiftlikte Yüksel hoca ile bu konuları tartışıyoruz ama bir türlü tatmin edici sonuçlara ulaşamıyoruz. Çoğunla gördüğümüz şey, kendilerini sosyalist ilan edenlerin, gerçekte sosyalizm hakkında hiçbir şey bilmemeleri. Sosyalizmi, mevcut düzeni eleştirmek, onun zaafalarını ortaya koymak ve onun yerine kendilerinin geçmesi olarak görüyorlar. Fabrikanın başına patronun yerine filanca memurun geçmesi emekçinin sömürülmesini engellemez ki. Elde edeceğimiz artı değeri ortaklaşa kullanmak mıdır sosyalizm? O zaman bunun adı kapitalizmin biraz daha insancillaştırılması olmaz mı? Hedefte sömürüyü tümüyle ortadan kaldırmak varsa, insan emeğini ancak kendi ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde harcamak gerekmez mi? Oysa bu yapıldığında mevcut sistemin yıkılmayacak mıdır? Peki sistem kendisini yıkılmaya karşı korumaya kalkarsa ne olacak? İnsanlar ikinci bir devrim daha mı yapacaklar?

İnsan yönetimi, yani siyaset ne yazık ki Platon'dan daha ileri gitmiş değil. Sistemi nasıl kurgularsanız kurgulayın, karşınıza bir yönetici sınıf, o sınıfı koruyan bekçiler ve çoğunluğu temsil eden diğer insanlar çıkıyor. İnsanlar çalışıyor, üretiyor, bekçiler ve üst sınıf diğerlerine göre çok daha iyi bir yaşam standardı tutturuyor. Bu, bundan 2500 yıl önce de böyleydi, şimdi de böyle.

Komün Günlüğü – SON

Tam da yılbaşı akşamıydı. Osman Albayla seyir balkonunda erkenden batan güneşi izlerken kahvelerimizi içiyorduk. Ve öngörülerimiz yudumladığımız kahveden daha karanlıktı. Karamsardık, çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletinin rotası hiç de bizimki gibi çiftliklere gelecek vaat etmiyordu. Karamsardık, çünkü çiftliğimizin yarısı yaşlılardan oluşuyordu ve çok değil beş yıl sonra bu günkü gücümüzü korumakta zorlanmaya başlayacaktık. Karamsardık, çünkü bizler bu dünyaya veda ettiğimizde geride bıraktıklarımızın bizim çizgimizde yürütebileceklerinden

emin değildik. Bu hava içinde konuşurken öyle bir şey olduk, o karanlık bulutlar yerini bir anda pırıl pırıl güneşe bıraktı.

Biliyorsunuz bir süredir gençlerimiz hafta sonlarını İzmir’de geçiriyorlar. Orada bir gurup üniversite öğrencisiyle tanışmışlar. Çeşitli fakültelerde okuyan öğrencilere, Deniz “ben de çiftlik üniversitesinde okuyorum” diyerek kendini tanıtmış. Konu böyle açılınca da bizim çiftlik yaşantımız tüm ayrıntılarıyla tartışılmış. Öğrenciler büyük ilgi göstermişler ve bizi ziyaret etmek istemişler. İşte biz yaşlılar karamsar karamsar geleceğimize bakmaya çalışırken, çiftliğin kapısında genç insanların o aydınlık görüntüsü beliriverdi. Jale ile Deniz hemen koşup arkadaşlarını karşıladılar, büyük salona getirip bizlerle tanıştırdılar. Gençler hiç beklemediğimiz bir sürpriz yapmış ve yeni yıla bizlerle birlikte girmeye karar vermişlerdi.

Gençliğin o inanılmaz hareketliliği, enerjisi ve gücü kısa sürede her yeri sardı. Salonu bir anda flamalar ve bayraklarla süslediler. Duvarlara insanı gülümseten yazılar yerleştirdiler, büyük masayı dışarı çıkarıp, ortada dans edebileceğimiz geniş bir alan yarattılar. Sonra mutfağa doluştular her cinsten içki mezese hazırlamaya koyuldular. Son olarak Beethoven’in ay ışığı sonatı çalarken kendilerine birer kahve yaparak koltuklara oturdular ve aralarında sohbe daldılar.

Şaşkınlık içinde gençleri izliyorum. Hatice hanım gülerek yanıma geldi;

“Bize hiç benzemiyorlar değil mi? Biz onları hep küçük, henüz gelişmemiş çocuklar olarak gördük. Oysa şu yaptıklarına bak. Buradaki kimse gençliğinde böyle bir işi başarabilmiş değildir” dedi.

“Bizim de becerdiğimiz bir şeyler vardı” diye yanıtladım ve devam ettim. “Onların bizden farkları kendi aralarında oluşturdukları inanılmaz bağlantı. Her şey gözümüzün önünde, görüyorsunuz değil mi? Biz onları asosyal, toplum dışı varlıklar olarak görüyoruz, oysa onlar ellerinde o yeni nesil haberleşme aygıtlarıyla bizimkinden çok daha geniş bir sosyal çevre kurabiliyorlar.”

Hatice hanım bana baktı;

“Aslında gözlerimle görmesen pek de inanmazdım ama galiba haklısın. Bak, şu kırmızılı kız var ya, hayatında hiç püre pişirmemiş. İnternete girdi, işi öğrendi, yarım saat sonra bir tencere dolusu püre hazırды”

Sonra kulağıma eğildi,

“Ama seninle paylaşmak istediğim çok daha önemli bir şey var” dedi. “Şu balkon kapısında duran genci görüyor musun, onunla bizim Jale arasında bir şeyler var.”

İlgiyle doğruldum, devam etti.

“Az önce o çocuk Jale’nin elini tutmak istedi ama bizim kız babasını işaret ederek izin vermedi.”

Doğrusunu isterseniz gençlere geleceğin büyükleri olarak bakmak hiç aklıma gelmemişti. Oysa bütün bu kur yapmalar, birlikteliğin zevk dolu dakikaları hep aynı hedefe yönelikti. Büyüme, anne baba olmak ve çocuklarını yetiştirmek. Jale’nin elini tutmak isteyen genç erkek, son derece basit bir hedefe bile ulaşamamıştı henüz ama belli ki asla vazgeçmeyecekti.

Jale’nin bu gençle evlendiği, çocuklar yaptığını hayal ettim. Çiftlik işlerine bebek yetiştirmek gibi bizlerin asla denemediği yeni bir alan daha eklenirdi. Bebek odaları yapılır, günlük sütler özenle

ve öncelikle onlar için ayrılır, tüm çiftlik bu küçük varlıkların çevresinde dönmeye başladılar. İşte dedim kendi kendime, yaşamın özü bu. Varlığını sürdürmek, varoluşunu gelecek nesillere taşımak. Aslında hepimiz dünyaya bu nedenle geliyoruz. Peki, neden bunca ölüm? Neden silahlar üretiliyor. Son model hava araçlarının, bebeklerin yaşamındaki katkısı ne?

Dünyanın günümüzdeki gerçekleri, önüne serilen onca güzelliğe karşın yine de insanları karamsarlığa itmeye devam ediyordu. Kötü güçler uyanmıştı, bütün dünya için tehdit haline geliyordu. Bir zamanlar devrimci insanların çabalarıyla yer altına çekilen kötülük, zaman içinde, elbette geçmişten ders alarak, güçlenmiş ve seksen sonrası bir yanardağ patlaması gibi kapkara bulutlarla üzerimizi kaplamıştı. Şimdi göz gözü görmüyordu. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilecek durumda değildik. Geçmişin büyük devrimcilerin çizdikleri yollar bizi aydınlığa ulaştırmıyordu çünkü kötülük onları ezberlemiş ve hepsini kapatmıştı. Yepyeni bir şey bulmalıydık. Çağdaş olmanın, devrimci olmanın bize kazandırdığı o bambaşka güçlü akılla, kötülüğün asla düşünemeyeceği yeni yollar açmalıydık. Sevgiyle dolu kalbimizin hep öyle çarpmasını sağlamak, sevginin nefrete yenilmeyeceğini göstermek zorundaydık. İşte bunun için, önce kendimizi korumalı, güvenle düşünebileceğimiz yerler oluşturmalıydık. Ve bizimki gibi çiftliklerde yaşamayı öğrenmeli, öğretmeli, orada çoğalıp, tüm dünyaya yayılmalı ve kötülüğü bir daha geri gelmemek üzere Hedes'in yanına göndermeliydik.

Mümtaz Gökçebağ 01.01.2016